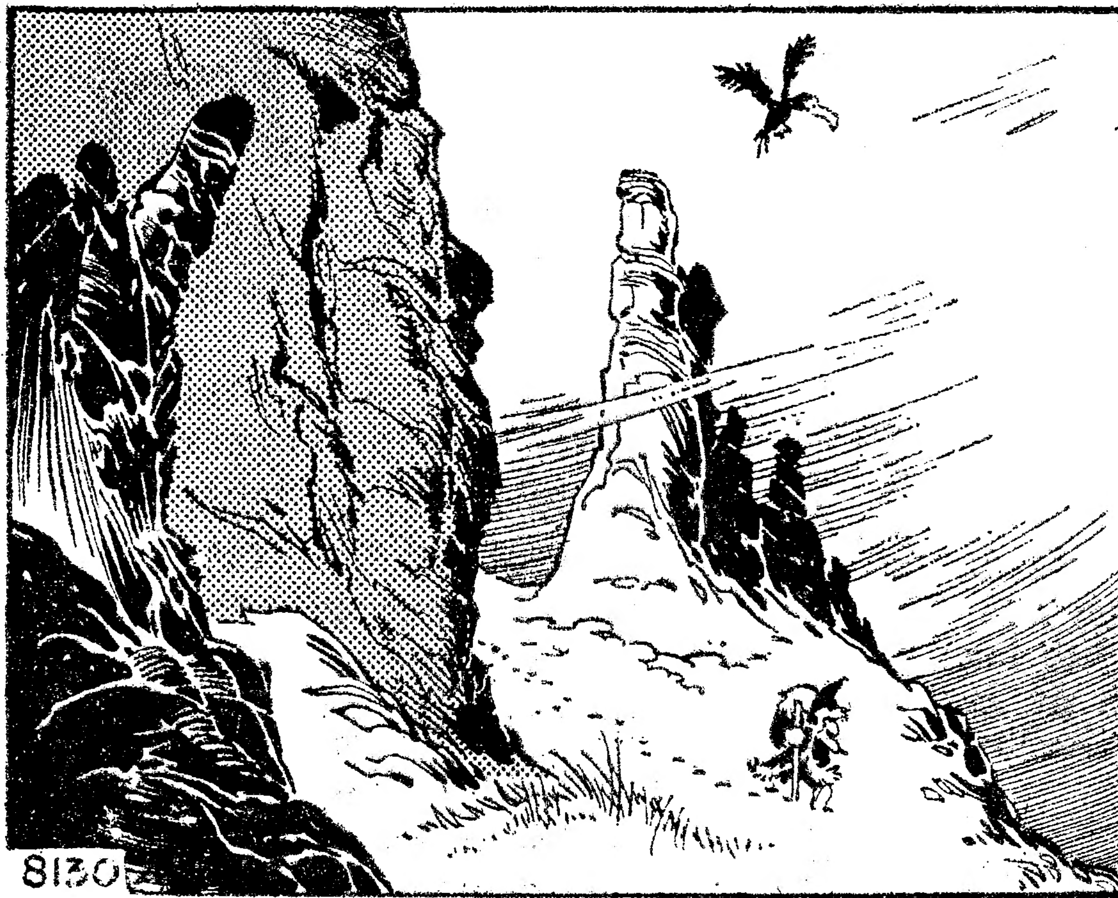

8130 Ver in het noorden ligt de hoogvlakte van Kaligaar, die altijd met sneeuw bedekt is en waar de zon maar een paar maanden per jaar schijnt.
Op een dag, nog niet lang geleden, kon men daar een eenzame reiziger met waaiende jaspanden door de Zerkelpas de berg Seldriaan zien afdalen. Het was een oude man, die zich onder een zware rugzak voortbewoog met behulp van een lange stok. Zijn naam was Hocus Pas, magister in de negromantie, en hij was op weg naar het zuiden. Want, hoewel hij van stormen en koude hield, kreeg hij soms behoefte andere wezens te zien.
„Ik heb ze nodig", mompelde hij tandenknersend. „Schaduw op hun pad! Ik, arme, oude man, moet toch zeker ook op krachten blijven? Een beetje levenskracht in ruil voor kommer en duisternis, hèhèhè!"

Hij was nu aan de rand van het gebergte gekomen en toen hij naar beneden keek, kon hij heel in de verte een stadje zien liggen. De wind, die hier om de rotsen huilde, joeg in het dal de rook uit de schoorsteentjes voor zich uit en dat gezicht vervulde hem met walging.

„Bij Zazel en lod!", kraste hij met verwaaide stem. „Ik haat ze, die fezelende kneuters. Dit keer zal ik ze eens een behandeling geven met het pneumatisme, dat ik deze zomer bestudeerd heb. Dat zal de zapigheid er wel uitdrijven."

Het is nog niet duidelijk welk plan de grijsaard voor ogen zweefde, maar het vervolg van deze ware geschiedenis zal het ons leren.

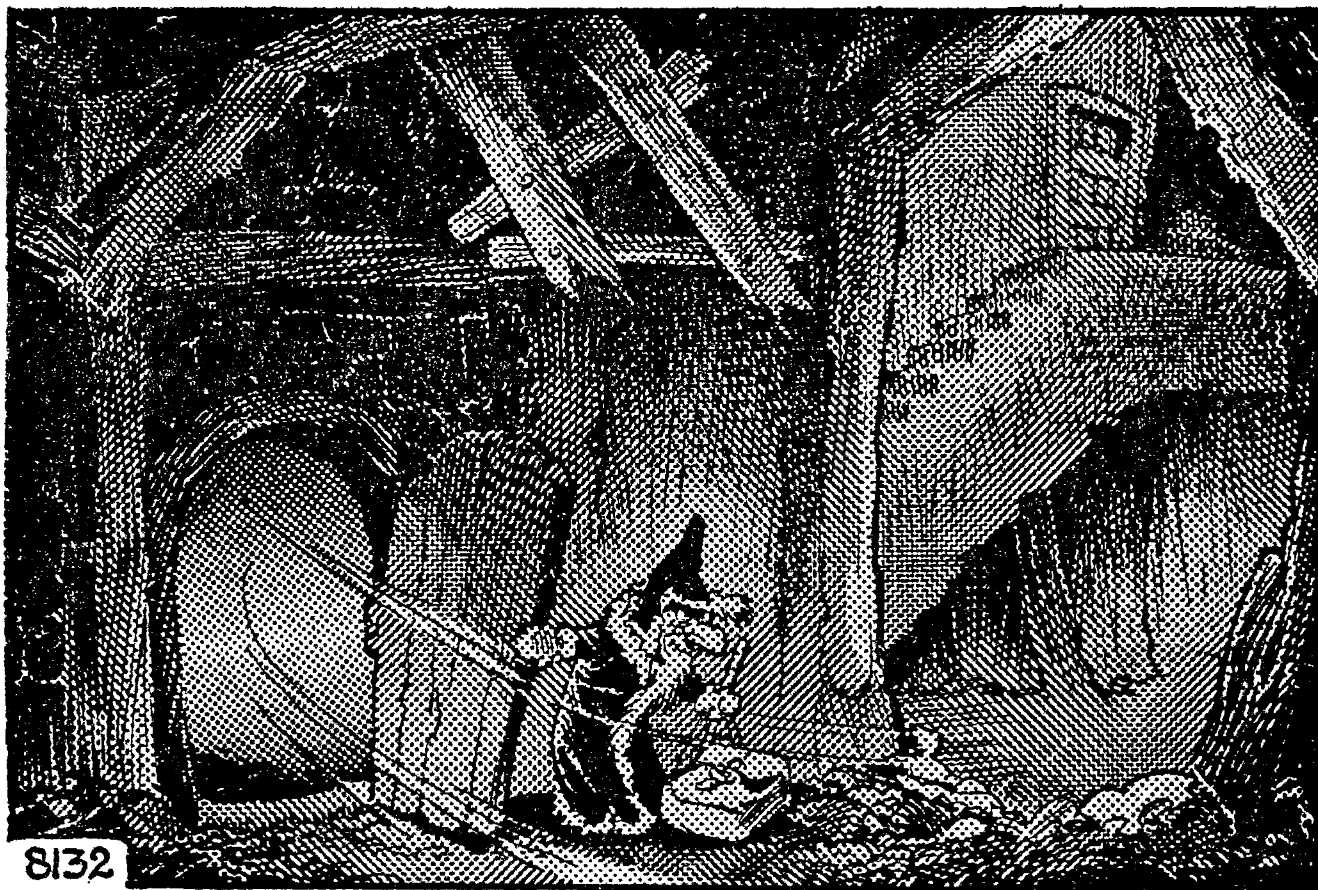
741121

8131 Tegen het vallen van de avond had de bejaarde magister het dal bereikt en na een poosje de lucht te hebben opgesnoven, begaf hij zich in de richting van een toren die vervallen op een rots stond.
Over de weg kwam een houthakker hem tegemoet en de grijsaard hield hem staande.
„Koud weer, meneertje", sprak hij. ,,En het zal nog wel kouder worden van de winter. Kan je me ook zeggen wie daar woont?"
„In die ruine?", vroeg de ander verschrikt. ,,Niemand natuurlijk. Het spookt daar. Ik voor mij zorg altijd, dat ik voor het donker thuis ben. Een knappend haardvuur en warme snert en de familie om me heen, daar houd ik van."
„Gefezel!", riep de oude uit. „Kan je mij, oude, arme man, niet netjes antwoord geven? Ik vroeg je wie daar woont!"
„En ik zei je, dat het er niet pluis is", zei de houthakker bewolkend. ,,Je kan beter een beetje doorlopen. Het is nog een heel eind naar de dichtstbijzijnde herberg."
„Harteloze hekel!", kraste Hocus Pas. ,,Padden op je pad! Wil je mij op mijn leeftijd naar een logement sturen? Ik heb net zo goed als jij behoefte aan gezelschap."
Met deze woorden begon hij snel in de richting van de bouwvallige toren te lopen, terwijl zijn kakelend lachje in de wind verwoei.

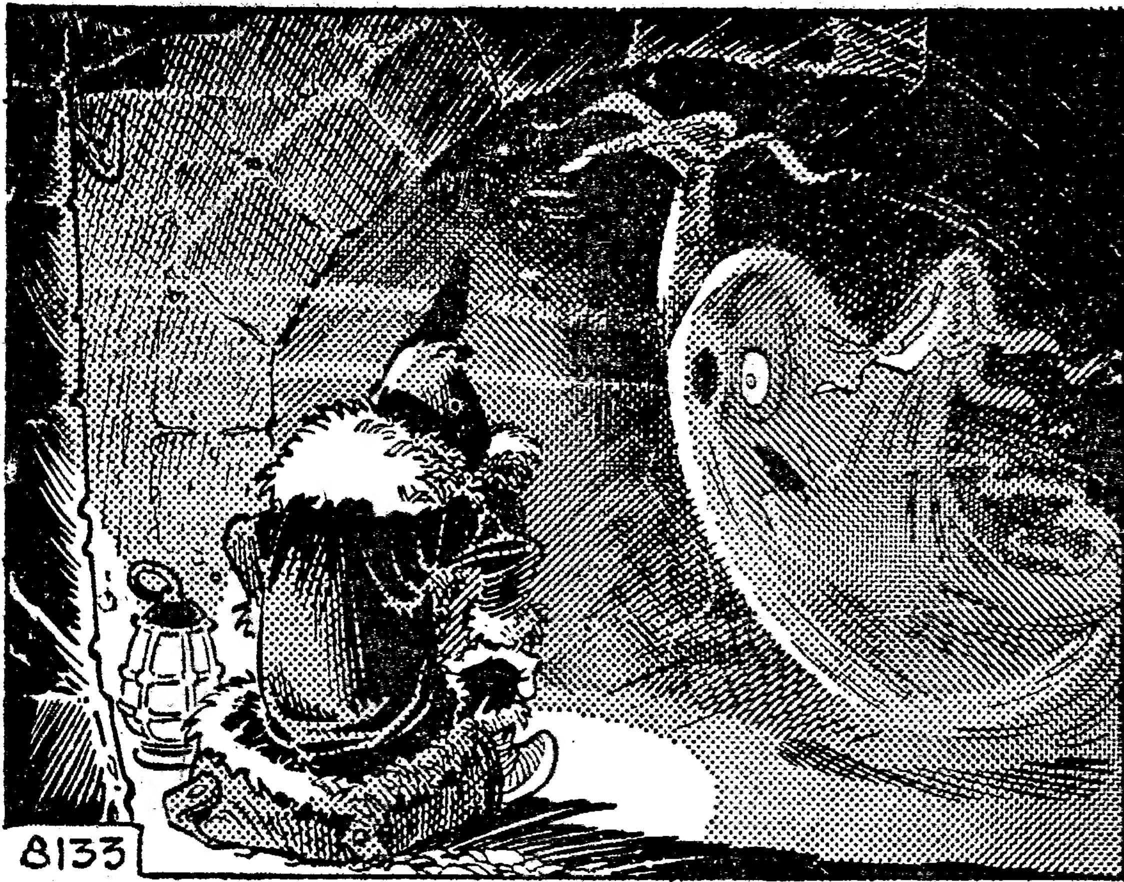

8132 Toen Hocus Pas de oude toren bereikte, was de nacht al gevallen. Maar daar had de grijsaard geen last van. Door een verstandig dieet kon hij goed in het donker kijken en ruiken wat er in zo'n bouwval bewoog. Hij greep de scheve deur dan ook met vaste hand en terwijl hij hem openduwde, stapte hij naar binnen.

Het gekraak van het houtwerk ging verloren in de geluiden die de klagende wind maakte. Want de vensters waren gebarsten en het dak vertoonde vele gaten, waardoor de maan naar binnen keek. Maar de magister vond dat wel prettig, hij deed zijn rugzak af en, nadat hij er een lantaren en een boek uit had gehaald, maakte hij het zich daarop gezellig.

Gedurende enige tijd verdiepte hij zich nu in de lezing van Necromantie en pneumatisme in het licht der transmigratie, terwijl zijn schaduw langs de muren danste.
Maar langzamerhand werd hij onrustig en, nadat hij enige keren de lucht had opgesnoven, liet hij zijn foliant zakken en keek om zich heen.
Op hetzelfde ogenblik knarste er hoog in de muur een deurtje open en een krachtige windvlaag gierde door de ruimte. Daar bovenuit was een hol geroep te horen, dat langzaam naderbij kwam en ten slotte overging in een akelig steunen.
„Kijk, kijk", sprak de grijsaard, terwijl hij oplettend naar de trap keek. „Daar is hij dan eindelijk. Ik dacht al, waar blijft de gastheer toch? Hèhèhè!"

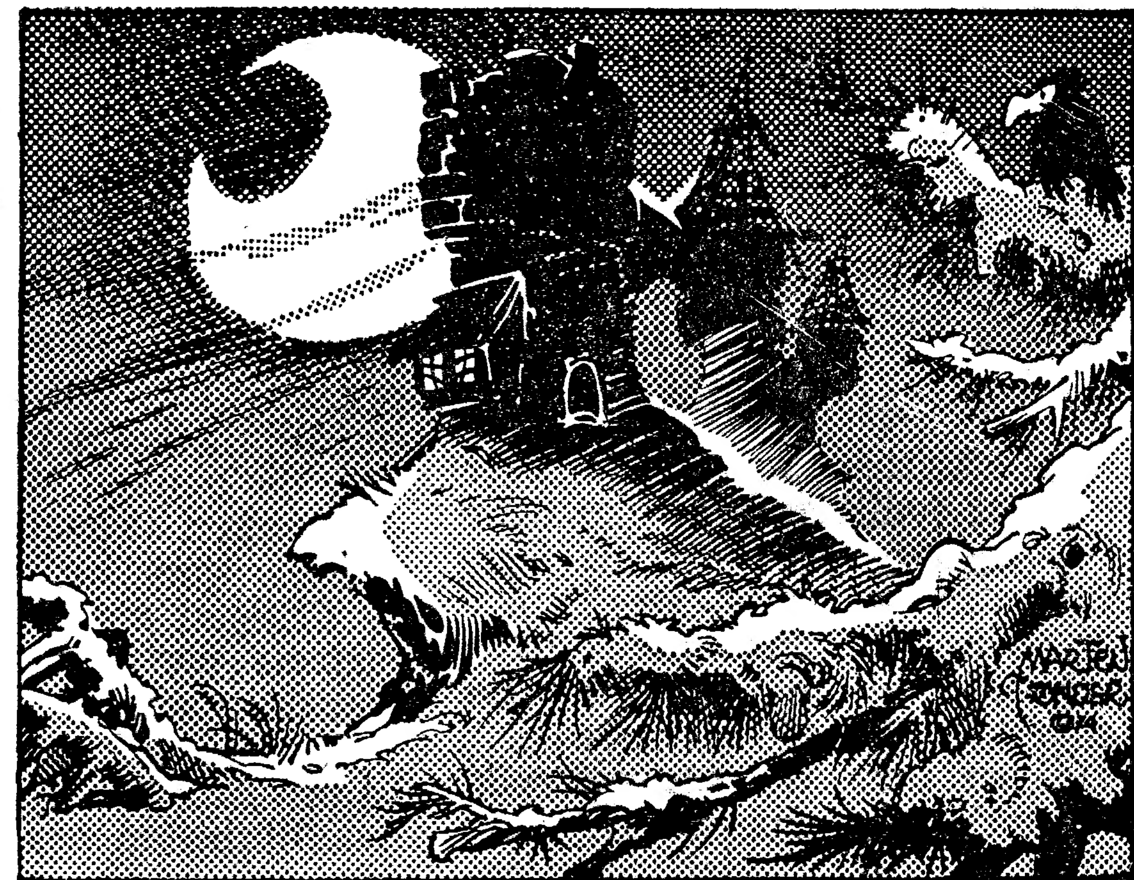

8133 Magister Pas legde zijn boek weg en keek naar de verschijning die voor hem zichtbaar werd. Het was nu bitter koud in het vertrek en het roepen en steunen dat zich vermengde met het fluiten van de wind, was akelig om aan te horen. Maar het drukte de grijsaard niet.
„Ben je daar eindelijk?", kraste hij. „Schei uit met dat temen meneertje, en probeer iets zinnigs te zeggen. Wie ben je?"
De verschijning zakte wat in, terwijl zijn geroep verstomde.
„O, wee, o wee", sprak hij met holle stem. „Ik ben de geest van Gorre Eenoog, de slechtste rover die ooit door de Zwarte Bergen trok. Het noemen van mijn naam was al genoeg om de gehardste krijger te doen verbleken. O wee, o wee!"

„Je maakt me gallig", hernam de oude. „Hou op en probeer een beetje geestiger te zijn. Wat doe je hier?"

„Ik ben aan deze plek gebonden", klaagde Gorre. „Eenzaam waar ik hier rond als de duisternis gevallen is, en er is niemand die zich iets van mij aantrekt. Ik heb mijn greep verloren."

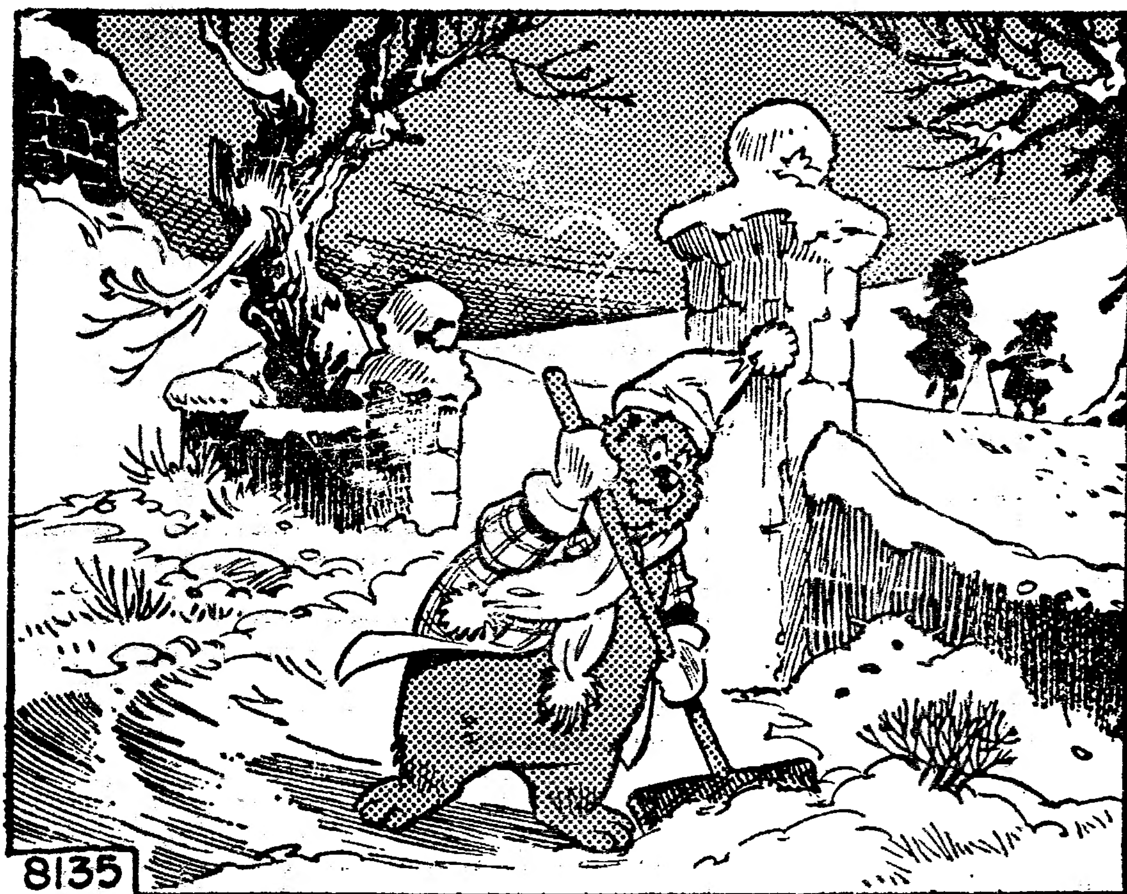
„Dat is mooi", riep zijn bezoeker uit. „Dat is heel mooi! Ik ben Hocus Pas, magister in de zwarte kunsten, en ik heb een voorstel waar jij en ik plezier van kunnen hebben. Wij zijn geestverwanten, hèhèhè! Haat tegen de wereld geeft een mooi doel aan het bestaan, wat jij, meneertje?"

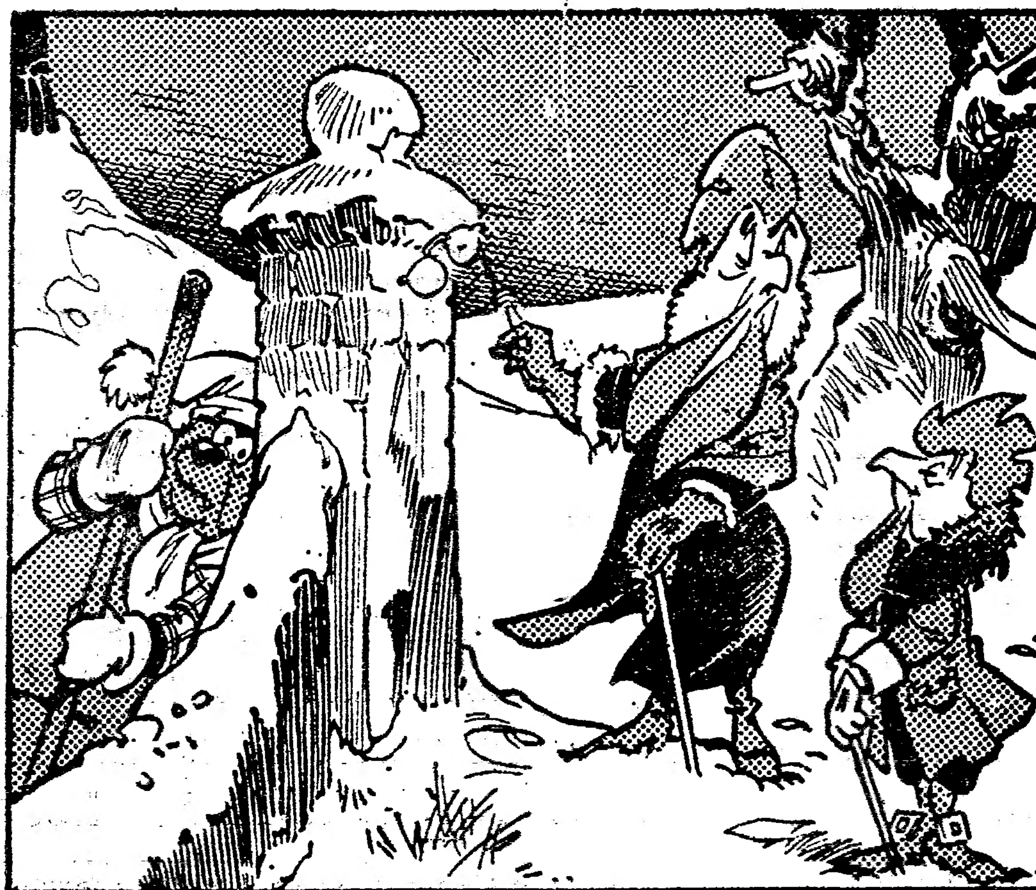

8134. Hocus Pas ging op de grond zitten om zijn rugzak vrij te maken en haalde er een fles en een rond stenen potje uit.
,,Je aanpak is te ouderwets, Gorre Eenoog", sprak hij. ,,Wanneer je werkelijk iets wilt bereiken in de wereld, moet je niet aan een oude toren gebonden zijn. Bij Zazel! Rampspoed en kommer kan je alleen maar brengen, als je midden in het leven staat".
De verschijning stiet een holle zucht vol wanhoop uit, maar de oude liet zich niet afleiden.
,,Ik kan je helpen", hernam hij. ,,Ik zal je in de wereld brengen in deze fles. Zaken doen is het begin van alle ellende en een geest in een fles is nog altijd goed verkoopbaar. Maar als je echt plezier in je werk wilt krijgen, kan je dit uiterlijk niet houden. Nee, dat gaat niet; je ziet er niet uit, hèhèhè! Kijk, in dit potje zit ectoplasma. Als ik je verkocht heb, zal ik zorgen dat het binnen handbereik ligt."
,,O wee, o wee", zuchtte Gorre. ,,Wat moet ik daarmee? Ik ben de geest van de slechtste rover die ooit door de Zwarte Bergen trok en met geleerdheid heb ik me nooit ingelaten. Het zou slecht voor mijn werk geweest zijn."

Fezel niet", kraste de grijsaard. ,,Luister goed en doe wat ik je zeggen ga, bij Zazel en lod. Dan zal ik je leren, hoe je met ectoplasma om moet gaan."
Hij ging aan het werk en in de volgende uren waren er vreemde lichtverschijnselen in de toren te zien. Ook stegen er zulk akelig geroep en gelach uit op, dat de eenvoudige bevolking nog lang daarna verbleekte wanneer er over gesproken werd.

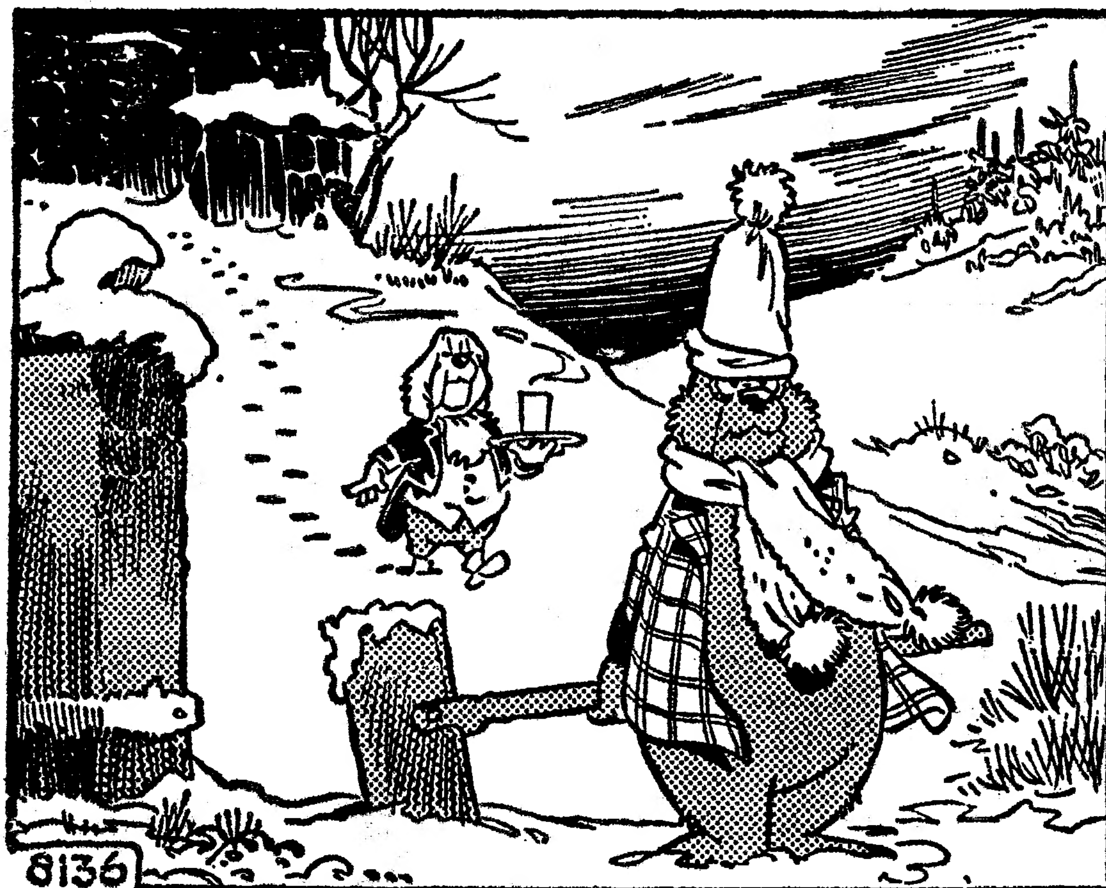

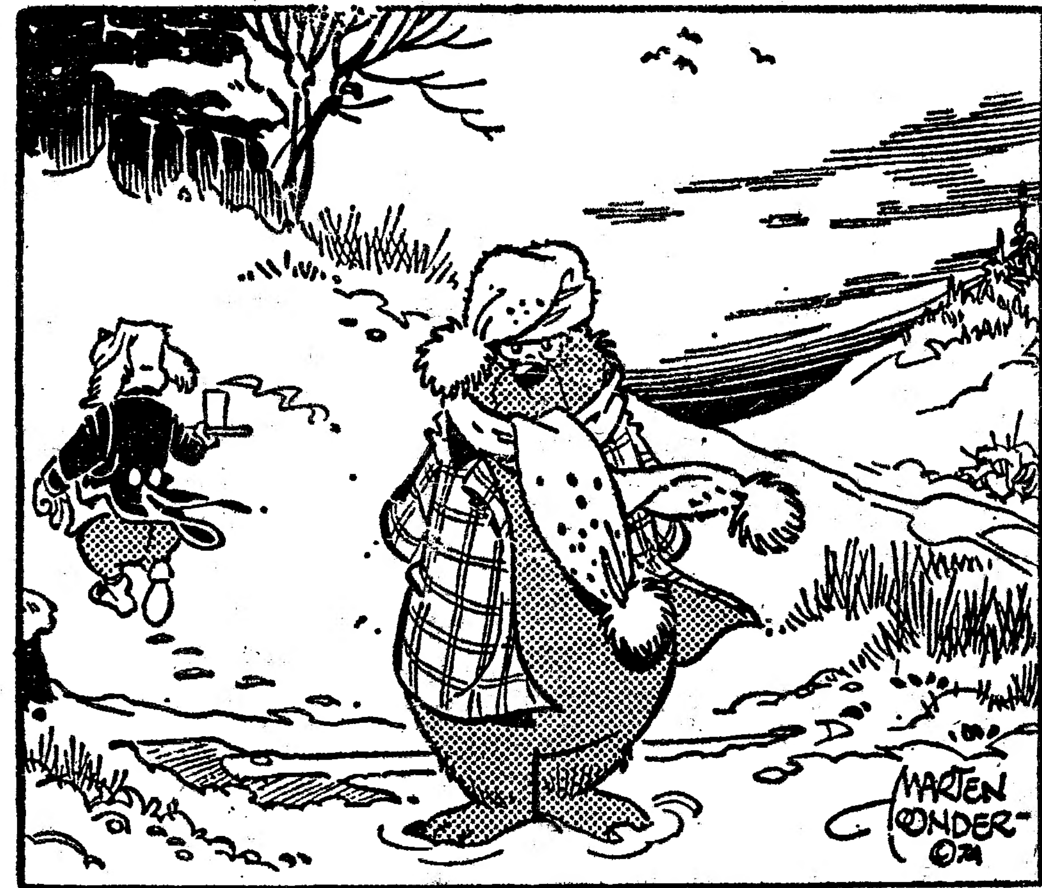

8135. In Rommeldam viel de sneeuw vroeg dat jaar. „Het is maar een buitje natuurlijk", mompelde heer Bommel, terwijl hij op een middag zijn tuinpad schoonveegde. „Maar die watersneeuw geeft veel rommel. Het is geen gezicht op het pad van een heer die een antiek slot bewoont, bedoel ik. Vooral omdat ik vanavond bezoek krijg van mevrouw Doddel, zodat alles er netjes moet uitzien, terwijl Joost het zilver poetst."

Op dat moment werd zijn aandacht getrokken door de nadering van de markies de Canteclaer en diens neef de Futile, een bekend kunstkenner. Het is te begrijpen, dat heer Ollie niet betrapt wilde worden bij het verrichten van huishoudelijke arbeid en hij dook dan ook haastig weg achter het muurtje.

„Tiens!" sprak de heer de Futile, dicht bij hem stilstaande. „Wat hebben we hier? Wat is dit voor een horreur?"
„Dit is de woning van een zekere eh...Bommel", verklaarde de markies. „Een verbouwde bouwval vol kitsch. De daken lekken, de stenen vallen uit de muur en de grond is verzuurd."
„Extraordinair!", riep de ander uit. „Rijp voor de sloop, zou ik zeggen. Huist er soms een spook in?"
„Dat zou deze eh....Bommel wel willen", zei de heer de Canteclaer met een fijn glimlachje. „Dan zou zijn woning tenminste nog waarde hebben."
Na deze woorden vervolgden de edellieden hun wandeling, maar Heer Bommel bleef nog geruime tijd getroffen achter zijn muurtje zitten.

8136 De lust om zijn tuinpad schoon te vegen was heer Bommel vergaan. Somber stond hij in de smeltende sneeuw en keek de heren Canteclaer en de Futile na, die in de verte verdwenen.
„Rijp voor de sloop", zei hij broedend tot zichzelf. „Dus zó denkt men achter mijn rug over mijn huis! Geen woord over het voorvaderlijk antiek dat ik heb gekocht zonder op geld te letten. Of over de Middeleeuwse kantelen die ik langs de dakrand heb laten metselen. En dan spreek ik nog niet eens over de prachtige gorische ramen met dubbel glas in de noordelijke vleugel..."
Zijn bittere gedachten werden onderbroken door de nadering van de bediende Joost. „Excuseer, heer Olivier", sprak deze. „Hier is een glas warme anijsmelk. Dat zal smaken in deze weersomstandigheden, dacht ik met uw welnemen."

„Nee, dank je Joost", zei heer Ollie op matte toon. „De trek is me vergaan. Weet je wat de markies daarnet durfde zeggen? Bommelstein is alleen iets waard als er een spook in zou huizen. Dat zei hij. Heb je ooit zoiets gehoord?"

„Het is betreurenswaardig", gaf de knecht toe. Hij zweeg even en vervolgde op peinzende toon: „Toevallig dacht ik zelf iets dergelijks, toen ik laatst uw borstbeelden afstofte. Een goed spookkasteel, dacht ik. Het enige wat ontbreekt is een echte geestverschijning, die ons tot aanzien zou kunnen brengen, als ik zo vrijmoedig mag wezen."

Hij liep krakend door de sneeuw terug naar de keuken en heer Bommel bleef vol gedachten achter.

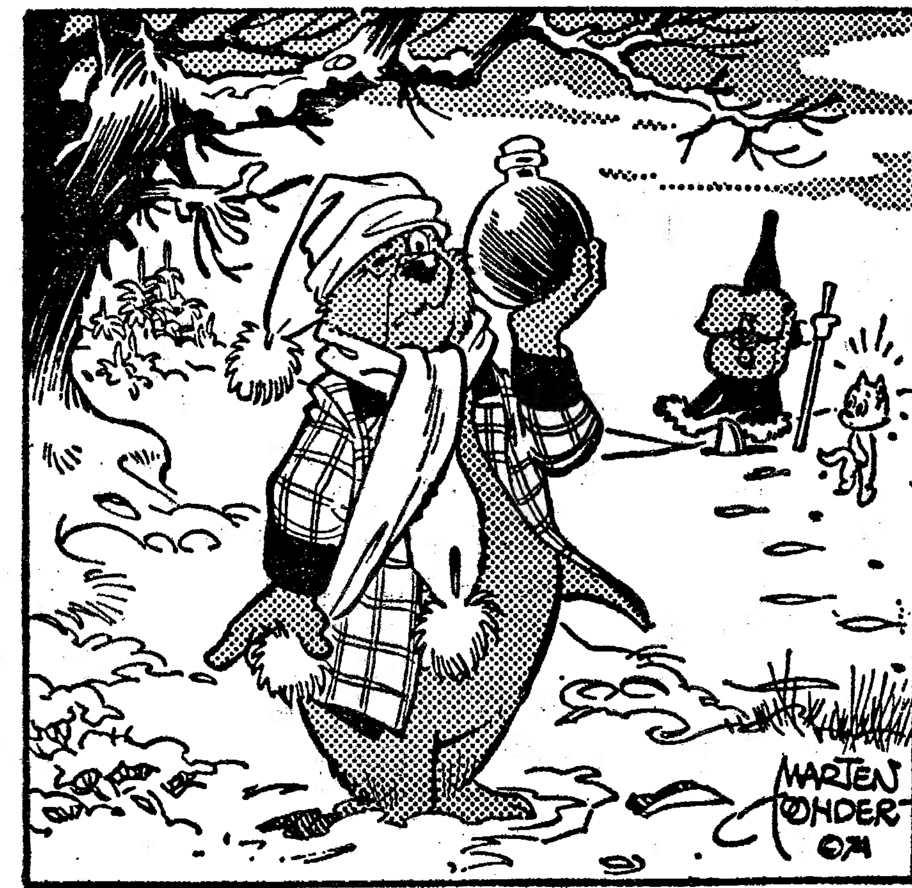
8137 De woorden van Joost hadden heer Ollie te denken gegeven. „Misschien heeft hij gelijk", mompelde hij, de weg oplopend.
„Een heer van mijn stand heeft recht op een geklede spookverschijning. Ten slotte hoort zoiets bij een voorvaderlijk kasteel, als men begrijpt wat ik bedoel."
Op dat moment werd hij een grijsaard gewaar, die, gebogen onder een zware ransel, naderbijkwam.
„Je ziet er niet goed uit, meneertje", sprak de oude. Hij stak zijn staf vooruit, zodat heer Bommel verrast de pas inhield, en vervolgde: „Zinkings en toters in het hoofd, galligheid zou ik zeggen. Maar ik, arme marskramer, kan je helpen met een panacee tegen alle gebreken en ongunsten. Dat is iets voor jou, meneertje. Dat is iets voor je dampen, hèhèhè!"
Het kakelende lachje van de koopman bezorgde heer Ollie een koude rilling en hij knoopte zijn das wat vaster.

„Ik heb geen dampen", zei hij ontwijkend. „Een Bommel heeft geen gebreken, bedoel ik."
Na deze woorden wilde hij doorlopen, maar de priemende oogjes van de grijsaard hielden hem tegen.
„Dat is te zeggen", hernam hij een beetje onzeker, „het is veel erger. Ik heb gebrek aan een spook, waardoor mijn kostbare bezittingen niets waard zijn."

„Is het anders niet?", riep de marskramer uit. „Dat is gemakkelijk te verhelpen! Hèhèhè! Héél gemakkelijk!"

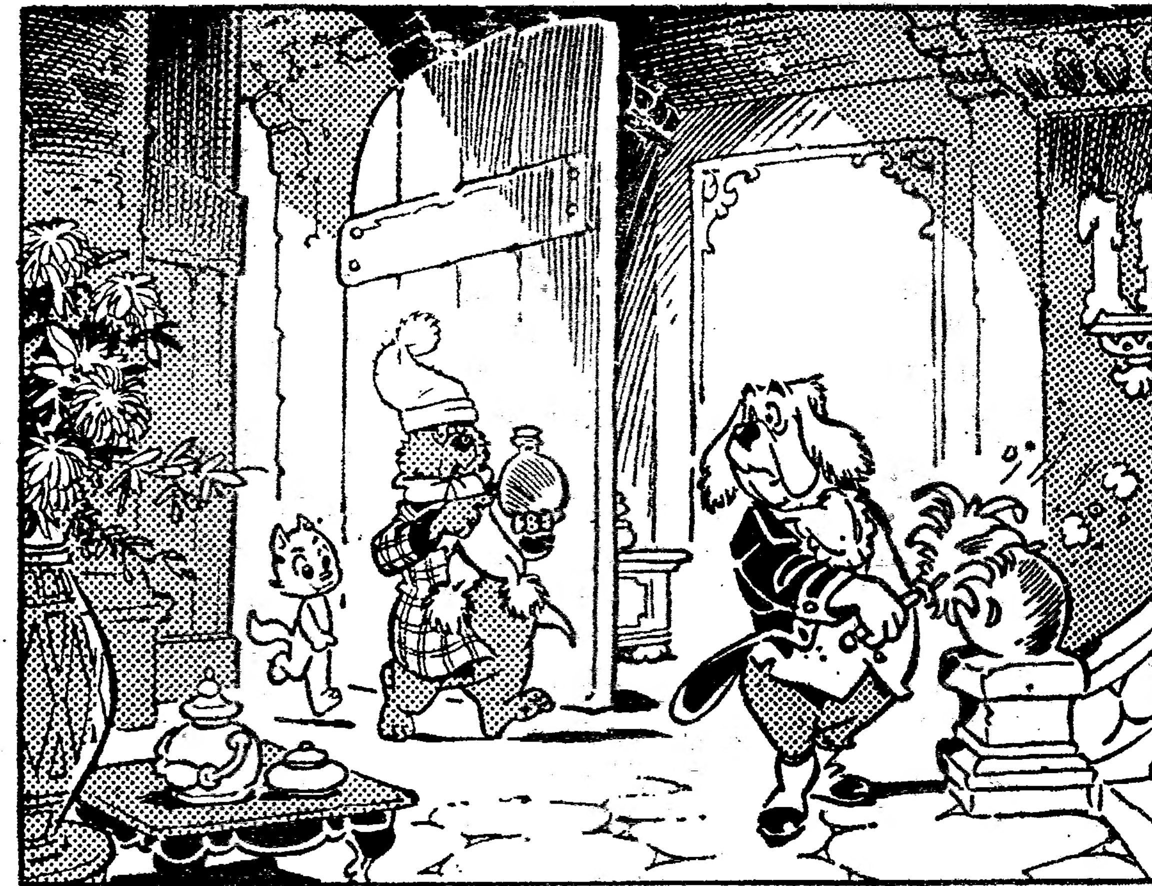

8138 „Het is heel vervelend", zei heer Bommel. "Ik heb alles wat een heer toekomt; smaakvolle boeken en kunstige meubelwerken en prachtig gekleurde schilderstukken. Ik ben omringd door een gevoelige sfeer vol schoonheid, bedoel ik. Maar de geest ontbreekt."
"Dat gebeurt vaker", gaf de marskramer toe. Hij liet zijn ransel op de grond. glijden en haalde er een glazen kruik uit.
"Hier", hernam hij. "Een geest in een fles! Het beste middel tegen geestloosheid, hèhèhè! Daar zal je succes mee hebben, meneertje. Als je die koopt, zal je het gesprek van de dag zijn!"
"Zou het?", vroeg heer Ollie onzeker. "Eigenlijk bedoelde ik iets anders. Een echt voorvaderlijk spook, bedoelde ik."
"Breng hem naar huis en laat hem eruit", raadde de grijsaard aan. "Het succes is gegarandeerd. Niet goed, geld terug. Dat is dan vier florijnen voor een arme, oude man."
De prijs viel heer Ollie mee en hij betaalde dan ook zonder aarzelen. Maar toch was hij niet helemaal tevreden.
"Er zit niets in", mompelde hij, de fles tegen het licht houdend.

„Schijn bedriegt", verklaarde de oude. "Dat is nu juist het mooie van deze geest. Schijn bedriegt, meneertje. Sintels op je pad!"
Met deze groet hees hij zijn knapzak weer op de rug en vervolgde zijn weg, terwijl hij een kakelend lachje uitstiet.
Heer Bommel lette echter niet meer op hem, hij had het te druk met het besturen van zijn aankoop.

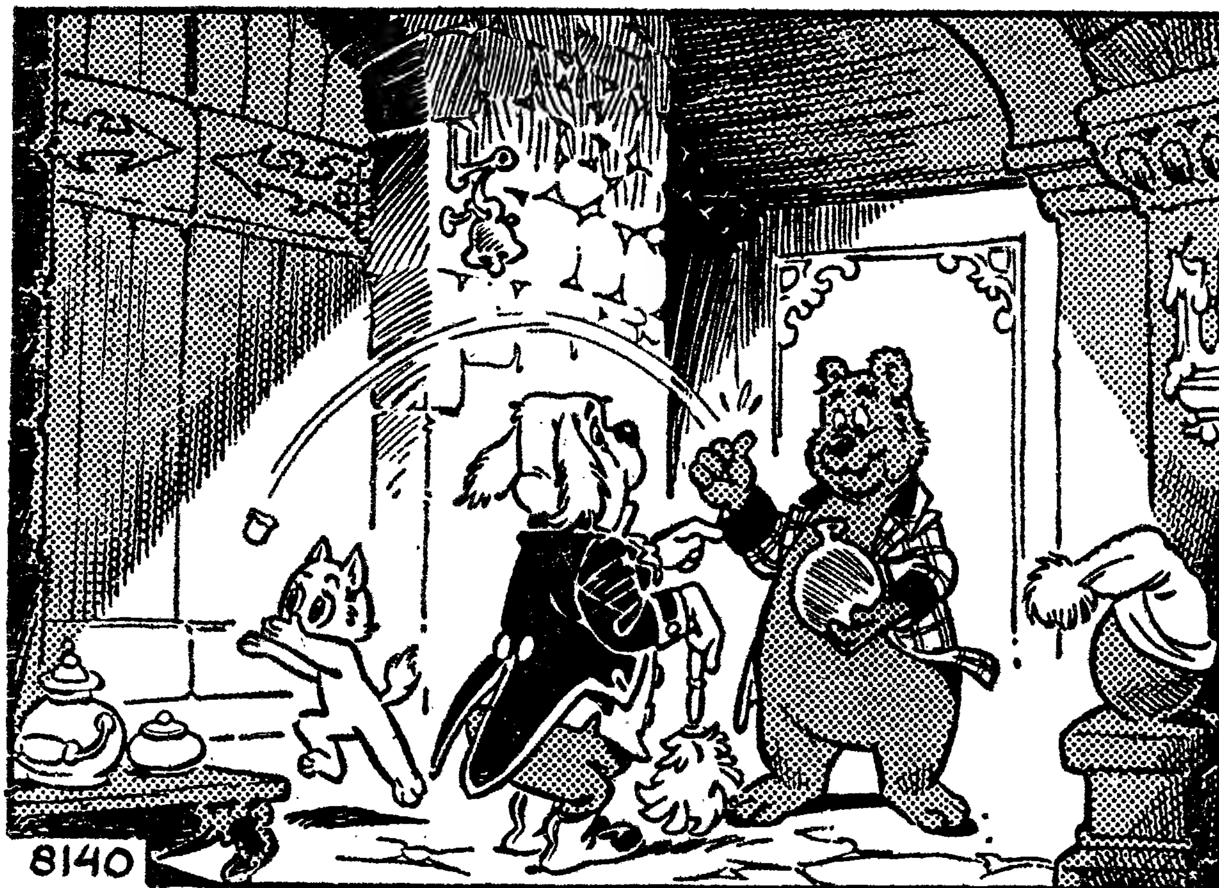

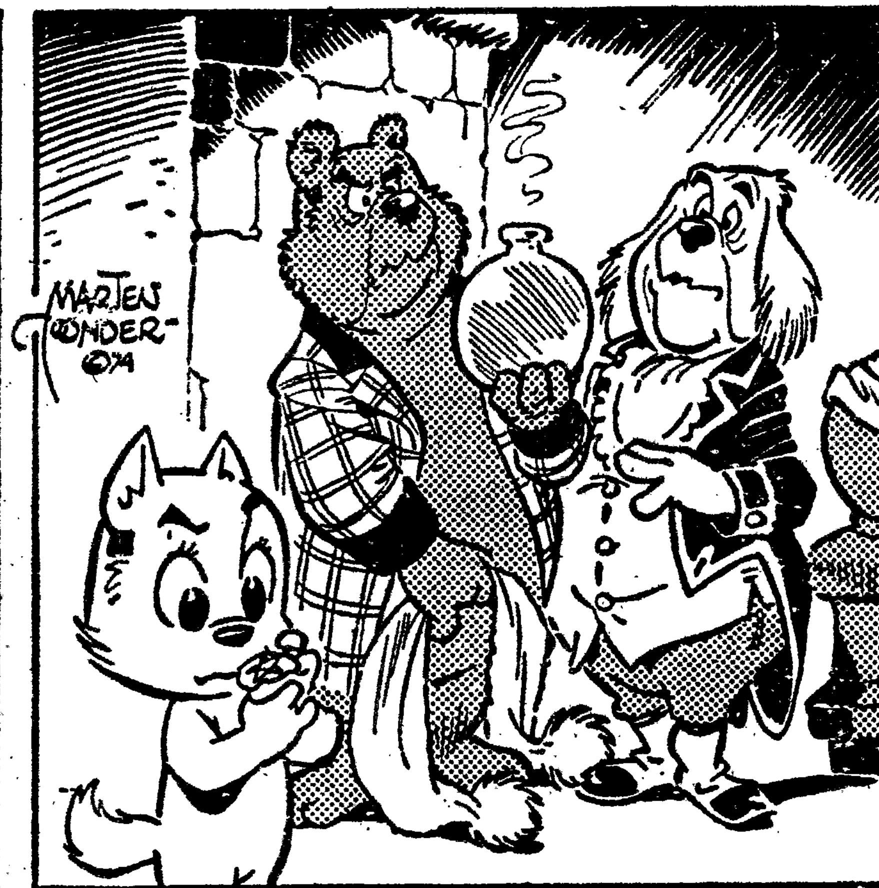

8139 Heer Bommel stond nog steeds in zijn kruik te turen, toen Tom Poes hem op zijn middagwandeling passeerde.
,,Dag heer Ollie", zei hij. "Wat hebt u daar voor een fles?"
,,Heel gewoon", antwoordde heer Bommel, opschrikkend. "Een fles, jonge vriend. Maar eh.... er zit een geest in die ik niet zien kan. En ook hoor ik niet, dat hij eruit wil, zoals het toch eigenlijk hoort. Het lijkt me oplichterij toe, zeg nu zelf."
,,Hm", zei Tom Poes. ,,Daarnet kwam ik Hocus Pas tegen. Hebt u dit ding van hèm gekocht? Dan zou ik toch maar oppassen."
"Hocus Pas!", herhaalde heer Ollie. "Was die het? Ik dacht al, die oude heer komt me bekend voor. Maar waarvoor moet ik oppassen? Voor een lege fles? Wat een onzin! Laten we liever naar huis gaan en eens kijken."
Een beetje ontstemd betrad hij even later de hal van slot Bommelstein, waar Joost bezig was stof af te nemen.

,,Ik heb een spook gekocht", legde heer Bommel uit. "Het is alleen niet te zien, zodat heer Pas beter op kan passen dan ik. Als hij mij bedrogen heeft, sta ik erop mijn geld terug te krijgen. Pas op!"
,,Zoals u zegt," gaf de bediende toe. "Maar spoken vertonen zich alleen in het donker. Ze kunnen het daglicht niet verdragen, met uw goedvinden."

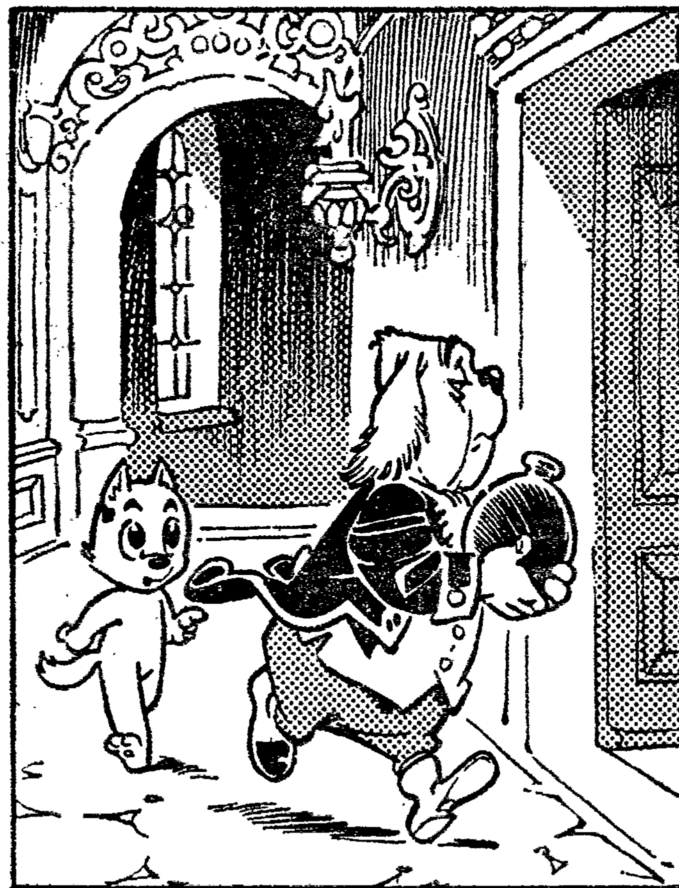
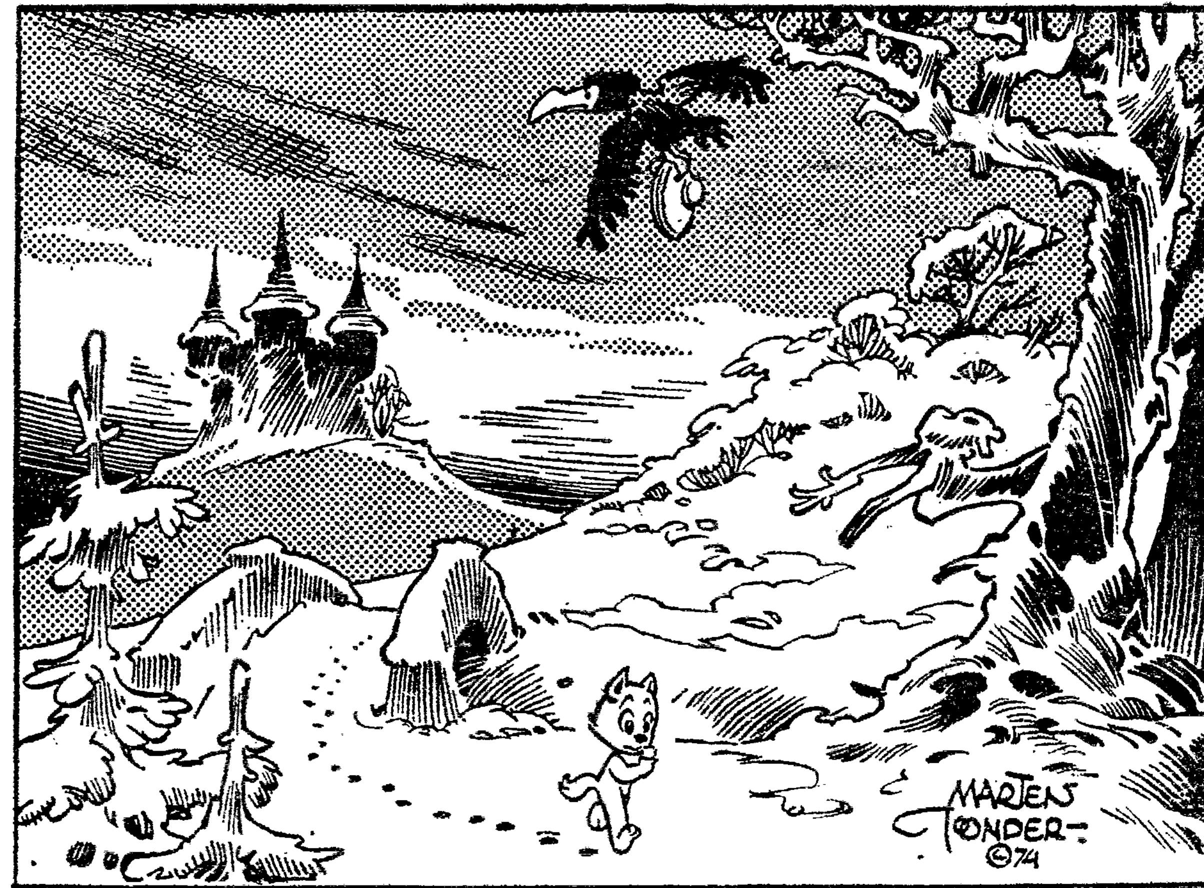

8140 Als ik het goed begrijp, hebt u daar een geest in een fles", zei Joost, nieuwsgierig naderbij tredend. „Als u die eruit laat, mag u drie wensen doen, heb ik gelezen. Denkt u, dat er een klein wensje voor mij..."
„Niks wensen", sprak heer Ollie. „Die lopen altijd verkeerd af. Ik wil hier alleen maar een goed huisspook hebben, voor het aanzien, als je begrijpt wat ik bedoel."
Zo sprekende trok hij de kurk met enige moeite van de kruik en, terwijl hij die met een boog wegwierp, boog hij zich onderzoekend over de halsopening. Er gebeurde echter niets en de knecht schudde teleurgesteld het hoofd.
„Heel betreurenswaardig", mompelde hij. „Zo zonder wensen is hoogst ongebruikelijk, als ik zo vrij mag zijn."

Heer Bommel was te ingespannen bezig om op de zeurende bediende te letten. Hij hield het glaswerk tegen het licht, schudde het heen en weer en staarde ingespannen naar de hals zonder iets te zien dat op een spook leek.
„Niets", stelde hij ontevreden vast. „Die oude heer was een oplichter, dat staat nu wel vast. Het tocht hier, trouwens. Staat er ergens een raam open?"

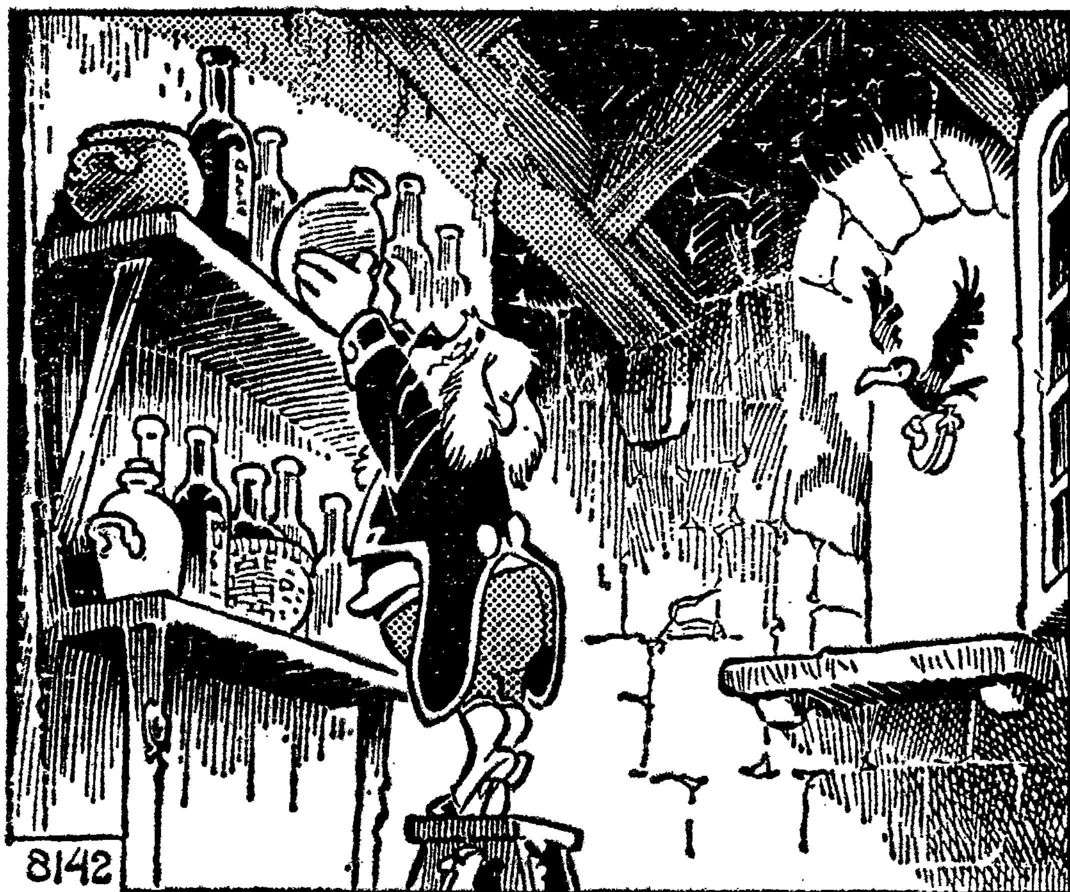
„Nee, heer Olivier", zei Joost, een rilling onderdrukkend. „Maar het is hier ineens vreemd koud, met uw welnemen. M-men k-kan toch maar n-nooit weten."
„Er staat een vijfpuntige ster op het lak", zei Tom Poes, die de kurk had opgevangen.

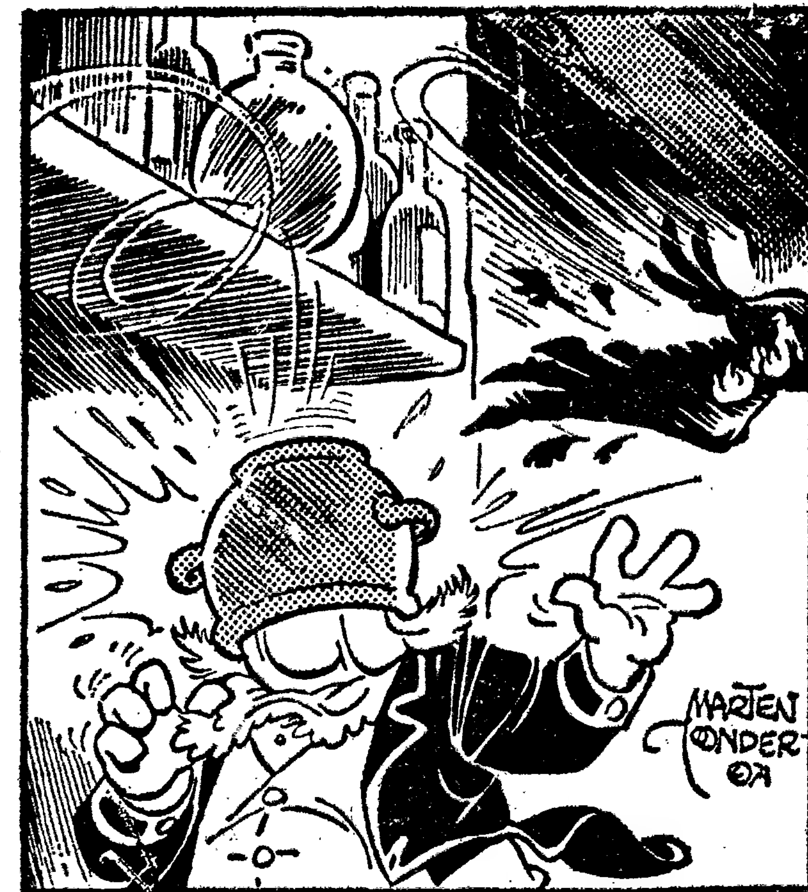

8141 Er woei een kille tocht door de hal en de vingers waarmee heer Bommel de fles vasthield, begonnen blauw te worden.
„Hier, Joost", zei hij vol afkeer. „Gooi dit ding maar in de vuilnisbak, het staat me tegen. En het is toch allemaal onzin."
„Zoals u wilt, heer Olivier", gaf Joost toe. Hij nam de kruik aan en liep er rillerig mee de gang in.
„Ik weet het niet", vervolgde hij mompelend. „Die plotselinge kou is eigenaardig. En overdag kan men geen spoken zien, als ik zo vrij mag wezen. Evengoed is het een aardige fles. Zonde om weg te gooien."
„Wat ga je ermee doen?", vroeg Tom Poes, die achter hem aanliep.
„Ik zal hem in de torenkamer bewaren", verklaarde de bediende. „Daar heb ik een aardige flessenverzameling, die me vaak goed van pas komt."
„Een goed idee", vond Tom Poes. „Gooi hem vooral niet weg, want ik heb het idee, dat we hem nog wel eens kunnen gebruiken. Ik zal de kurk ook bewaren, het is een vreemde, met een ster erop."

Hij verliet Bommelstein om naar huis te gaan. De duisternis begon al te vallen en door de grauwe lucht vloog een kraai over hem heen met een stenen potje in de snavel. Maar Tom Poes was zo verdiept in zijn kurk, dat hij het dier niet opmerkte.

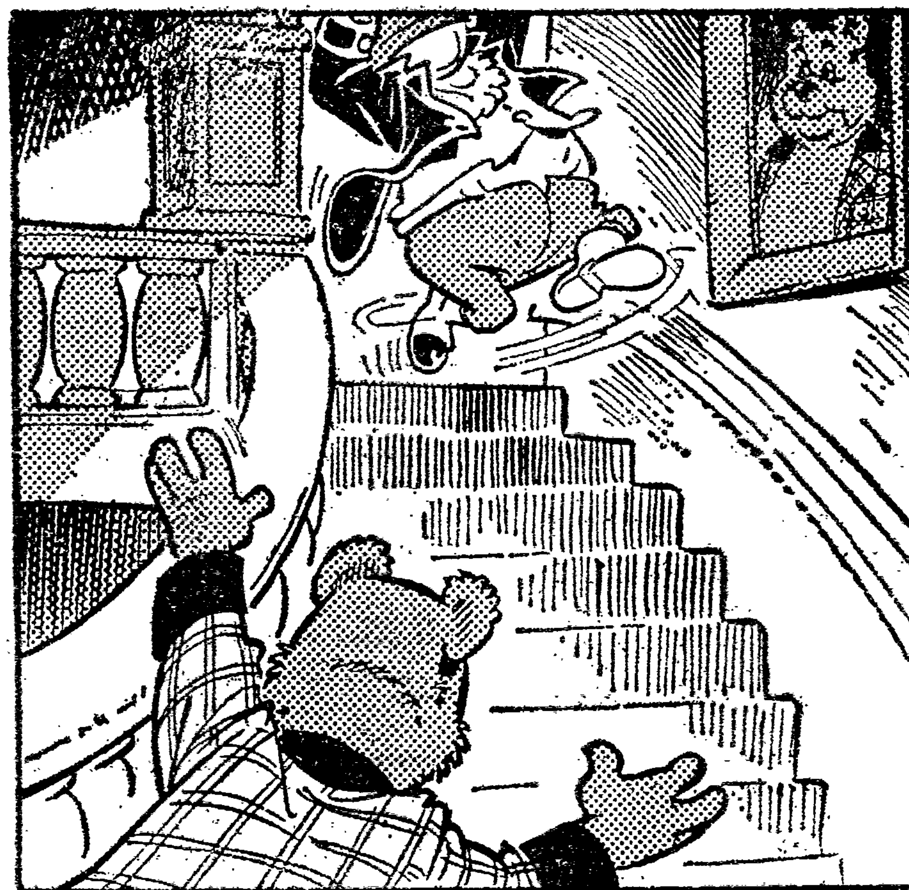
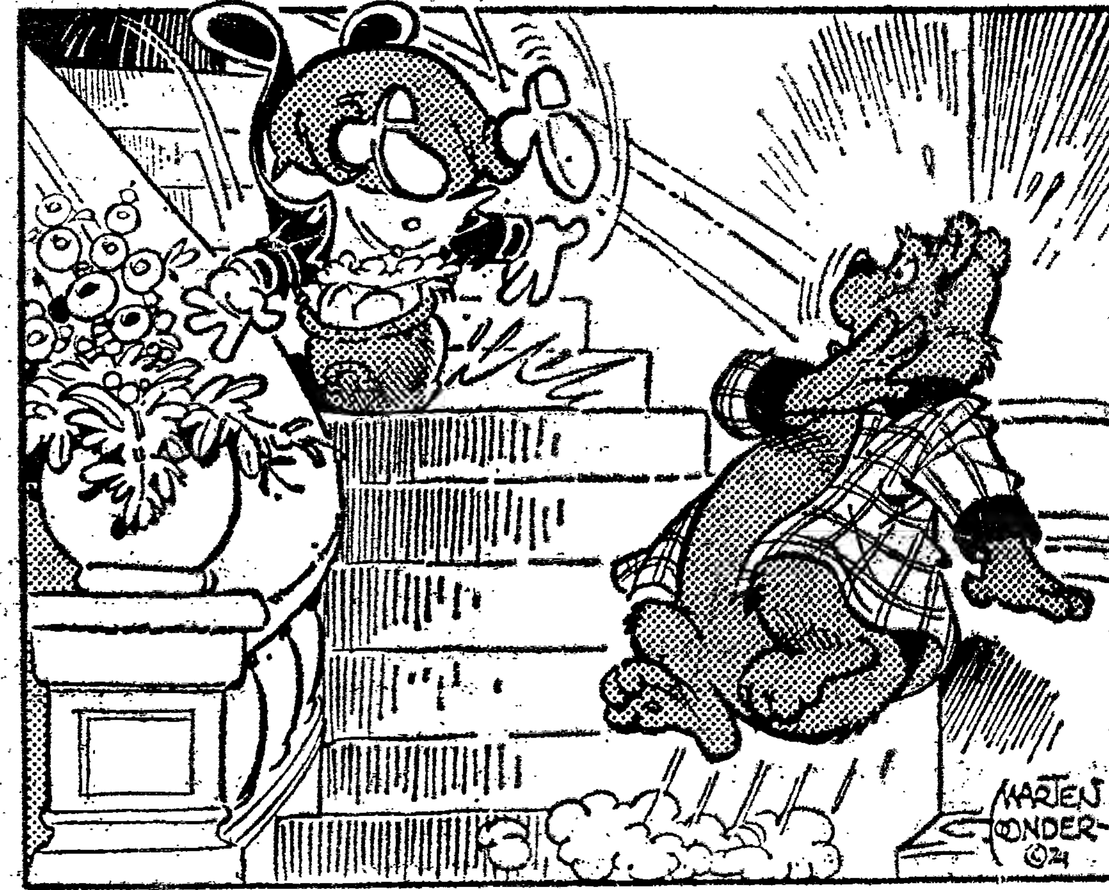

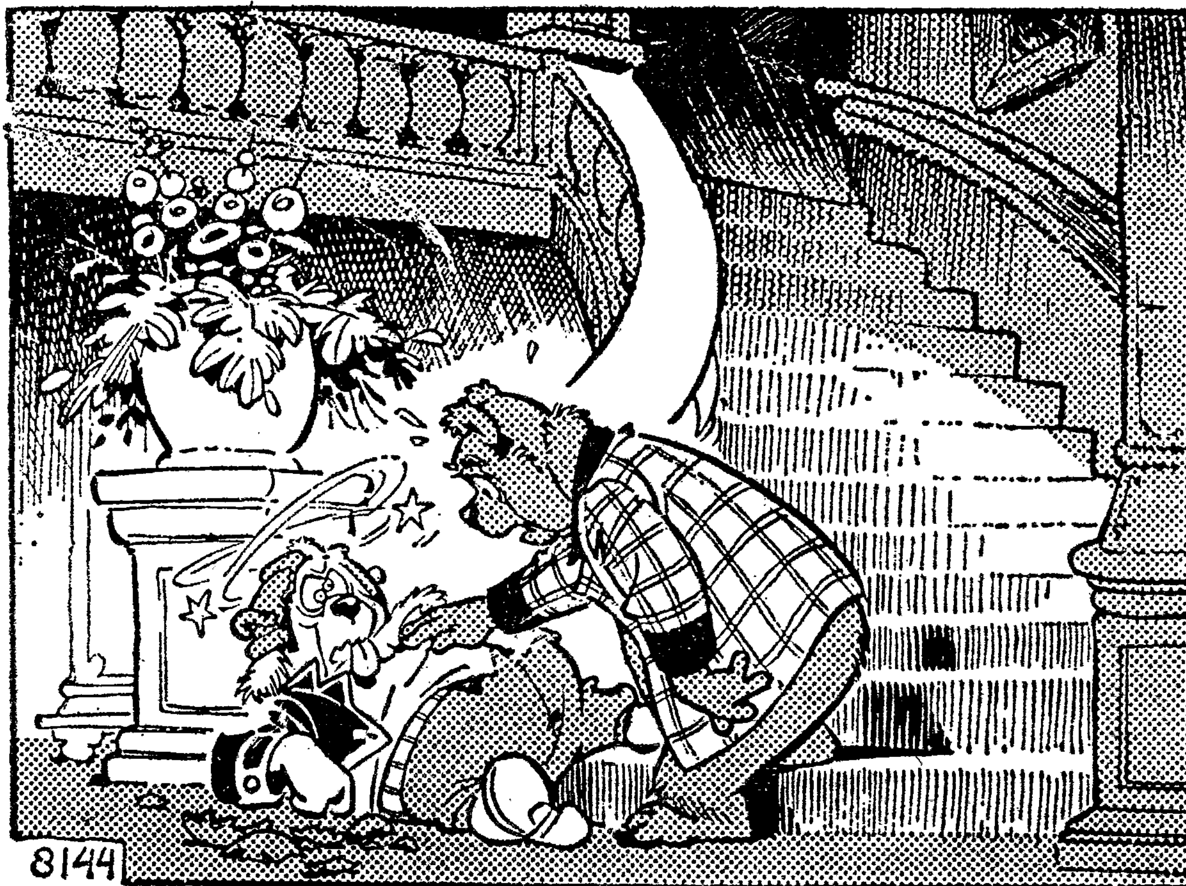

8142 Joost begaf zich naar de torenkamer en beklom een bankje om de nieuwe aanwinst bij zijn verzameling te voegen.
"Evengoed een aardige fles", sprak hij tot zichzelf, terwijl hij het glaswerk zorgzaam op de bovenste plank zette. „Waarvoor ik hem kan gebruiken, weet ik nog niet, want er zit geen belegen etiket op. Misschien voor het karafferen van Grootgruts billijke port? Die zou daardoor een mooi cachet krijgen, wanneer men mij toestaat. Vooral na een diepgaande maaltijd kan zoiets van pas komen."
De brave knecht was zo verdiept in deze en dergelijke gedachten, dat hij niet merkte, hoe er een grote kraai door het openstaande venster naar binnen vloog. De vogel fladderde naar een steunbalk en zette daarop het stenen potje neer, dat hij in de klauwen had. Maar natuurlijk ging het niet zonder gerucht en Joost keek dan ook schrikkend op.
„Ga weg, lelijk beest!", riep hij met de armen zwaaiend. "Kssst! Vort! Maak dat je wegkomt!"
De kraai wierp hem een boosaardige blik toe en sloeg wild met de vleugels, zodat hij een aarden test die daar bij de flessen stond, van de plank wierp.
Het voorwerp kwam op het hoofd van de hitsende bediende terecht en, omdat het met de opening naar beneden gevallen was, stulpte het hem nauwsluitend om de schedel.
"Kraa!", riep de vogel in de plotselinge stilte en vloog door het venster de schemering in.

8143 "Waar zou Joost toch zitten?", vroeg heer Bommel zich af. „Moet ik dan altijd alles alleen doen? Het zilver is nog niet gepoetst en het nieuwe antieke theeservies is nog niet afgewassen. En dat terwijl ik vanavond bezoek van mevrouw Doddel verwacht. Om over mijn maaltijd maar niet te praten, terwijl hij ook nog een vrije avond wil hebben!"
Met klimmende ontstemming stelde hij zich onder aan de trap op en begon krachtig om de bediende te roepen.
Boven klonken bonkende geluiden, gevolgd door een langzaam naderend gestommel, en daarop kwam Joost in het zicht. De ongelukkige knecht trachtte tevergeefs de pot van zijn hoofd te trekken en, terwijl zijn uitleg van het gebeurde en zijn verzoek om hulp in het aardewerk gesmoord werden, balanceerde hij gevaarlijk op de bovenste trede.
"Wat doe je toch?, riep heer Bommel naar boven. „Als je maar weet, dat ik het helemaal niet grappig vind! Kom onmiddellijk beneden!"
Nu verloor de bediende het evenwicht en stortte dreunend van de trappen, tot grote schrik van zijn werkgever.
„Zo heb ik het niet b-bedoeld", stamelde die, verstard naar de afdaling kijkend.

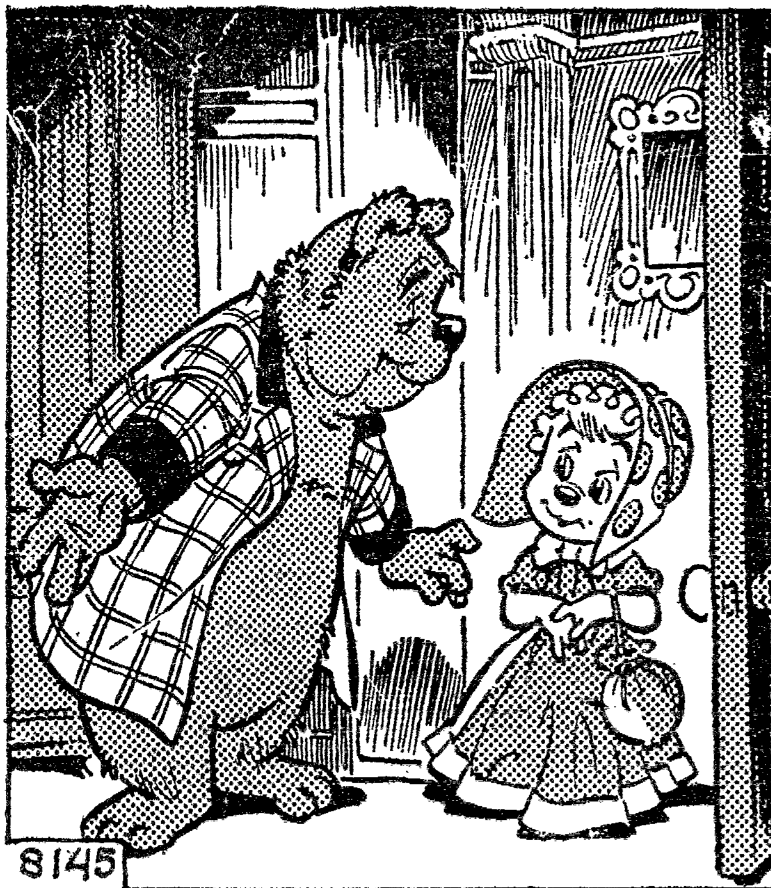

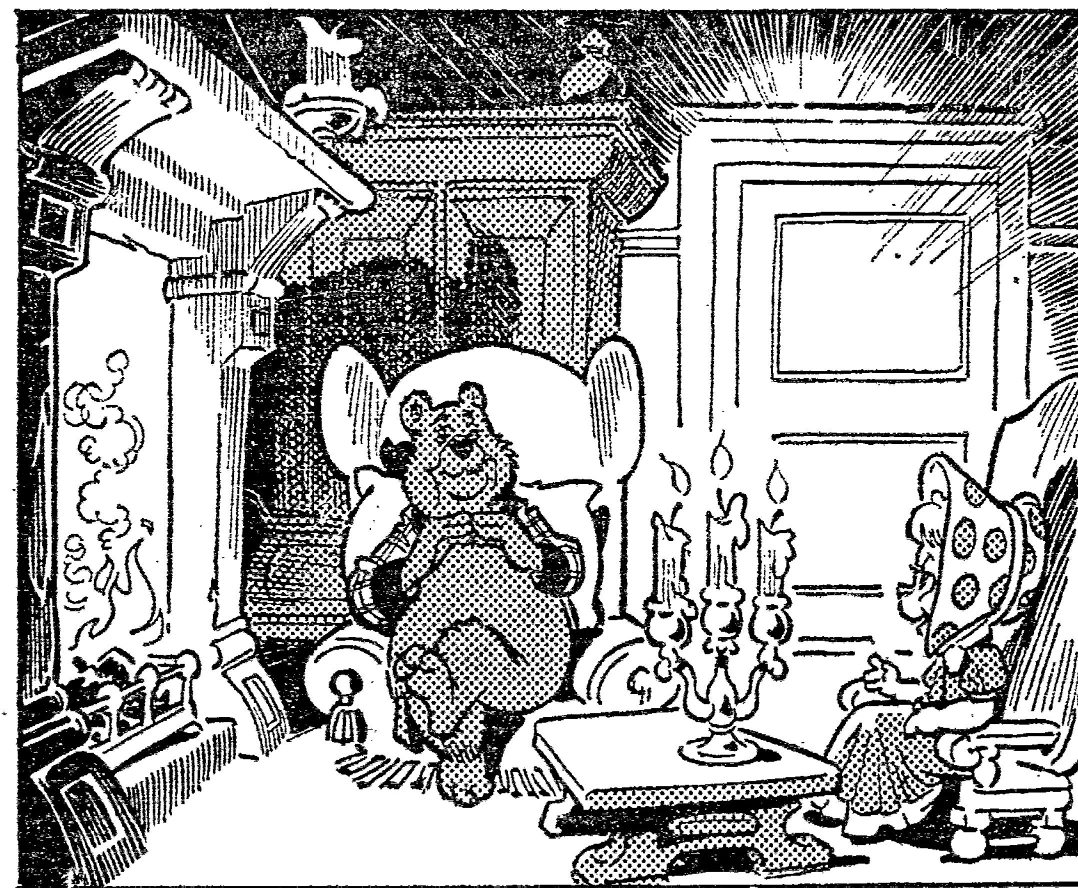

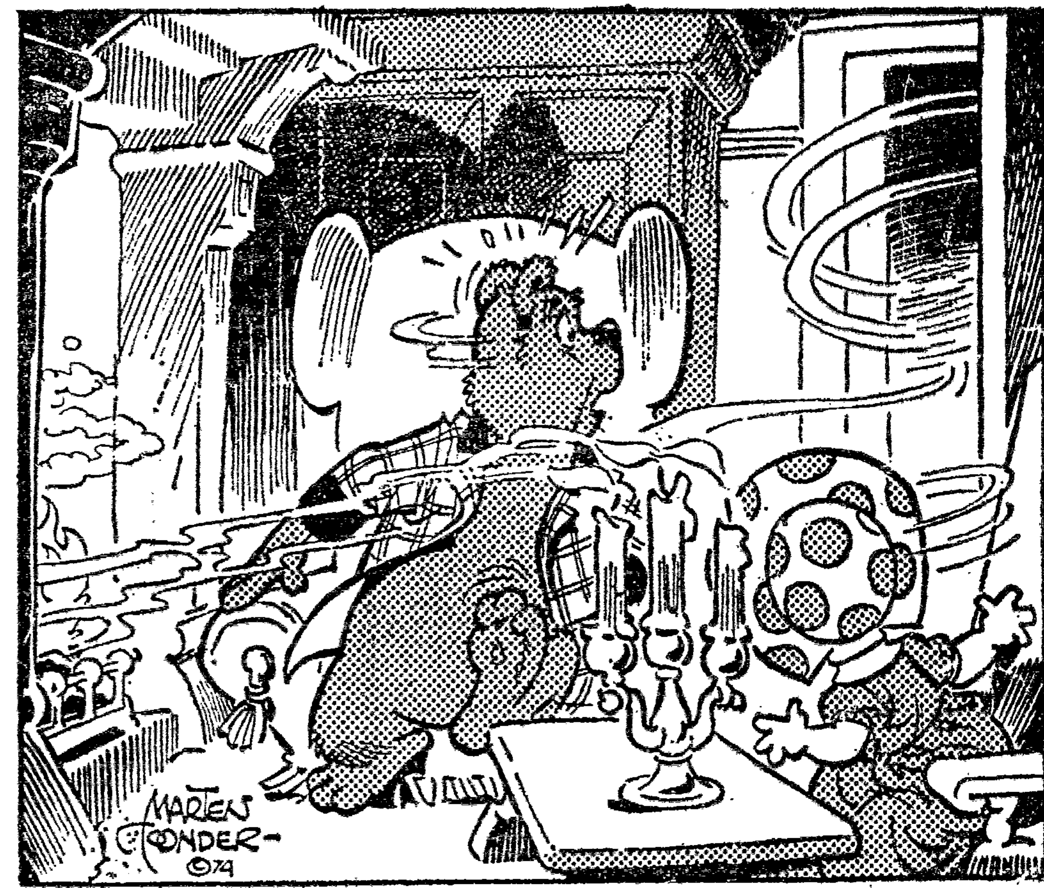

8144 De bediende kwam met een zware bons op de grond terecht en bleef daar versuft liggen. Door de val was het aardewerk gebarsten, zodat zijn zicht niet langer belemmerd werd. Maar zijn ogen dwaalden ongericht door hun kassen en de klanken die hij voortbracht, waren erg onsamenhangend.
„Zo heb ik het niet b-bedoeld", stamelde heer Bommel, terwijl hij zich ongerust over de ongelukkige boog. „Zeg toch iets, Joost! Het je je erge pijn gedaan?"
Het was duidelijk, dat de bezorgdheid van zijn werkgever de gevallen knecht goed deed. Hij greep heer Ollie bij de jas en trok zich langzaam in een zittende houding op.
„Klaai...", mompelde hij. „Vleemde klaai.."
„Daar heb je het nu al", klaagde heer Bommel. „Het is hem in het hoofd geslagen en ik sta er helemaal alleen voor. Wat is er toch gebeurd?"
Joost vermande zich en zette de potscherven af.
„Er was", sprak hij met dikke stem, „er was een vreemde kraai. In de torenkamer. Die hinderde bij het opbergen van de fles. De spookfles. Daardoor heb ik mij bezeerd. Ernstig bezeerd, met uw goedvinden. Bij het aanbreken van mijn vrije avond."
Hij stond op en zocht duizelig steun bij een bloemtafeltje.
„Wat een drukte om een waardeloze fles", prevelde heer Bommel onzeker.

„Ik weet het niet", zei Joost, terwijl de vaas op de grond kletterde. „Er is hier iets niet pluis. Als ik zo vrij mag wezen."
Heer Bommel wilde zeggen, dat het onzin was. Maar hij zweeg en een huivering voer hem door de leden. Het viel hem plotseling op, dat er een vreemde koude in Bommelstein hing.

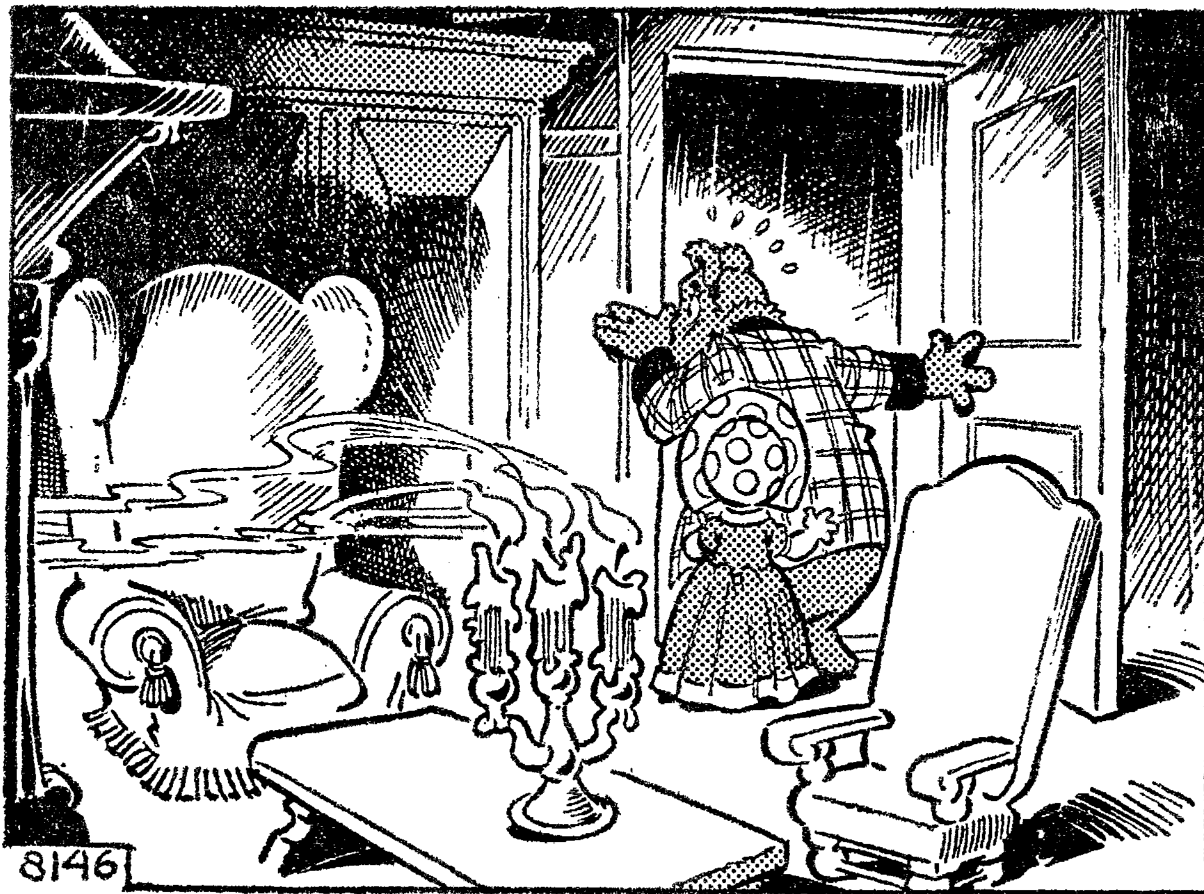
8145 Toen juffrouw Doddel die avond op het afgesproken uur aanbelde, was de rust in Bommelstein weergekeerd.

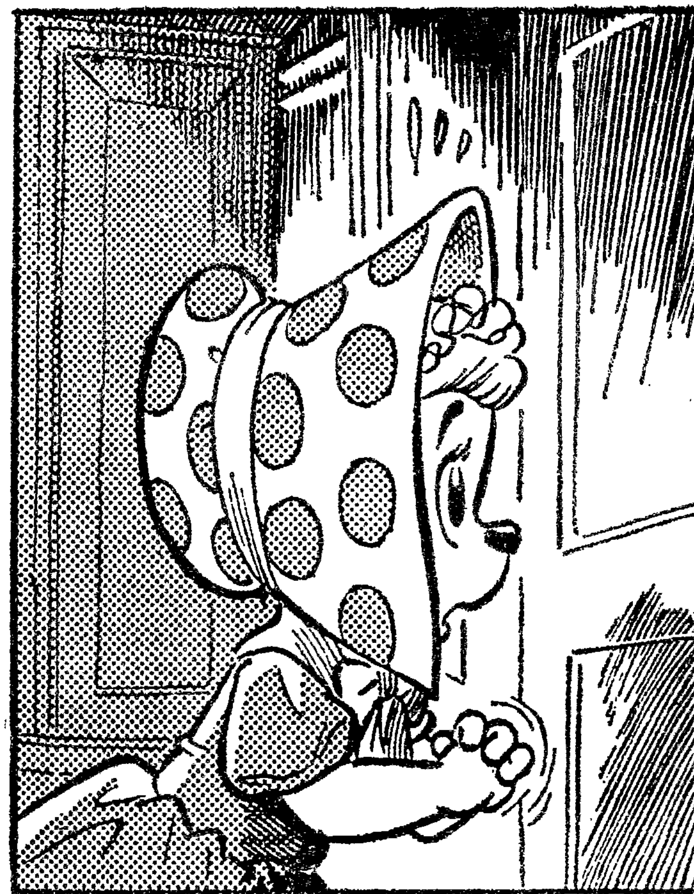
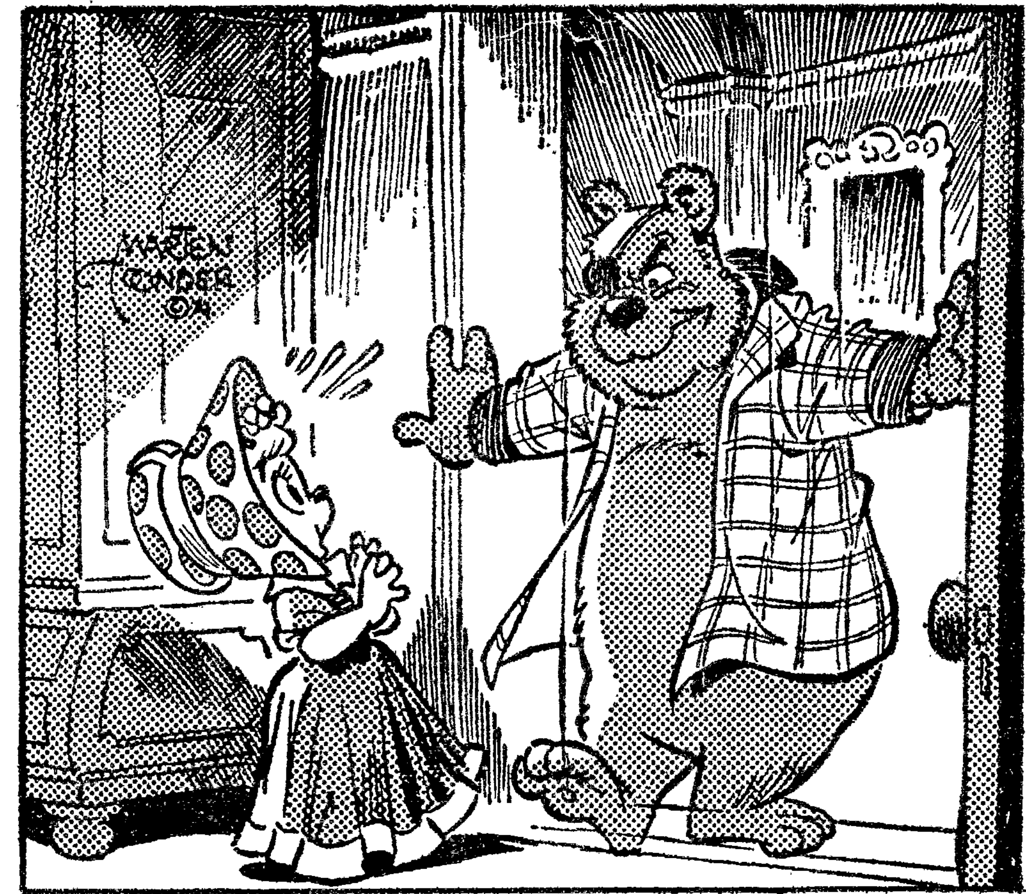
„Komt u binnen, mevrouw", sprak heer Ollie gastvrij. „Joost heeft het theewater al opgezet, voordat hij een vrije avond nam, zodat ik er nu een beetje alleen voor sta. Maar aan de andere kant is dat wel rustig. Gaat u toch zitten."

„Gezellig, hoor, met die kaarsen", zei de buurvrouw glimlachend. „En ik vind het wel prettig, dat Joost er niet is. Zo rustig, hé? Nu kunnen we eens over alles praten zonder gestoord te worden. Daar heb ik soms echt behoefte aan, jij niet? En zeg toch Annie, mallerd."

„Ja, haha", hernam heer Bommel. „Wacht, nu zal ik eerst even naar de keuken.. Even thee zetten, bedoel ik. Gezellig en rustig, als u begrijpt wat ik bedoel. Ik ben daar goed in. Eerst de pot omspoelen met warm water."

Op dat moment klonk er boven een dreun, de deur woei open en een koude windvlaag gierde door de kamer, zodat de vlammen van de kaarsen en het haardvuur flakkerden. En terwijl ze geschrokken naar de donkere gang staarden, klonk daar een akelig geroep en gesteun, dat op de tocht verwoei.

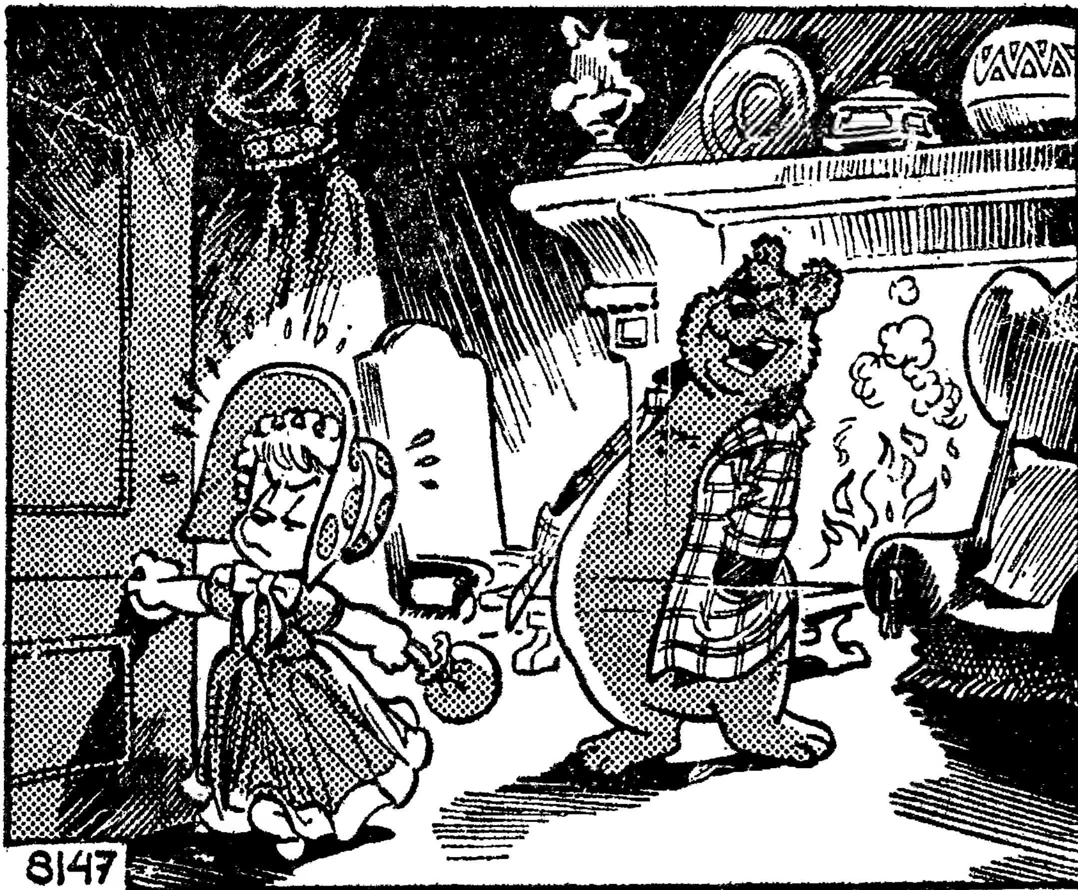

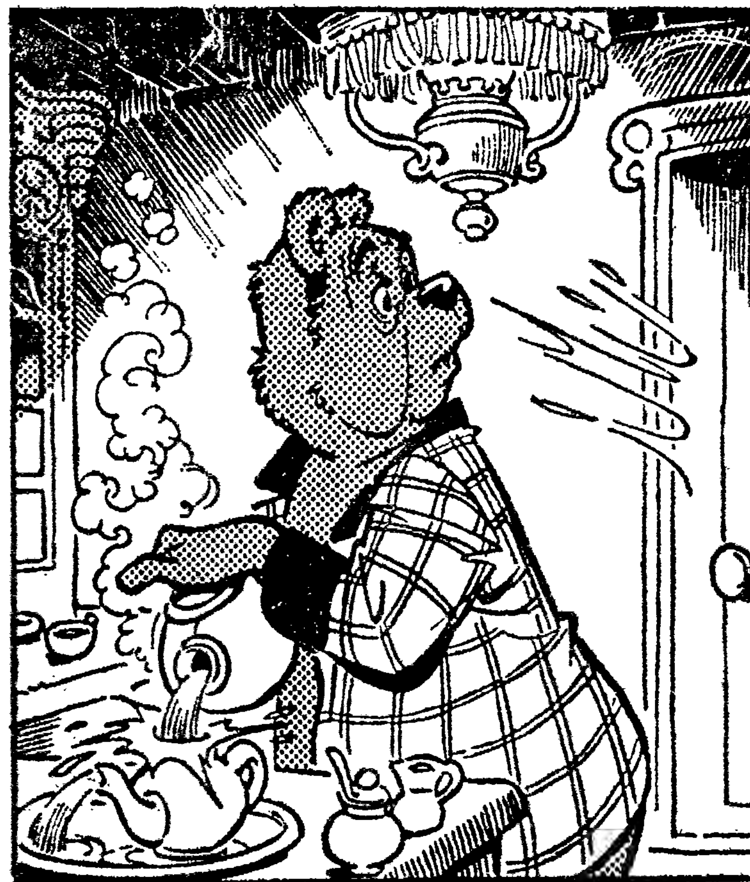
8146 De wind joelde huilend door de gangen van Bommelstein en door de open deur blies een koude tocht naar binnen, zodat de vlammen flakkerden en het de inzittenden akelig te moede werd. Het koude zweet brak heer Ollie uit, maar toen hij het angstige gezicht van zijn bezoekster zag, vermande hij zich en stond op.
„Het is... het is de w-wind", sprak hij, terwijl hij voorzichtig in de donkere gang keek. „D-de wind, heel gewoon, bedoel ik. Joost heeft natuurlijk weer iets open laten staan. Nu tocht het een beetje, zodat het niets te maken heeft met de geest uit de fles die ik vanmiddag gekocht heb. Ik eh... ik zal nu rustig thee gaan zetten. G-gezellig. Ik ben zó terug, als u begrijpt wat ik bedoel."
Hij stapte moedig de gang in en deed de deur achter zich dicht, zodat de koude luchtstroom buitengesloten werd.

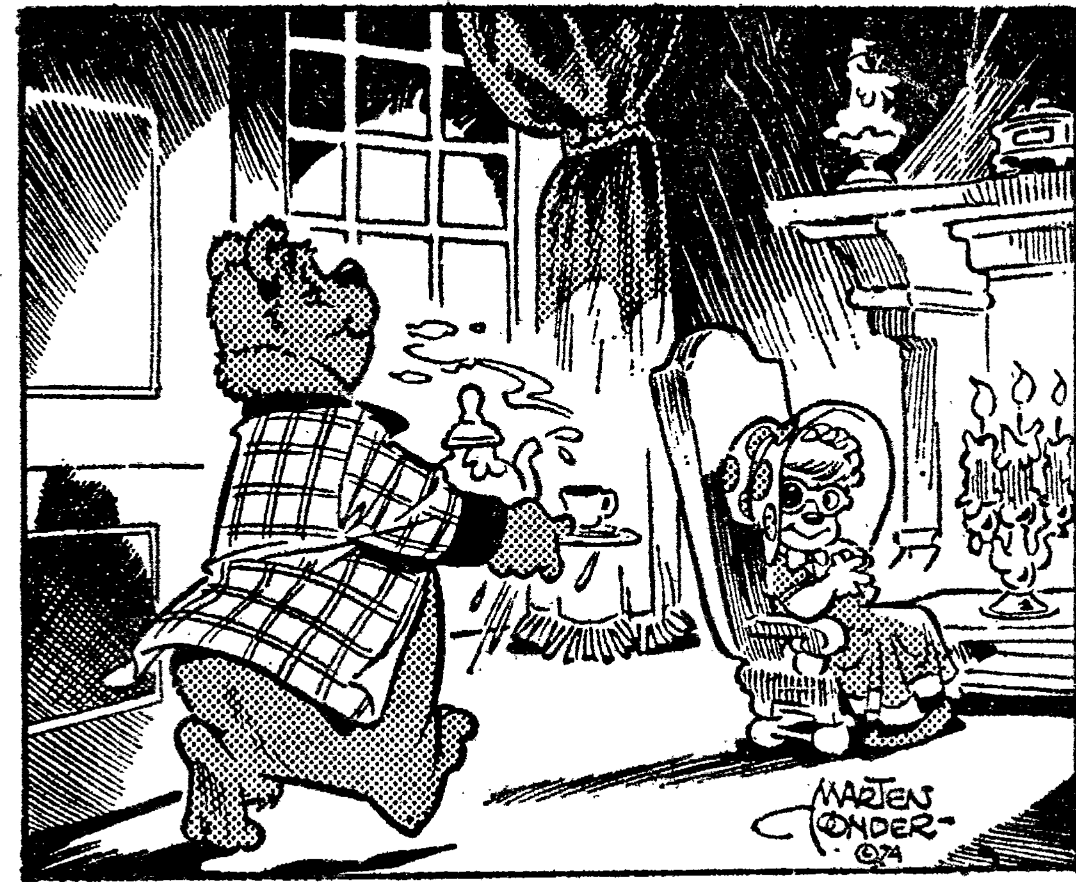
Maar juffrouw Doddel voelde zich lang niet op haar gemak. „Een geest uit een fles?", herhaalde ze bij zichzelf. „Wat zou Ollie bedoelen? Het was echt eng, hoor! Ik hoop maar, dat hij gauw terug komt, hij is zo flink en kalmerend."

Op dat moment werd de deur met geweld geopend en heer Bommel stond in de deuropening met een onaangename glimlach op de lippen.
„Wat is er, Ollie?", vroeg het vrouwtje geschrokken. „W-wat is er met je oog? En waarom kijk je zo vreemd?"

„Dat is om beter te kunnen kijken," zei heer Bommel met rauwe stem. „En daardoor heb ik je dóór, met je mooie praatjes. Het is je alleen maar om mijn geld en mijn antiek te doen!"

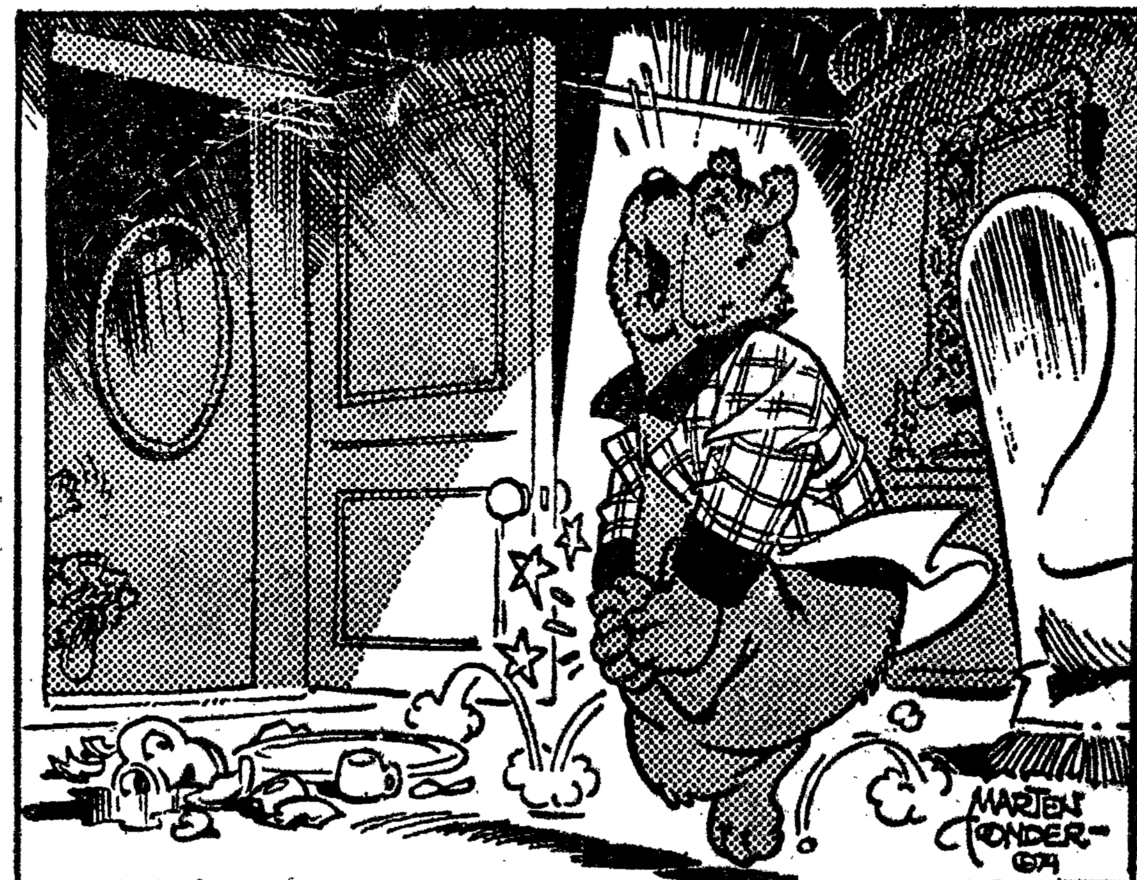
8147 „Proberen aan te pappen, hèt?", riep heer Bommel, terwijl hij vals uit zijn ene oog keek. „Geld en een kasteel, daar is het je om begonnen, hè? Wees maar eerlijk."
Juffrouw Doddel stond een ogenblik sprakeloos, maar toen keerde ze zich om en liep met opgeheven hoofd naar de deur.
„Ik kan hier geen minuut langer blijven", zei ze koud. „Ik ben nog nooit zó beledigd!"
Met deze woorden liep ze de kamer uit en terwijl haar gastheer in een ruw gelach uitbarstte, verliet ze in grote woede het huis.
Het dichtslaan van de voordeur drong door tot in de keuken, waar heer Ollie bezig was thee te zetten.

„W-wat zou dat nu weer zijn?", vroeg hij zich af. „Z-zou al die vreemde tocht iets te maken hebben met de geest uit de fles die ik vanmiddag gekocht heb? Ach, was ik er maar nooit aan begonnen. Ik kan er helemaal niet tegen, met mijn gevoelig gestel."
In de zenuwen knoeide hij lelijk met het opschenken van het theewater en het was dan ook met een druipend blaadje, dat hij in de kamer terugkeerde.

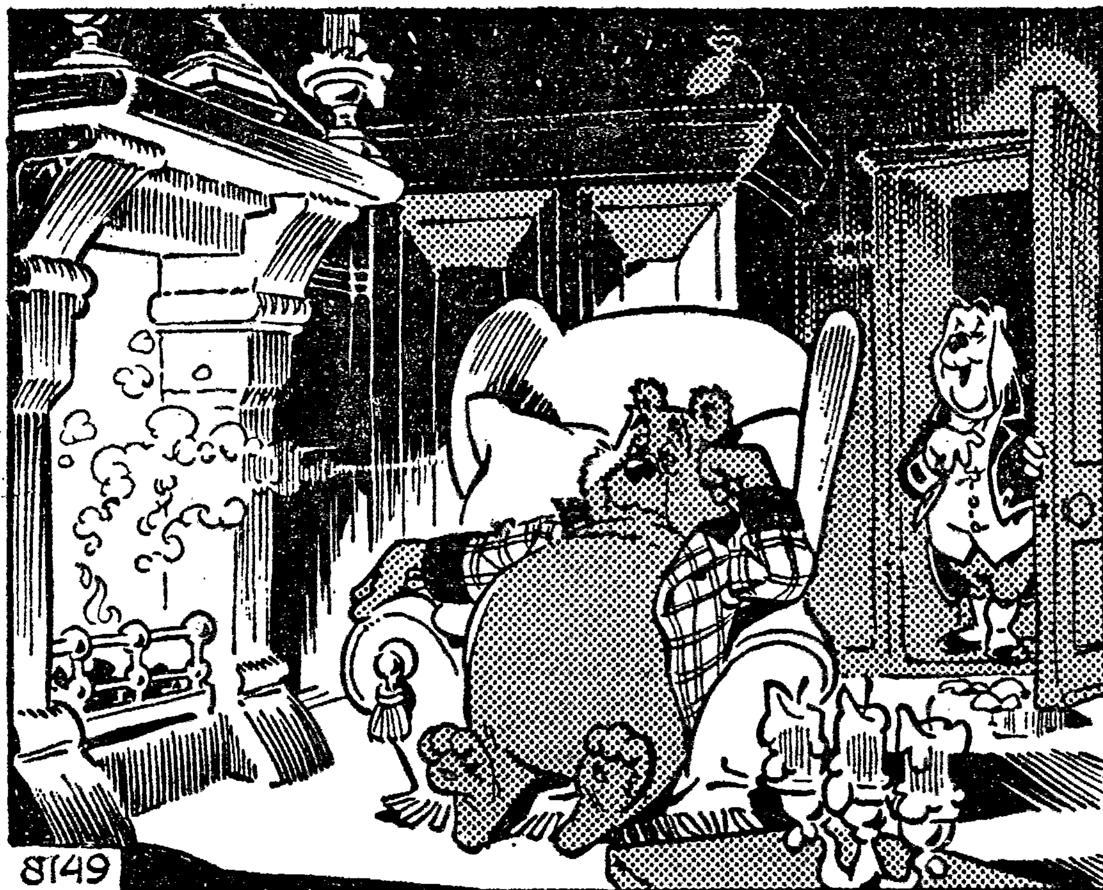
„Ik eh... ik heb een beetje gemorst, vrees ik", zei hij met een gemaakt lachje. „Door het dichtslaan van de voordeur, die natuurlijk niet écht dichtsloeg..."
„Bah", zei juffrouw Doddel, die een donkere bril had opgezet. „Je bent een knoeier. Jij kan niets goed doen, simmende misgisser!"

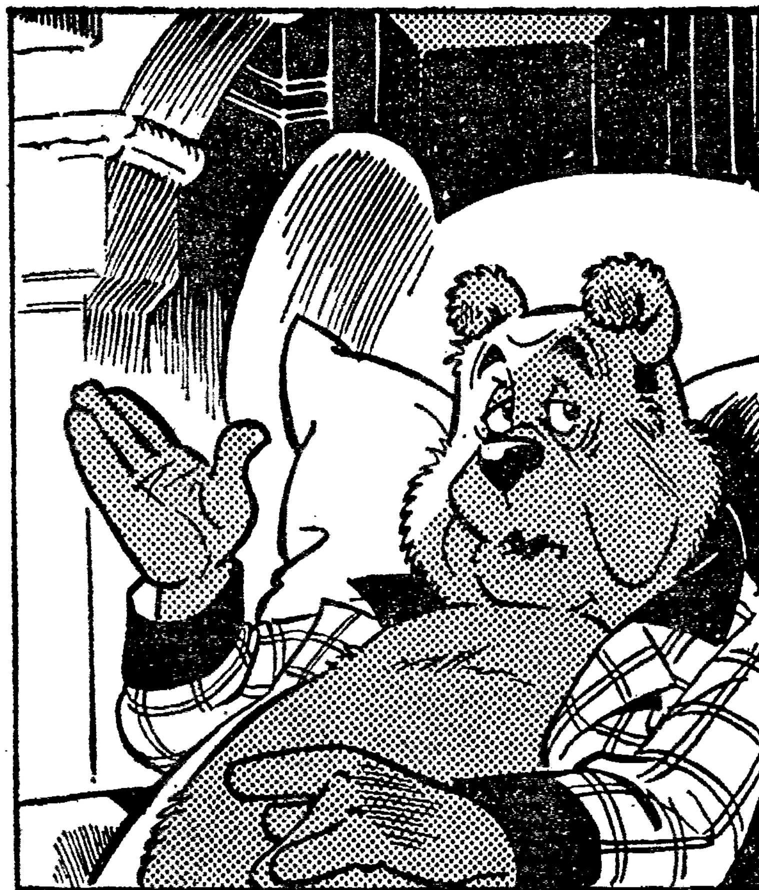

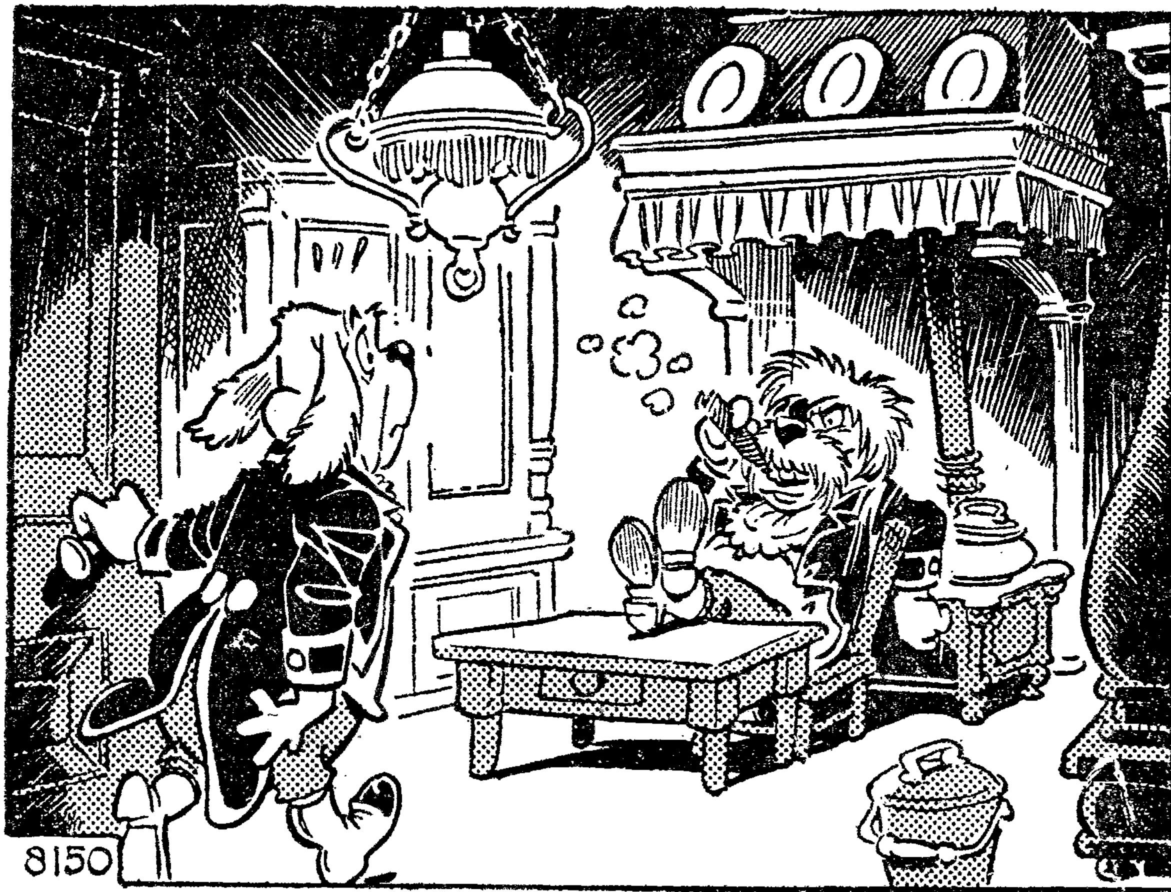
8148 Heer Bommel stond als door de donder getroffen in de deuropening en keek zijn buurvrouw met uitpuilende ogen aan.
„W-wat zei u?", stamelde hij ten slotte.
„Dat je een paloeter bent", riep juffrouw Doddel, terwijl ze in een ongunstig gelach uitbarstte. „Pampel, met je sintelthee en je bol gejengel! Ik verveel me hier dood. Wat kom ik hier eigenlijk doen, vraag ik me af."
Nu werd het heer Ollie te machtig. Het bloed steeg hem naar de wangen en terwijl het blad aan zijn machteloze vingers ontglipte, trachtte hij uitdrukking te geven aan zijn gevoelens. Maar zover kwam het niet. Het theegerei kletterde op de grond en de pot raakte hem vol op de tenen, zodat hij zich lelijk bezeerde.
Het vrouwtje keek schaterlachend toe, hoe haar gastheer met de getroffen voet in de handen door de kamer sprong; maar ze kreeg er al spoedig genoeg van.
„Het was erg grappig", zei ze, „maar het zal toch wel even duren, voordat ik terug kom in deze circustent."
Met deze woorden liep ze de donkere gang op en heer Ollie bleef alleen achter met zijn smart.

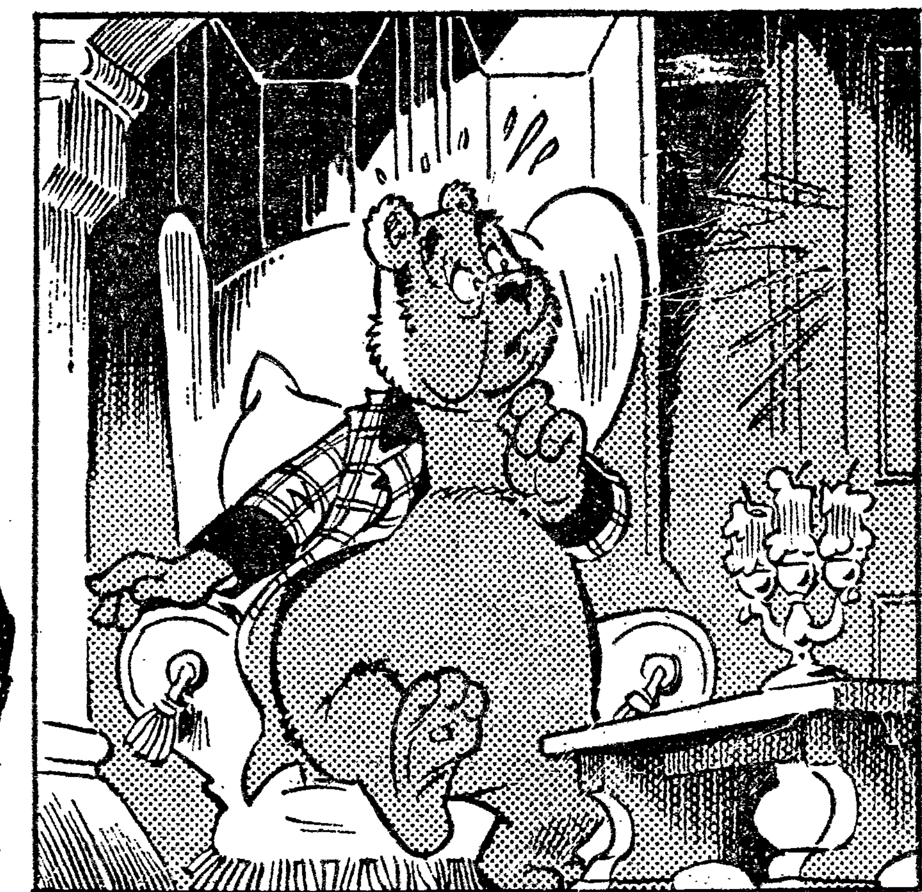

8149 Het was bijna middernacht, toen Joost terugkeerde van zijn vrije avond. De kaarsen in de zitkamer waren uitgegaan en omdat het haardvuur ook niet veel leven meer had, trof hij zijn werkgever in het halfduister aan.
Zijn blik viel op de scherven van het theeservies dat op de grond lag, en hij schudde meewarig het hoofd.
„Ik hoop, dat u een gezellige avond hebt gehad, heer Olivier", sprak hij. „Kan ik nog iets voor u doen, voordat ik naar bed ga? Een glaasje warme melk, misschien?"
„Laat mij maar", mompelde heer Bommel, die ingezakt en verslagen in zijn stoel lag. „Het was heel vreselijk. Nog nooit ben ik zo beledigd door een dame, terwijl ik mijn best deed om een mooie sfeer en thee te maken.."
Hij zweeg even, door aandoening overmand, en hernam toen met bevende stem: „Een misgisser noemde ze mij! Ik was sprakeloos, zodat ik mijn oren niet kon geloven, als heer zijnde. De wereld is om mij heen ineengestort. Ik ben er kapot van, bedoel ik, net als het theeservies. Wie had dat van mevrouw Doddel kunnen denken?"

„Schijn bedriegt", zei Joost. „Maar het is niet zo erg. Ditzelfde antieke servies heb ik gisteren in de supermarkt gezien, als ik zo vrij mag wezen. Ik zal even een blik en veger halen — en een kopje melkchocolade."
„Schijn bedriegt", herhaalde heer Ollie voor zich heen. „Wie zei dat nog meer, vandaag?".

8150 Joost opende de keukendeur om chocolademelk te gaan maken, maar verder dan de drempel kwam hij niet. Bij het fornuis zat een harige figuur met de voeten op de tafel een sigaar te roken. Hij had dezelfde livrei aan die de trouwe knecht pleegt te dragen, maar erg keurig zag hij er toch niet uit. Dat kwam misschien ook van het slordige ooglapje dat hij droeg en van de loerende uitdrukking in zijn ene oog.

„W-wat betekent dit?", vroeg Joost met haperende stem. „Wie bent u?"

„Ik ben de nieuwe huisknecht", zei de onbekende met schorre stem. „Je baas heeft genoeg van je. Geen wonder, als je mij vraagt. Je bent een simpelaar die de kantjes eraf loopt. En de sigaren in dat laatje zijn ook niet van jou."

Het valt te begrijpen dat Joost zich dit niet liet zeggen. Bevend van woede verzocht hij de indringer de keuken te verlaten, terwijl hij een klacht bij de vakbond voor huispersoneel overwoog. En toen de ander hem voor een jengelend sirool uitmaakte, vergat hij zich zozeer, dat hij begon te roepen en met de vuist op tafel sloeg.

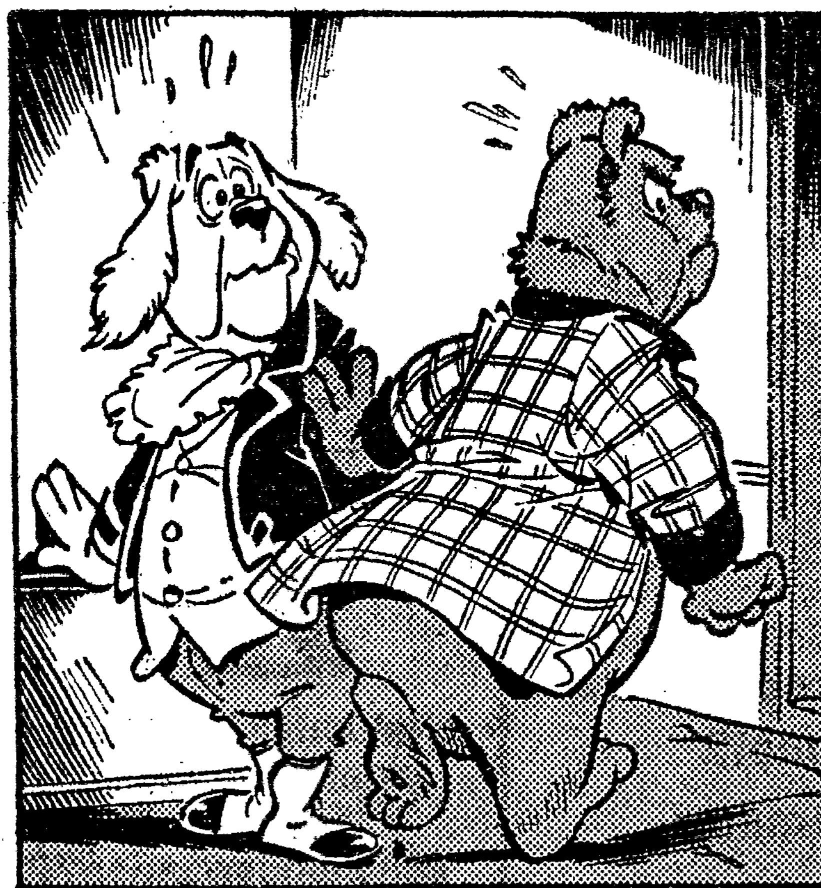
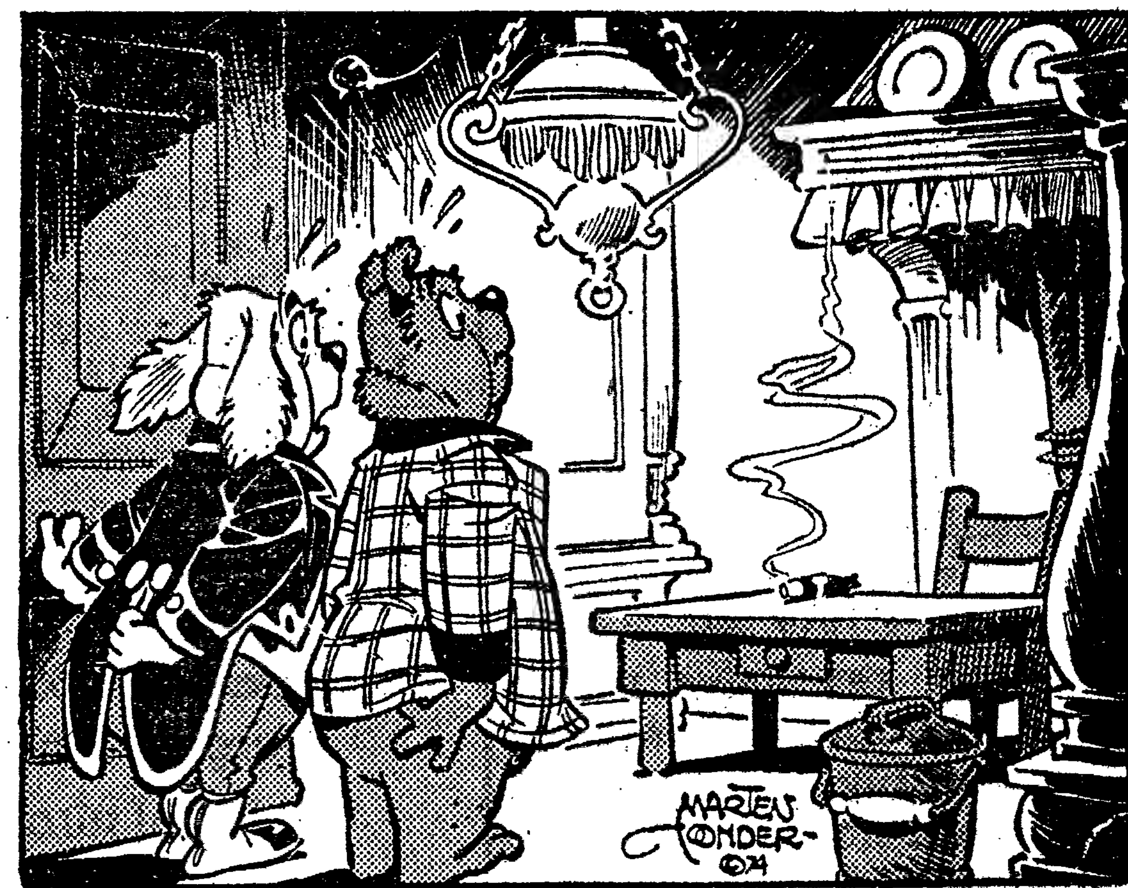
Deze geluiden drongen door tot de zitkamer, waar heer Bommel bij het nasmeulende haardvuur broedde.

„Kan ik dan niet eens rust hebben in mijn eenzame smart?" vroeg hij zich af. „Joost maakt ruzie, alsof er niets aan de hand is.."

Toen werd hij echter getroffen door een invallende gedachte en hij kwam ontnutst overeind.

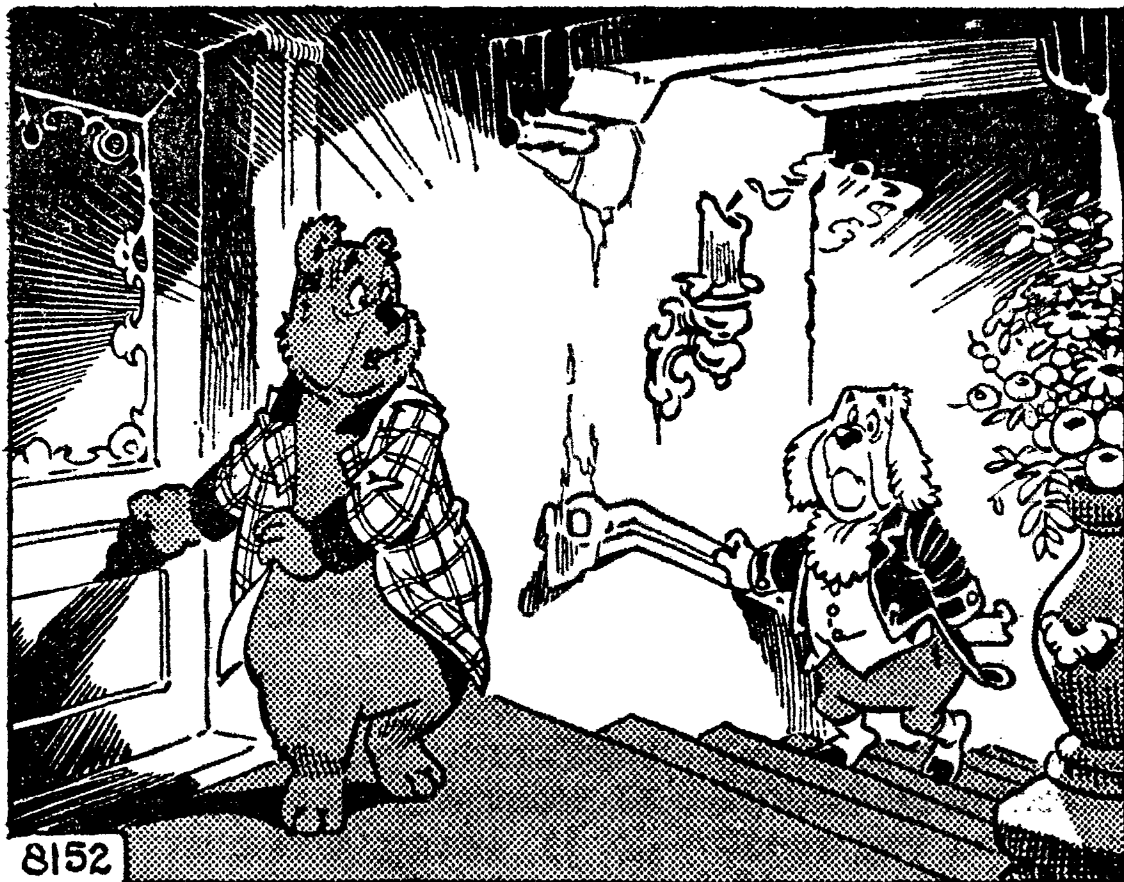
„Met wie heeft hij ruzie?", mompelde heer Ollie. „Ik weet zeker, dat er niemand anders in huis is!"

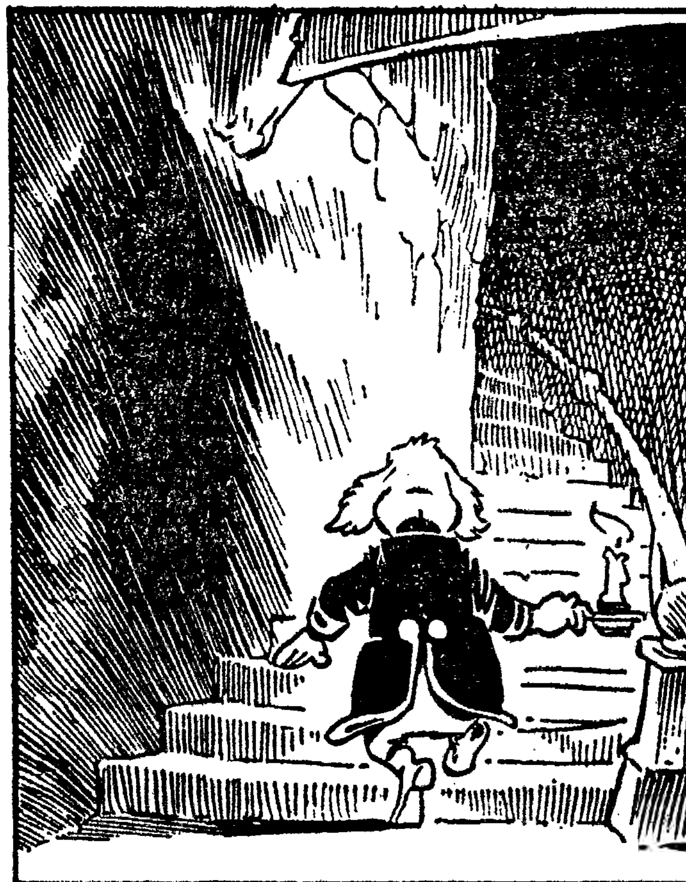
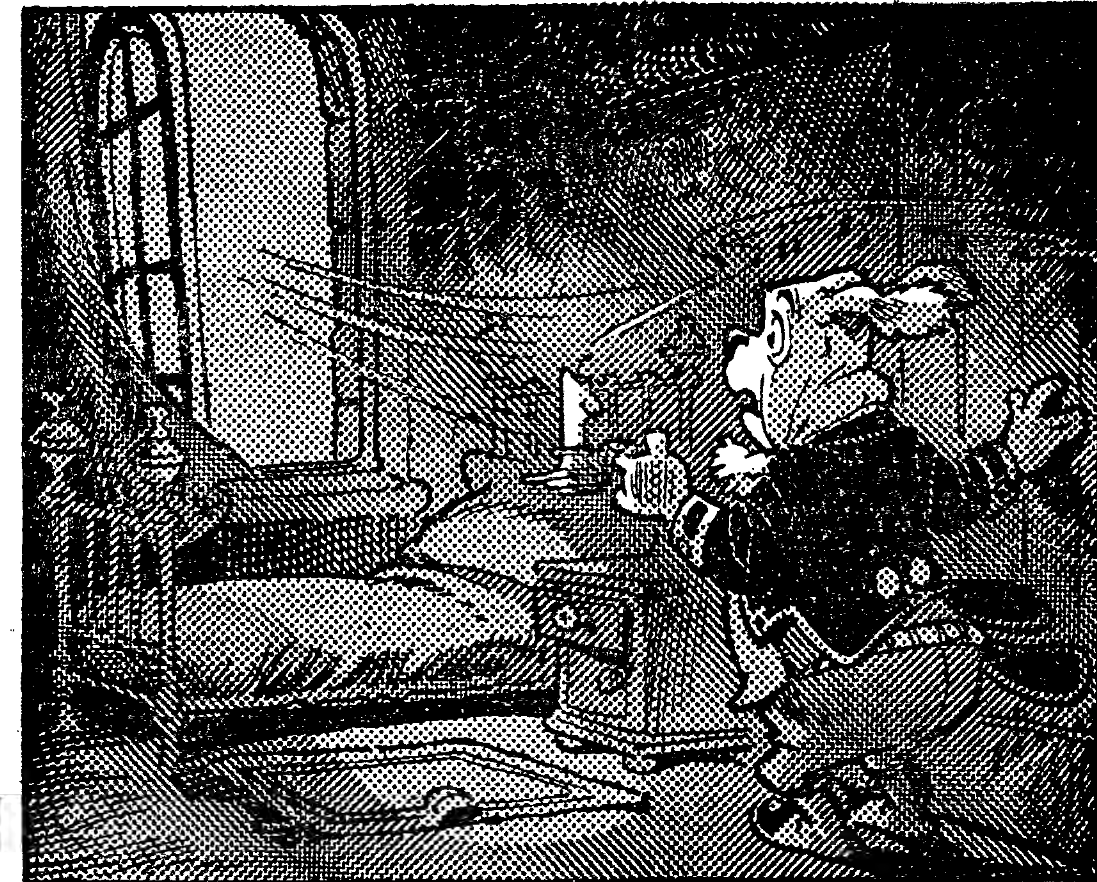

8151 Het geluid van roepende stemmen hield aan en heer Bommel besloot te gaan kijken, wat er aan de hand was. Toen hij op de gang kwam, verliet Joost juist de keuken met trillende gelaatstrekken; het was duidelijk dat zijn gewone beheersing hem geheel verlaten had.
„Ik betreur het", sprak de knecht met ingehouden woede, „dat u gemeend hebt andere hulp te moeten aannemen. Als ik zo vrij mag wezen. Maar dat het zo'n laagstaand iemand moest zijn, vind ik het ergste. Ik zal onmiddellijk mijn koffer pakken, want tegen dat ooglapje kan ik niet aankijken."
„Wat bedoel je?" vroeg heer Bommel ontdaan. „Ik heb geen andere hulp aangenomen, bedoel ik. Natuurlijk niet. En een ooglapje? D-dat... dat herinnert me aan de rara bril, die Doddeltje ineens droeg! H-hier is iets niet p-pluis...

De drift zakte weg uit het gelaat van de bediende en hij staarde zijn meester bleek aan.
„Be..bedoelt u..", begon hij, maar heer Ollie liet hem niet uitspreken.
„Volg me", zei hij. „We gaan uitzoeken wie.. eh.. wat hier aan het werk is, ook al zou het me mijn gezondheid kosten."
Zo sprekende stapte hij op de keukendeur af en opende die met een ruk. Het vertrek was echter leeg en het enige wat op de onbekende bezoeker duidde, was een brandende sigaar.
„Hij is weg," prevelde Joost. „Maar dat kan niet! We hadden hem moeten zien gaan! Het is.. het is niet pluis. Als u mij toestaat."

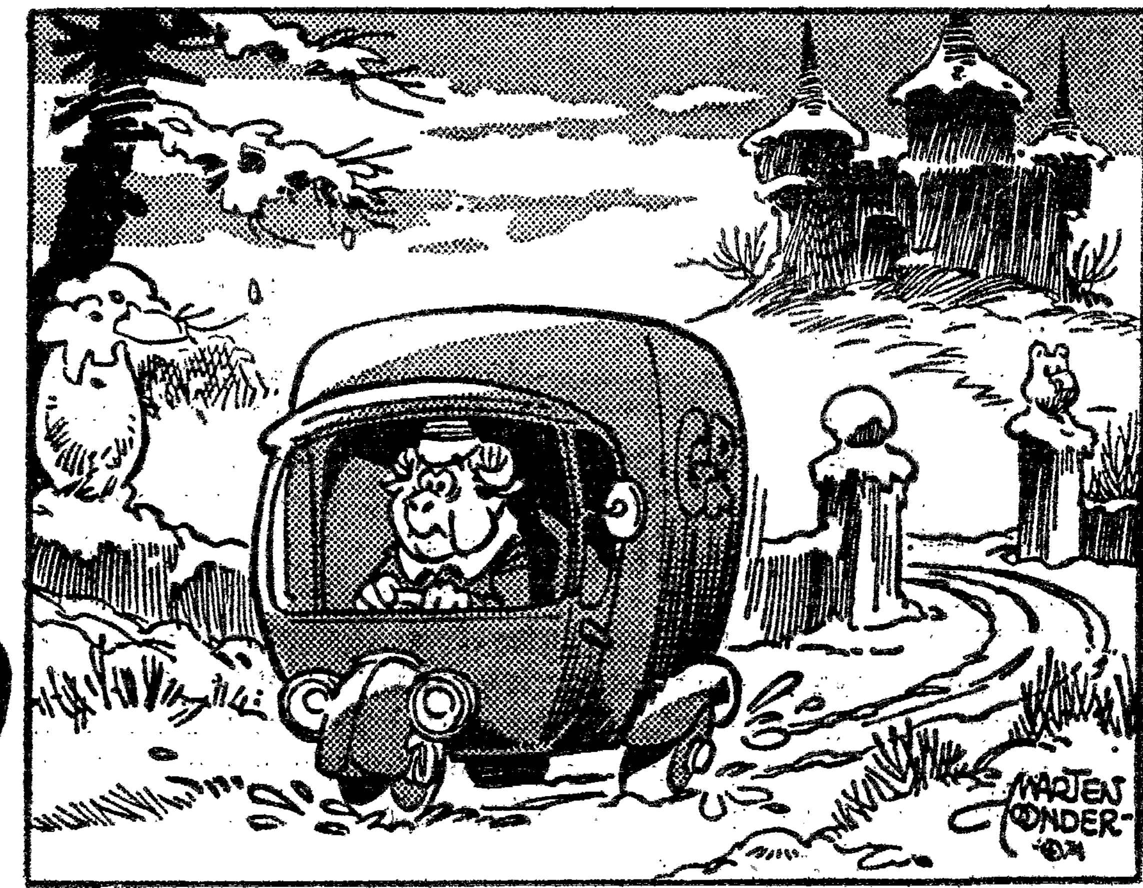

8152 Heer Bommel en zijn knecht begaven zich bekommerd naar boven om zich te ruste te begeven.
"Het gebeurde geeft me veel te denken", sprak heer Ollie voor zijn slaapkamerdeur. "Die indringer was er niet. Die nieuwe hulp die ik niet heb aangenomen was er niet ècht, als je begrijpt wat ik bedoel. En ik vraag me af of Doddeltje... Ach, ik zit vol gedachten! Vergeet maar wat die nieuwe hulp gezegd heeft, want hij kan niets gezegd hebben, omdat hij er niet echt was. Trouwens, ik zou er niet over denken om je zoiets aan te doen, als heer zijnde, zodat er hier iets vreemds gaande is. Ik ga met loden schoenen slapen, Joost."
"Ik vraag me af, wat heer Olivier bedoelt", mompelde de bediende, terwijl hij zich met onrustige ogen verder naar boven begaf. "Als ik me niet vergis, heeft hij het oog op de fles, als ik me zo mag uitdrukken. En die gedachte is zeer betreurenswaardig."
Hij huiverde, want een kille luchtstroom streek hem langs de schenen en zijn kaars wierp dansende schaduwen langs de wanden. Met trillende vingers opende hij de deur van zijn kamertje en op hetzelfde moment gierde een windvlaag hem uit het openstaande venster tegemoet. Zijn jaspanden fladderden en de vlam werd van zijn kaars geblazen, zodat het koude schijnsel van de maan het enige was dat zijn vertrek verlichtte. Boven het gejoel van de wind uit meende hij een akelige lach te horen en de schrik sloeg hem om het hart.
"Nu w-weet ik het z-zeker", fluisterde hij. "H-het sp-sp-spookt in B-Bommelstein!"

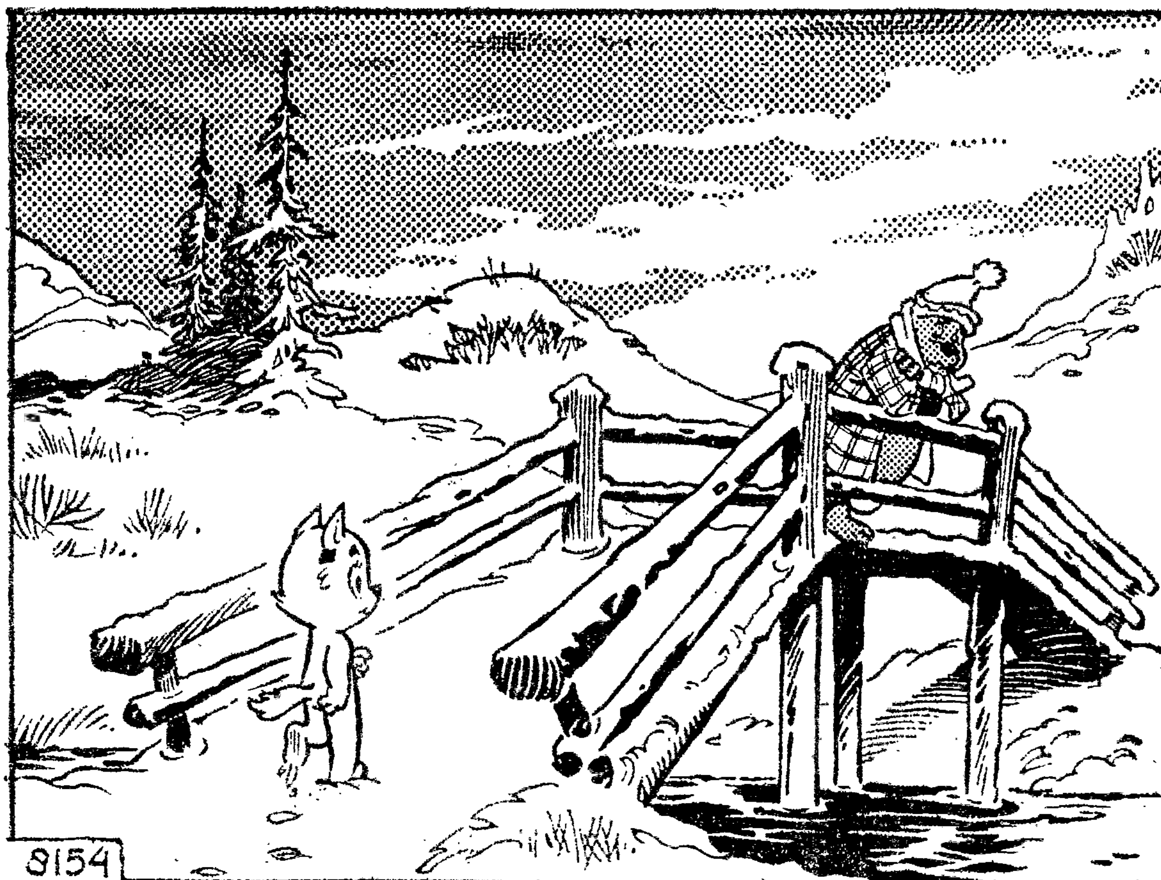
8153 Toen de kruidenier de volgende morgen langs Bommelstein ging om boodschappen aan te reiken, werd hij getroffen door het vervallen uiterlijk van Joost.

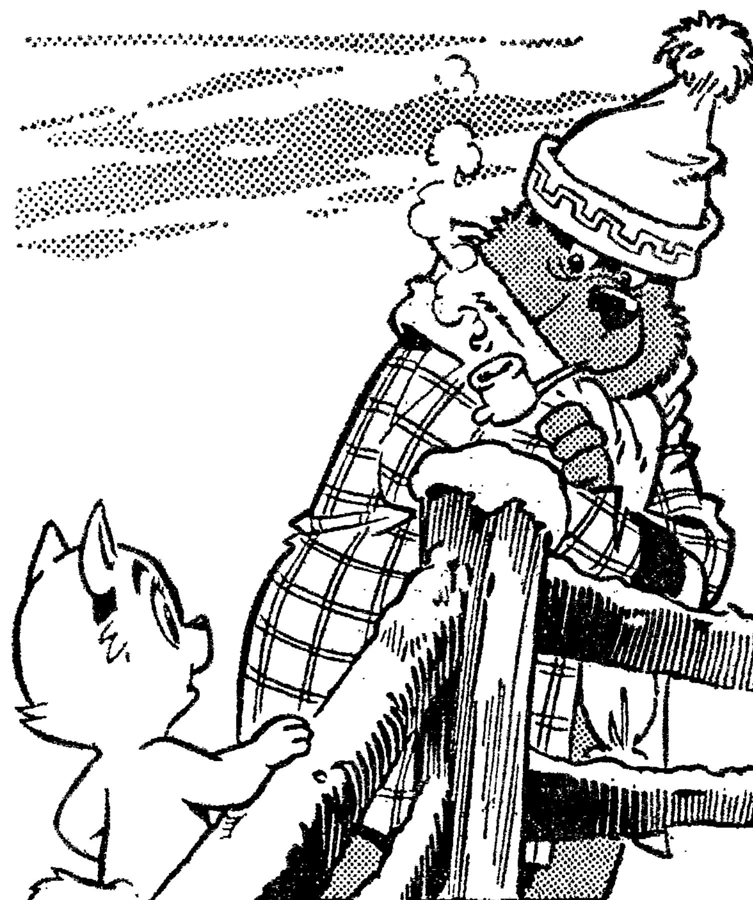
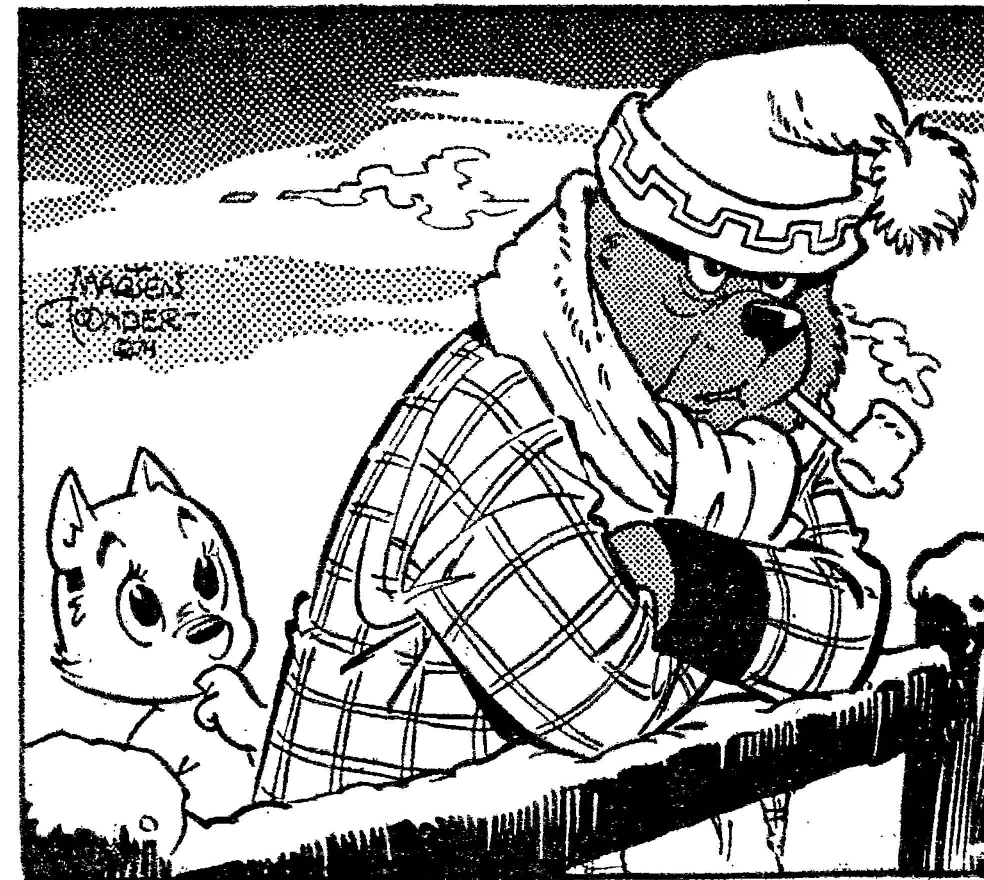
"Voelt u zich niet lekker?", vroeg hij deelnemend. "Een griepje zeker?"

"Dat is het niet", zei de bediende. "Ik heb geen oog dicht gedaan, omdat ik beneden in een stoel geslapen heb. Er waren vreemde geluiden op zolder. Gerammel van ketens en geroep in de nacht, met uw welnemen! En in de keuken was een vreemde gedaante die zich in mijn betrekking wilde dringen, zonder opleiding. Ik overweeg om mijn tante in de arm te nemen. Zij is een heel begaafd medium, als ik mij zo mag uitdrukken, en het spookt hier, meneer Grootgrut!"

Hij verdween met kromme knieën in de keuken en de geschrokken middenstander klom met ronde ogen in zijn bestelwagentje.

"Spoken op Bommelstein", sprak hij bij het wegrijden tot zichzelf. "Wie had dat kunnen denken van zo'n rustig adres? Een keurige klant, altijd goed van betalen, en nu dit! Ik ben benieuwd wat de kok van de markies zal zeggen!"

8154 Tom Poes maakte die morgen een wandeling door de sneeuw. Het landschap lag wit en verlaten onder de grauwe hemel en het enige wat er in bewoog, waren de rivier en heer Bommel, die over de brugleuning naar het water stond te kijken. Hij zag er droefgeestig uit en het is te begrijpen, dat Tom Poes hem vroeg, wat er aan scheelde.

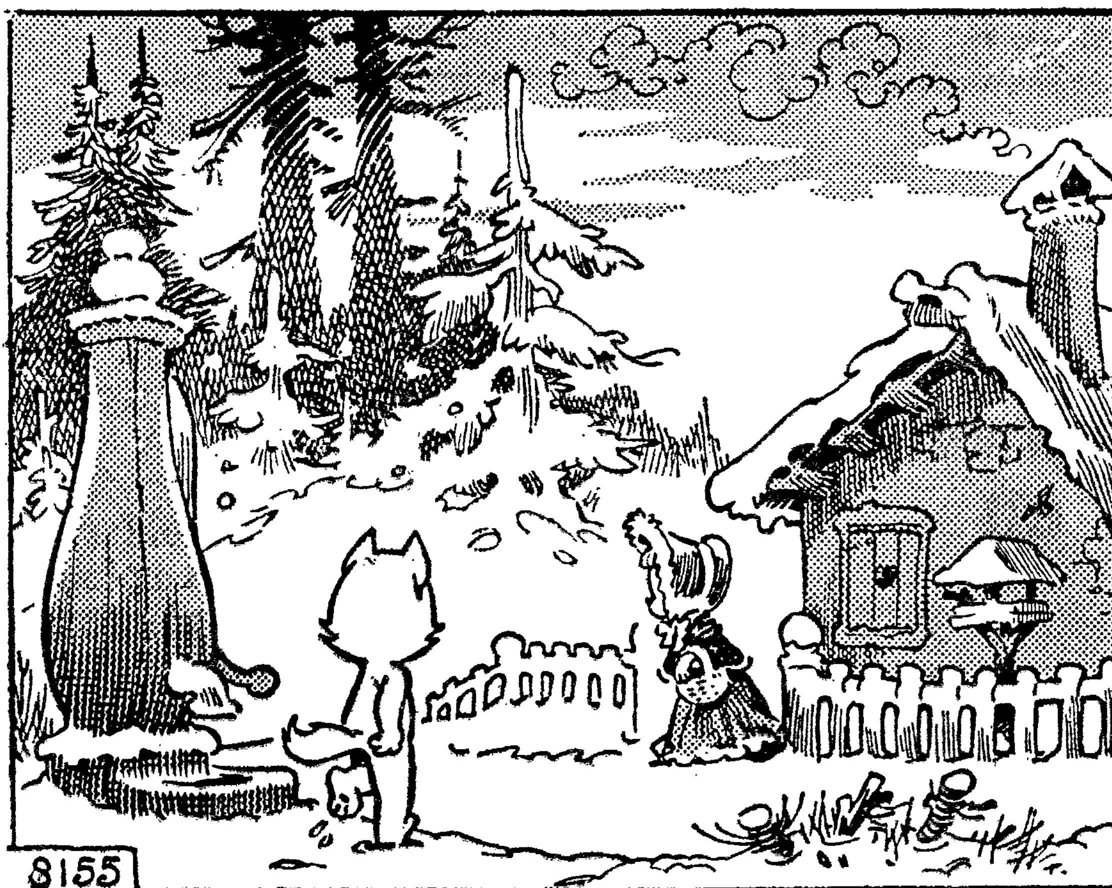
,,Alles", zei heer Ollie met doffe stem. ,,Ik ben gisteravond zó lelijk behandeld door mevrouw Doddel, dat ik nu verscheurd in de winter sta."

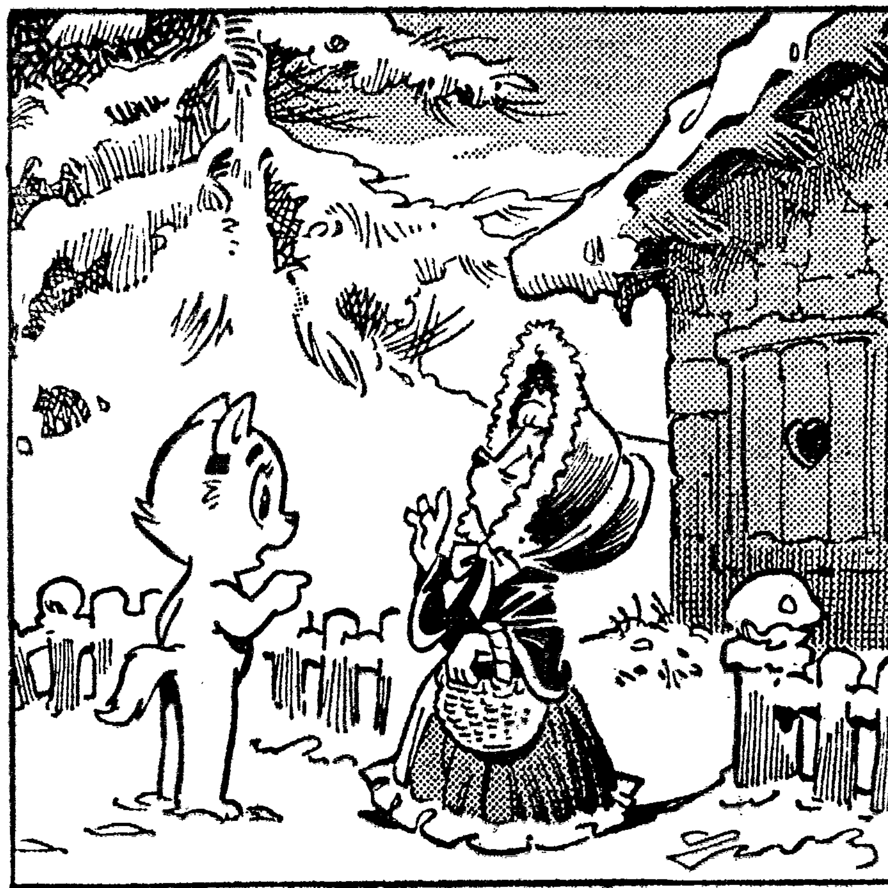
,,Doddel?", herhaalde Tom Poes verbaasd. ,,Wat is er dan gebeurd?"

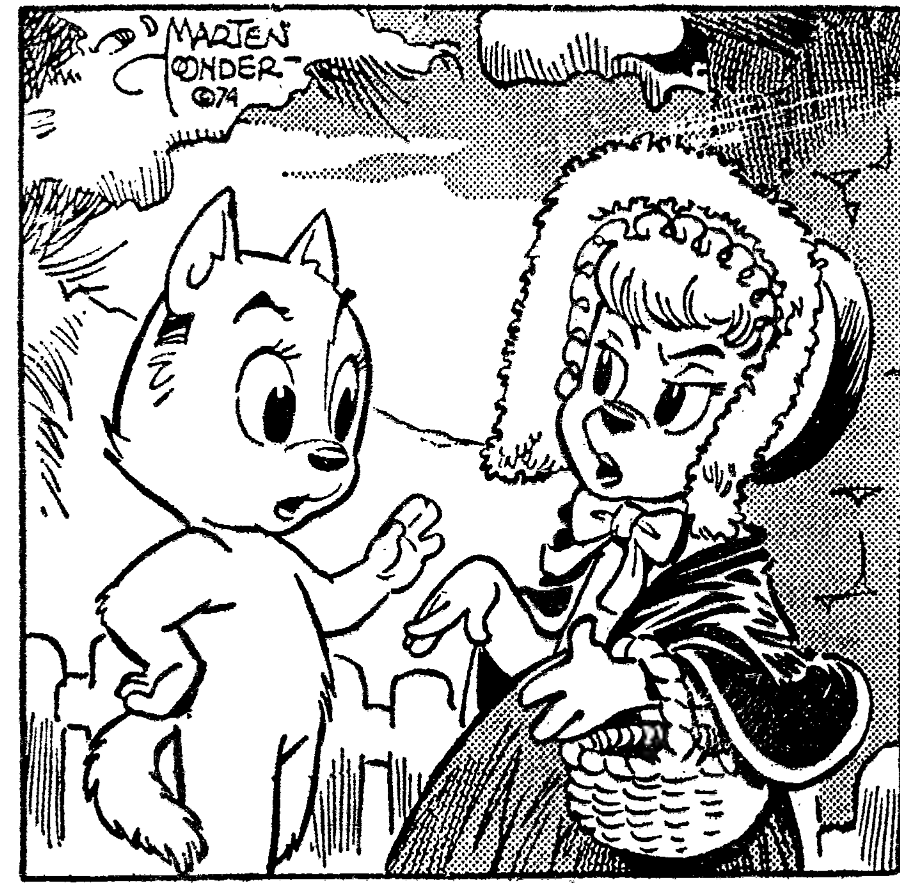
,,Dat weet ik juist niet", hernam heer Bommel. ,,Nog nooit ben ik zo beledigd door een dame, die een donkere bril had opgezet om mij een misgisser te noemen, die niets goed kan doen En dat terwijl ik net thee had gezet, die maar een klein beetje over de rand liep. En dan was er een indringer die zich voor een nieuwe bediende uitgaf, maar die ik niet gezien heb, zodat hij er niet écht was."

,,Hm", zei Tom Poes. ,,Een vreemd verhaal. Ik begrijp het niet helemaal."

,,Ik ook niet", gaf heer Ollie toe. ,,Ik heb de politie opgebeld om te onderzoeken of er een indringer was. Maar heel diep van binnen zit ik vol vraagtekens. Zou het spoken op Bommelstein, jonge vriend? Of is mijn hersenvulling aangeslagen, zodat ik me alles maar verbeeld en naar de dokter moet? Ach, het ergste is voor mij de houding van Doddeltje. Daardoor is de wereld ingestort en wil ik nu eenzaam naar de resten van mijn bestaan kijken, die hier droevig onder de brug door vloeien."

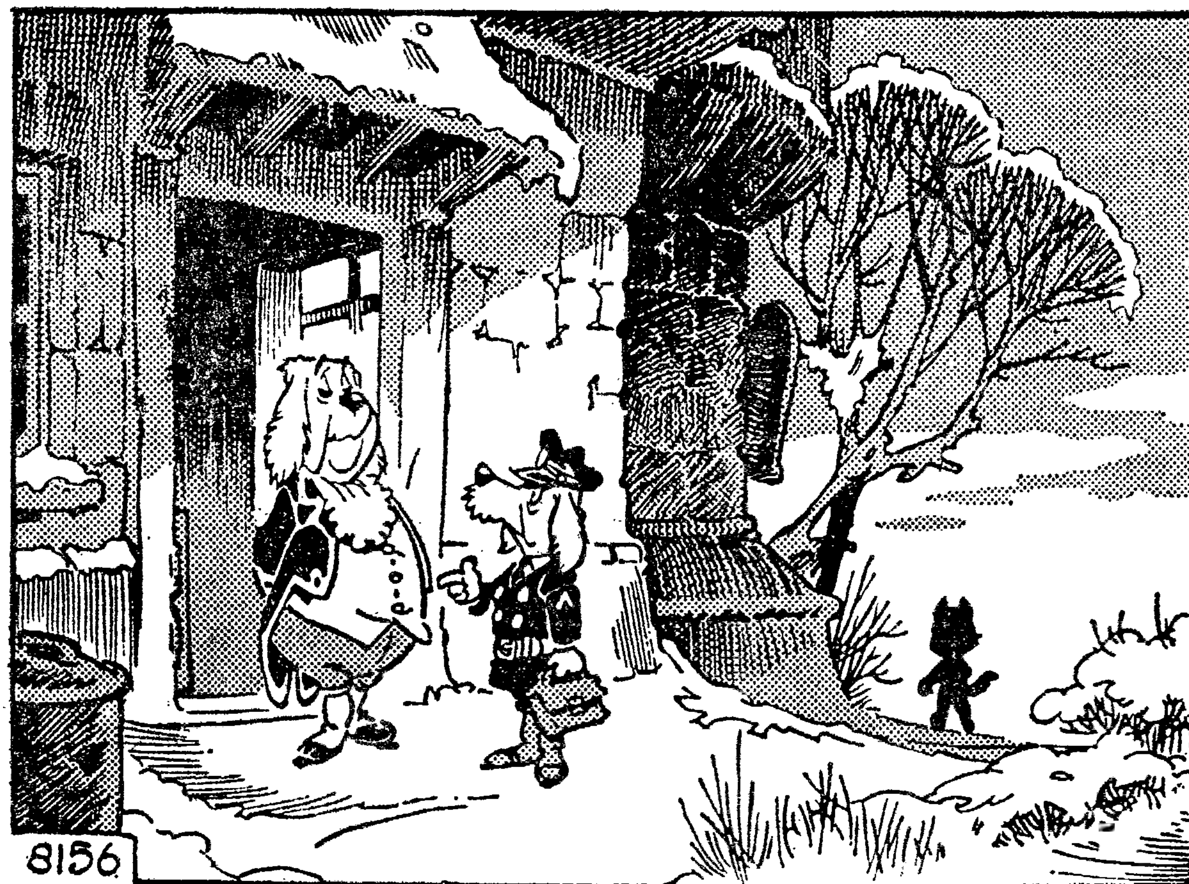

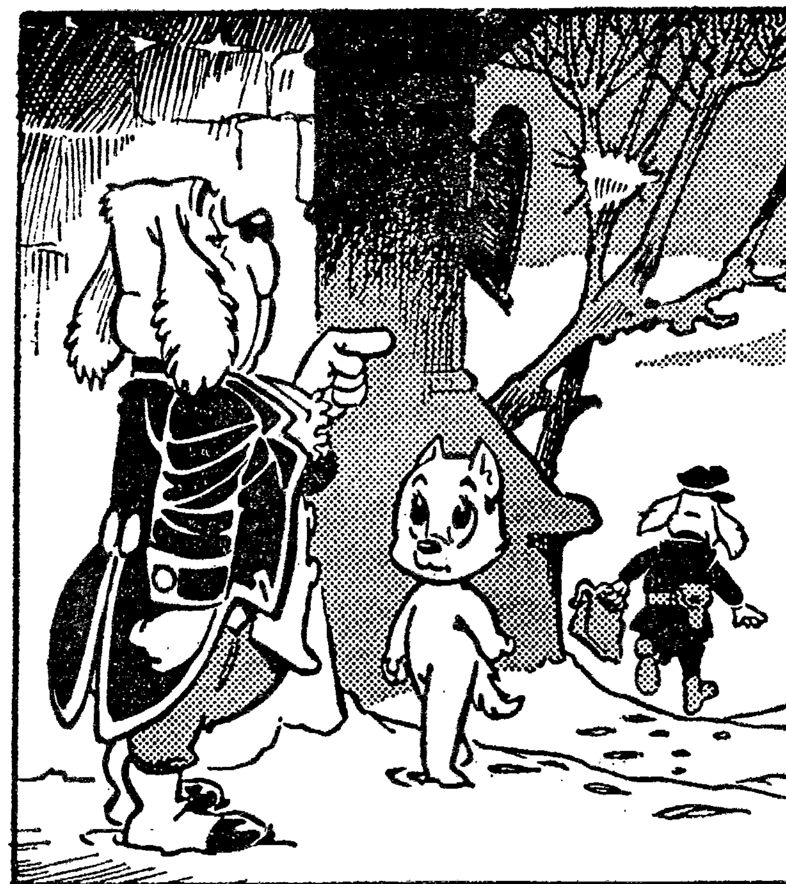
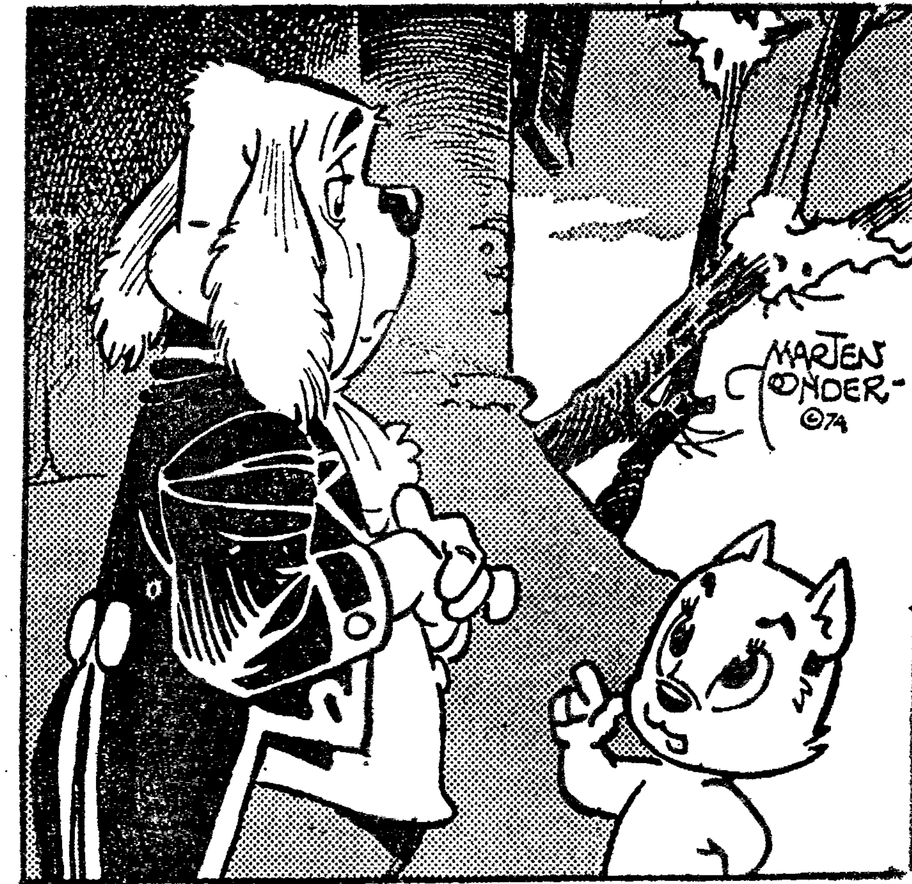

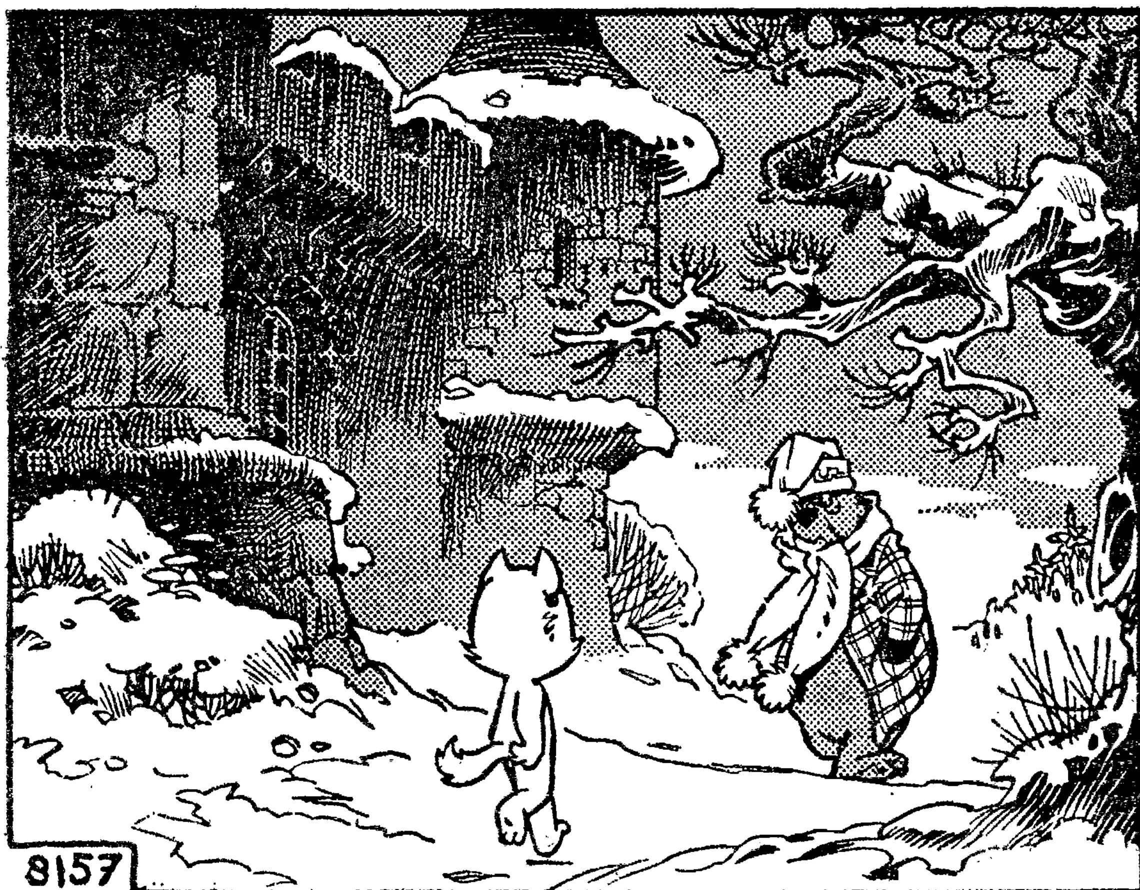
8155 Het is te begrijpen, dat Tom Poes het verhaal van heer Bommel niet helemaal had kunnen volgen. Maar het was hem duidelijk, dat zijn vriend gebukt ging onder de houding van zijn buurvrouw en daarom begaf hij zich naar haar huisje. Hij trof het, want toen hij daar aankwam, liep juffrouw Doddel juist haar hek uit om boodschappen te gaan doen.

„Weet u ook wat een misgisser is?", vroeg hij, nadat hij haar netjes gegroet had.
„Een mis... een wát?", riep het vrouwtje uit. Toen beheerste ze zich en keek hem koel aan.
„Dat vind ik een heel onbehoorlijke vraag aan een dame", zei ze. „Ik weet niet waar je heen wilt, maar ik laat me niet beledigen. Dat is gisteravond al genoeg gebeurd, toen Ollie een ooglapje had voorgedaan en de meest afschuwelijke dingen tegen me zei!"
„Dat geloof ik niet", zei Tom Poes. „Heer Bommel zou niet weten hoe hij dat moest doen."
„Niet?", riep Doddeltje. „Je had hem moeten horen! Hij ging tekeer als een eh... een beest!"
„Hm", mompelde Tom Poes. „Het verhaal van heer Ollie is net andersom. Maar hij is bang, dat hij zich alles maar verbeeld heeft, zodat hij naar de dokter moet. Onzin natuurlijk. Het komt allemaal van de fles."
„De fles?", herhaalde de buurvrouw. „Wel, het is best mogelijk, dat hij onder de invloed was. Maar dat maakt geen enkel verschil, hoor. Nooit zet ik meer een voet in dat huis. Nooit!"

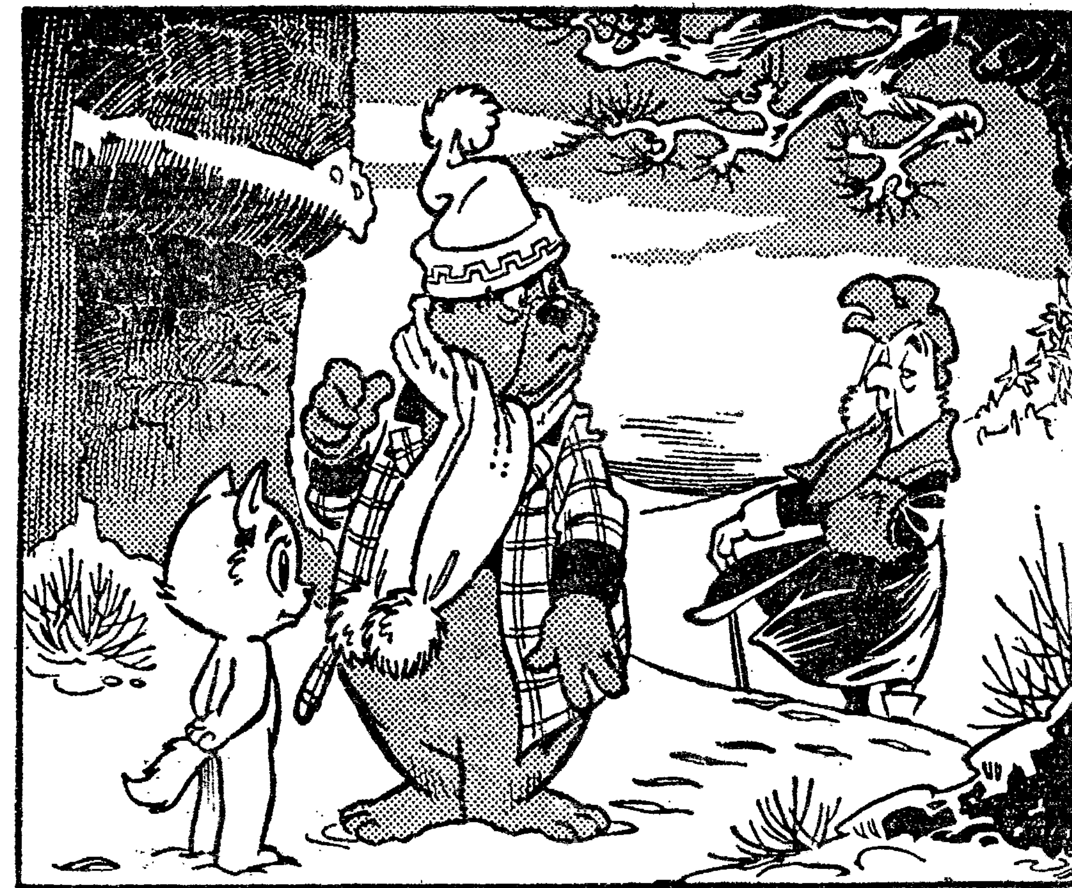

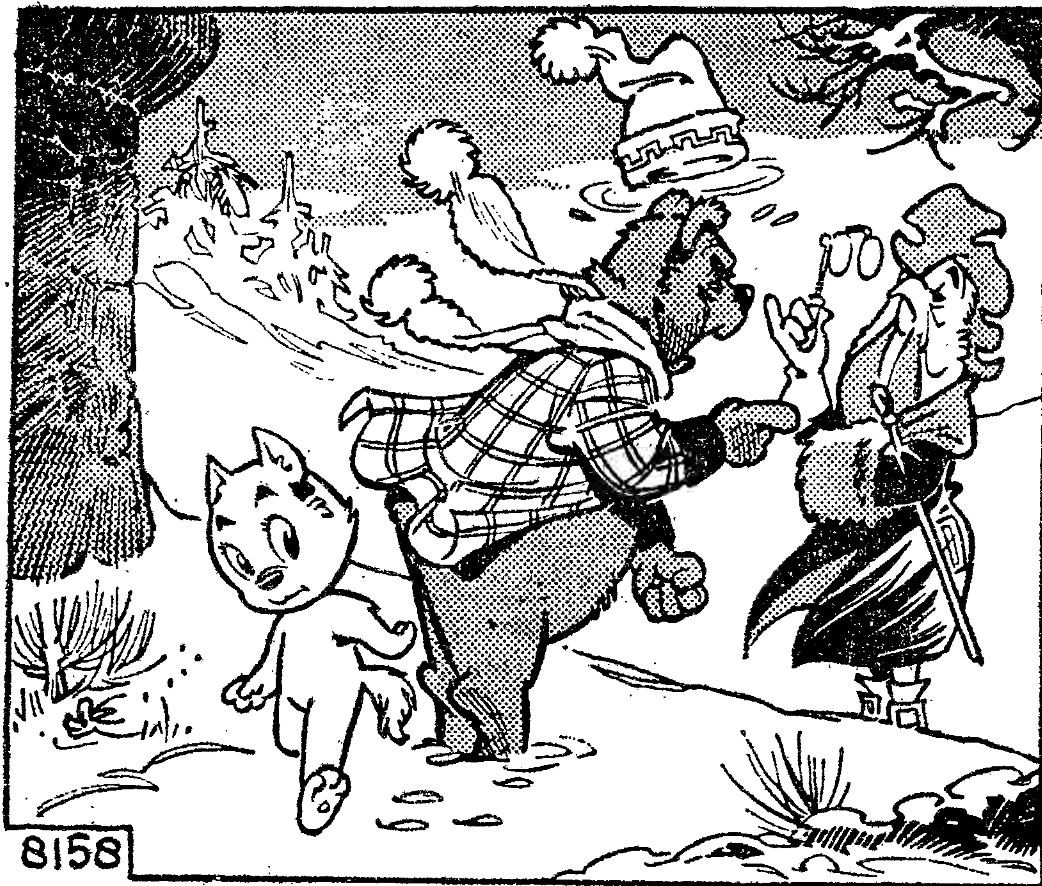
8156 Toen Tom Poes niet lang daarna bij Bommelstein kwam, liet Joost net brigadier Snuf uit.
,,Een vreemde zaak'', sprak de politiebeambte een beetje schamper. ,,Meneer Bommel beweerde door de telefoon, dat er gisteravond een indringer in de keuken zat en jij bevestigt dat. Maar ik heb nergens vreemde vingerafdrukken kunnen vinden. Weet je zeker, dat jullie je die inbreker niet verbeeld hebben?''
,,Heel zeker, als ik zo vrij mag wezen'', zei de bediende uit de hoogte. ,,Ik heb gezien wat ik gezien heb, met uw goedvinden.''
De brigadier liep schouderophalend weg, en Joost keek hem misprijzend na.
,,Dat noemt zich politie'', hernam hij, toen hij Tom Poes gewaar werd. ,,Gelooft niet, dat er een verschijning was, omdat hij geen sporen heeft kunnen vinden! En daar betalen we belasting voor! Ik heb er dan ook van afgezien om hem te vertellen wat hier eigenlijk aan de hand is. Het spookt hier.''
,,Ik ben bang, dat je gelijk hebt'', zei Tom Poes. ,,De Doddeltje die heer Ollie gezien heeft, was Doddeltje niet. En de figuur die juffrouw Doddel gezien heeft, was heer Bommel niet. Het is een gevaarlijke geest die in die fles zat, Joost. Het schijnt, dat hij alle gedaantes kan aannemen.''
,,Zegt u dat wel, jonge heer'', gaf Joost bedrukt toe. ,,Ik zal mijn tante inschakelen. Zij is een heel begaafd medium, als u mij toestaat.''

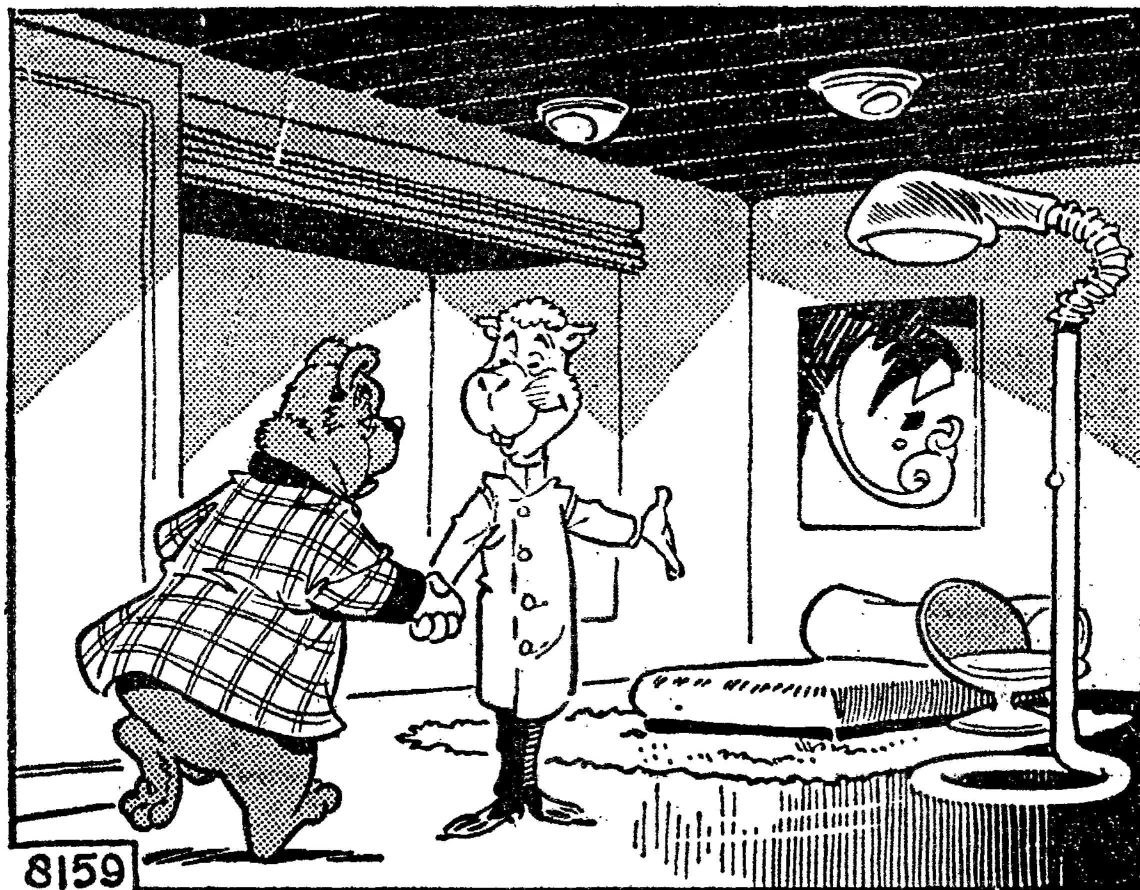

8157 Toen Tom Poes de hoek omsloeg, kwam hij heer Bommel tegen, die sloffend op weg was naar huis. Omdat hij zijn vriend op wilde beuren, vertelde hij hem van zijn bezoek aan Doddeltje en van het onderzoek van brigadier Snuf. Het hielp echter niet veel.
„Ja, ja", mompelde heer Ollie onder zijn ijsmuts uit. „Maar ik zit vol gedachten, jonge vriend. Wat is echt en wat is de geest uit de fles, als je begrijpt wie ik bedoel? Het zou best kunnen zijn, dat ik ernstig overspannen ben door mijn diep geestelijk leven, zeg nu zelf! Ik zal me tot een zielkundige moeten wenden."
„Dat geloof ik niet", zei Tom Poes. „Want Joost en juffrouw Doddel hebben ook figuren gezien die niet echt waren."
„Daar heb je het al", hernam heer Ollie. „Het zijn moeilijke tijden. Daardoor ziet iedereen dingen die er niet zijn, bedoel ik. Iedereen moet naar de dokter, dat zie je aan juffrouw..."
Hij zweeg en keerde zich geschrokken om, toen achter hem het knerpen van sneeuw hoorbaar werd. Het was de markies de Canteclaer, die daar naderde.
„Parbleu", sprak de edelman. „Ik hoor daar, dat het bij u spookt, eh... Bommel. Ge schrikt toch werkelijk nergens voor terug om tot aanzien te geraken! Fi donc, ik zal vanavond langs komen als lid van de commissie tot onderzoek van spookhuizen. Ik zal u ontmaskeren, want uw platte grap is een affront voor alle voorname bezitters van geestverschijningen."

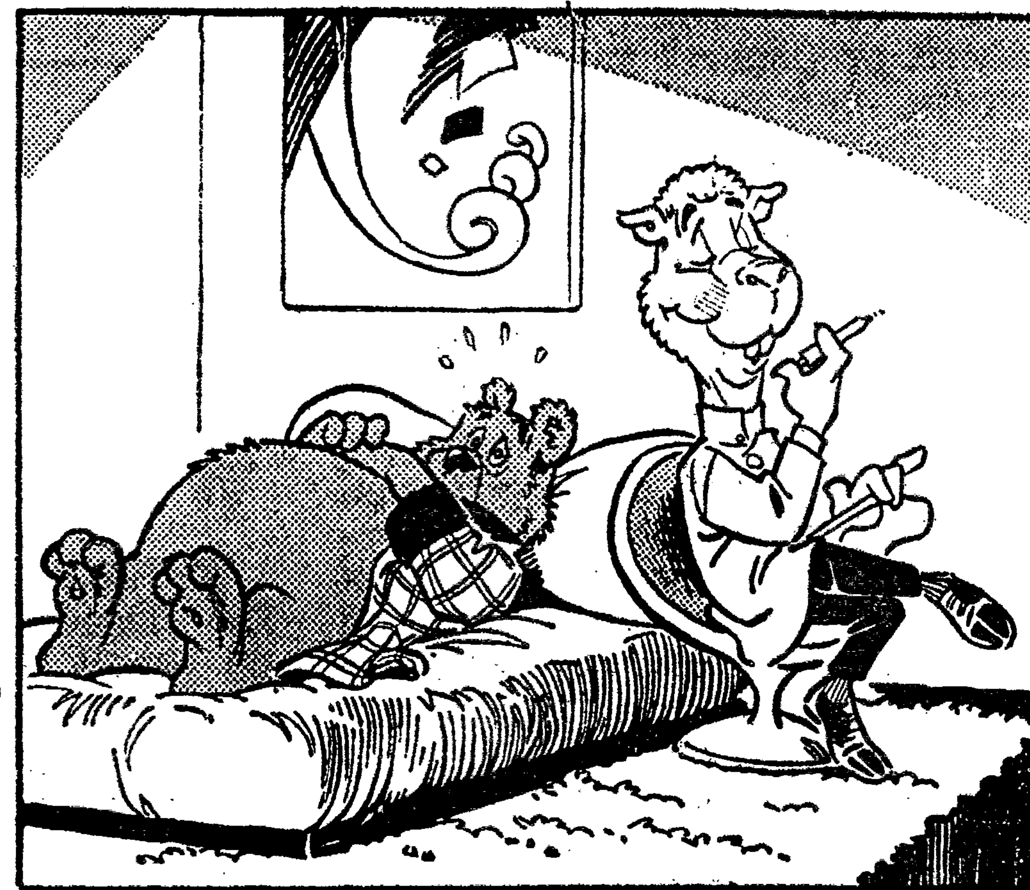

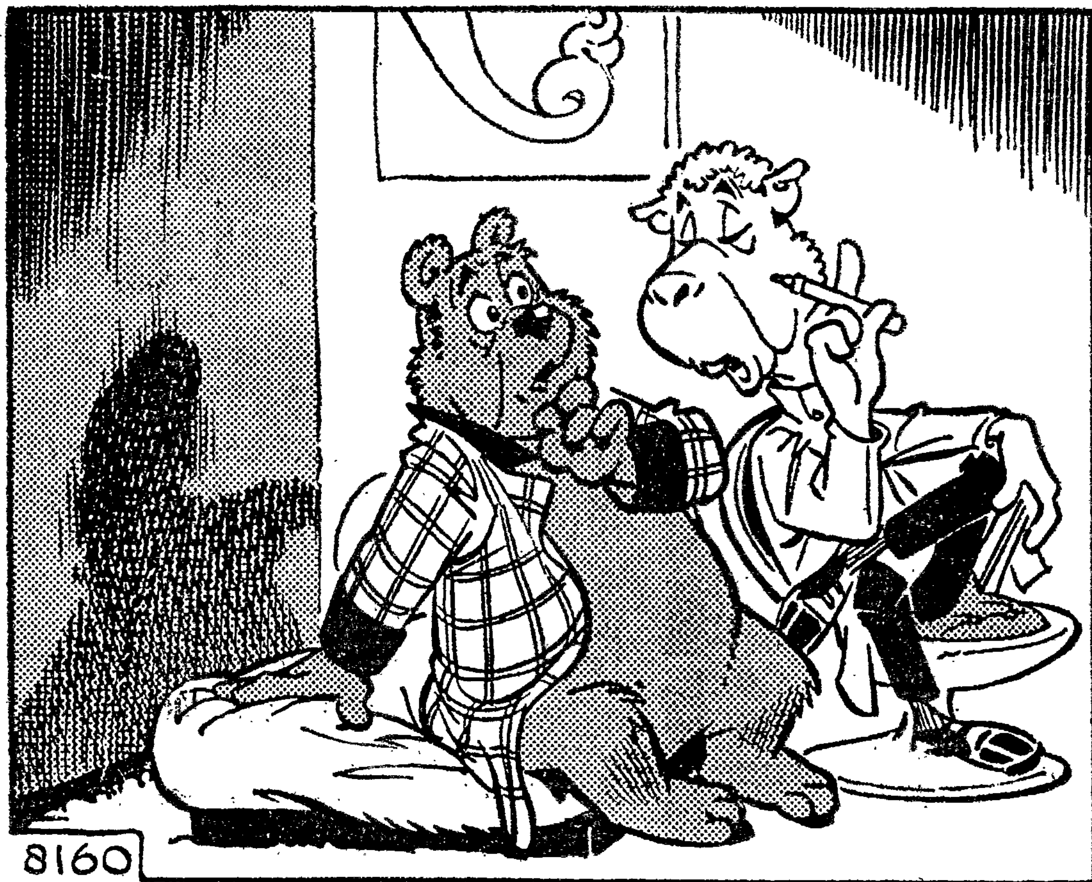

8158 „Tiens", sprak de markies. „Het is een ernstige zaak om u uit te geven voor de bezitter van een spookkasteel, eh.. Bommel. Het is mijn plicht u aan de kaak te stellen als de aanrichter van een platte grap!"
Verder kwam hij niet, want nu werd het heer Ollie te veel.
„Platte grap!", riep hij met overslaande stem. „En dat, terwijl ik voor een inzinking van mijn diepste gevoelens sta. Dit is meer dan ik verdragen kan. De zenuwen slaan me op mijn zorgen, bedoel ik."
De edelman bekeek hem koeltjes door de lorgnon die hij uit zijn mof haalde. Toen wendde hij zich om en begon terug te lopen om naar huis te gaan. Want boven hem pakten donkere wolken zich samen en het zag ernaar uit, dat er een bui zou komen. De eerste vlokken daarvan vielen reeds, toen hij werd ingehaald door heer Bommel, die in de Oude Schicht stadwaarts reed.
„Het zal u niet baten om hulp te gaan halen", riep de markies hem na. „Vanavond zal ik uw geest persoonlijk voor lelijkerd zetten."
Heer Ollie nam niet de moeite te antwoorden. Hij zat ingezakt achter het stuur en staarde somber in de sneeuwjacht.
„Laat hem zijn gang maar gaan", dacht hij „Ik zou blij wezen, wanneer hij mijn spook kon vinden, want het zou vreselijk zijn als ik het ben die spoken ziet, als iemand begrijpt wat ik bedoel. Ach, ik hoop, dat heer Zielknijper mij er van af kan helpen. Als hij nu maar thuis is!"

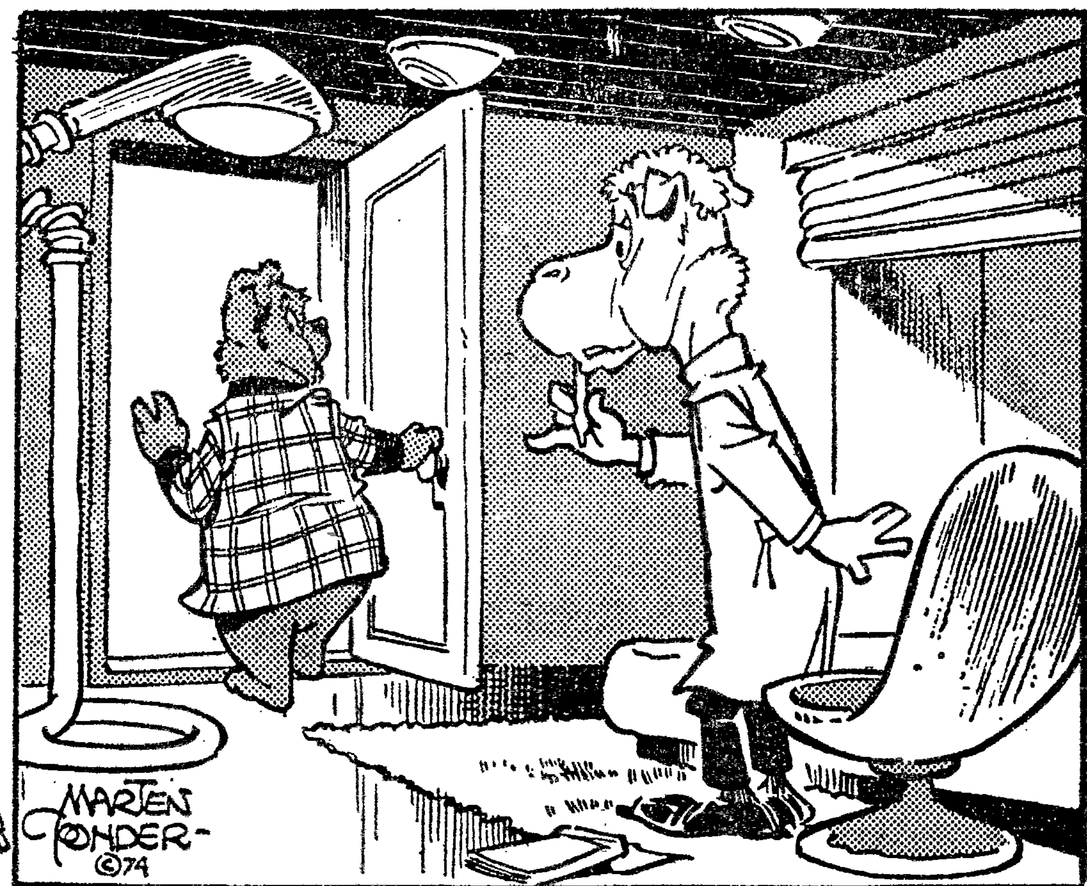

8159 Gelukkig was doctorandus Zielknijper thuis en omdat hij een hoge opvatting van zijn taak had was hij meteen bereid om heer Bommel in behandeling te nemen.
,,U bent nu eenmaal een interessant geval", sprak hij, toen de patiënt binnentrad. ,,Ik kom zoiets niet vaak tegen in mijn praktijk. Vertelt u maar, wat er deze keer aan schort."
,,Alles schort", legde heer Ollie uit. ,,Ik ben stuitend beledigd door een dame die een donkere bril had opgezet om mij een misgisser te noemen die niets goed kan doen. Een dame, die een diepe plaats in mijn zieleleven innam, zodat ik mij afvraag of ze echt was. Of was ze een spook, net als de indringer, die in de keuken zat, terwijl hij er niet was? Ach, ik zit vol gemengde gevoelens, als u begrijpt wat ik bedoel."
,,Nog niet direct", zei de heer Zielknijper glimlachend. ,,Maar we zullen de waarheid er wel uitdiepen. Gaat u maar ontspannen op die bank liggen en zegt u maar wat u voor de geest komt."
Dat deed heer Bommel. Hij vertelde alles wat er de vorige dag gebeurd was — en na een uurtje zweeg hij bij gebrek aan adem.
Er kwam niet direct antwoord. De zielkundige was te zeer verdiept in het laten in- en uitspringen van zijn balpen.

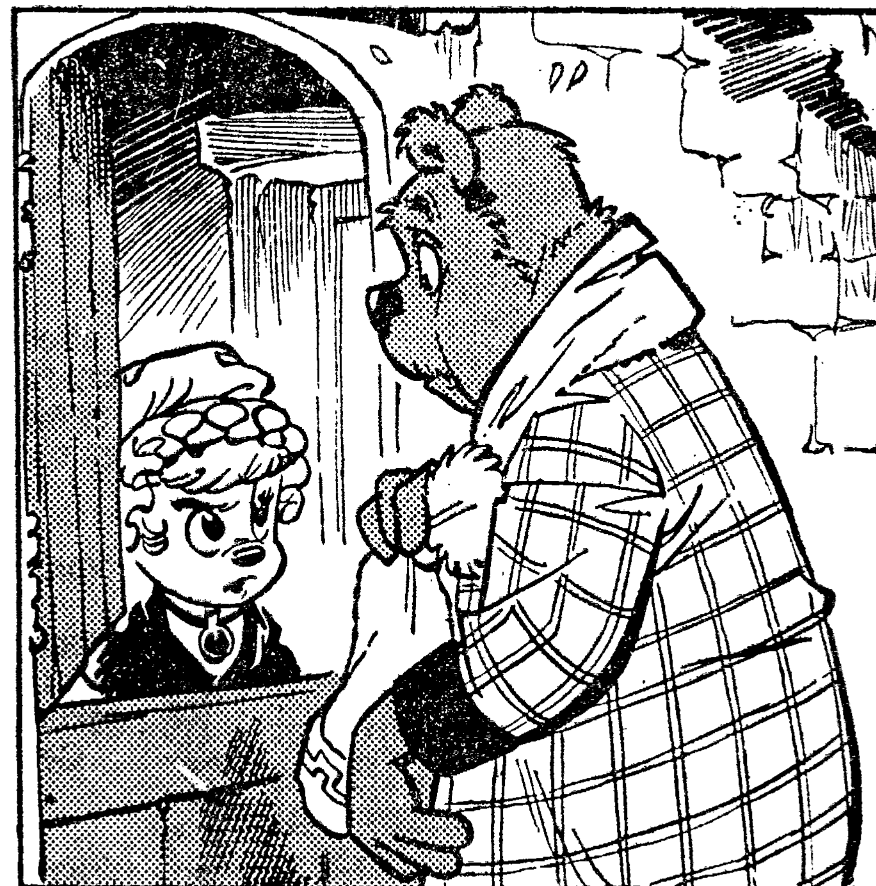
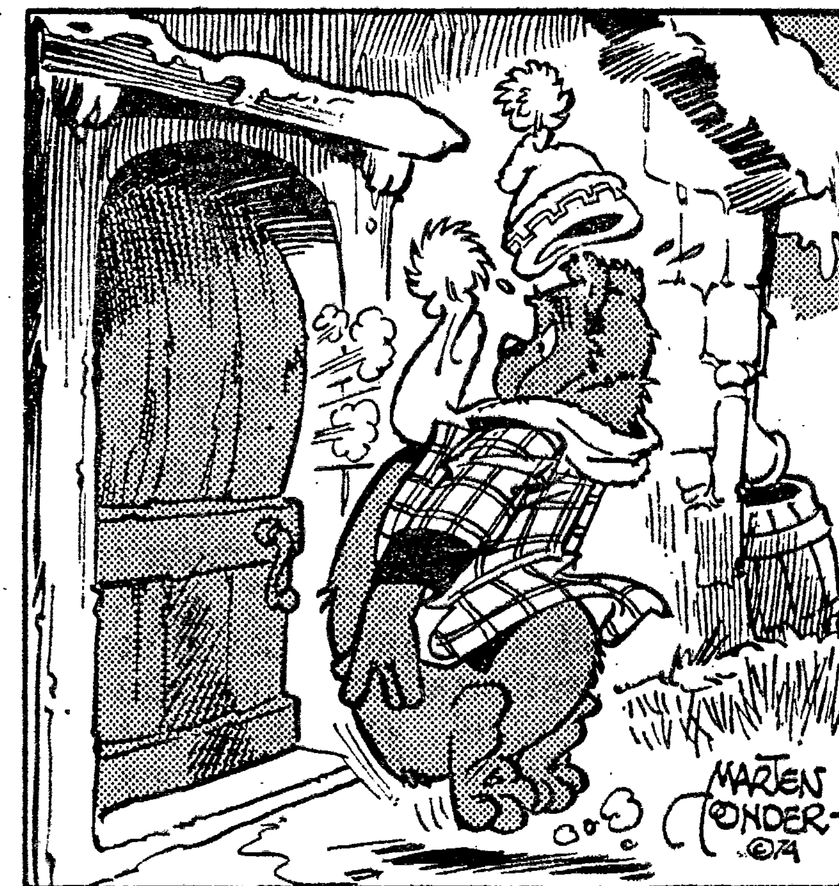
8160 „En?", vroeg heer Ollie, terwijl hij een zittende houding aannam. „Wat denkt u van mijn spook geval? Is het de geest uit de fles of is het mijn eigen geest, als u begrijpt wat ik bedoel?"
„Geduld!", vermaande doctorandus Zielknijper. „Het zou enkele jaren vergen om daar een antwoord op te kunnen geven, want ik zou u in de diepte moeten ontleden."
„D-daar zou ik niet tegen kunnen", stamelde de patiënt, wit wegtrekkend. „Ik heb een teer gestel en ik wil alleen maar weten wat er gebeurd is."
„De kwestie is", hernam de zielkundige, „dat u anderen ziet zoals u denkt dat ze zijn. Niet zoals ze werkelijk zijn. En anderen zien u, zoals ze dènken, dat u bent. Iedereen is slechts een verzinsel van degene die hij ontmoet. Een schim, een fantoom, kunt u me volgen?"

„Jee", riep heer Bommel verward uit. „Na, bedoel ik. U bedoelt dus, dat mevrouw Doddel niet echt was! Ze was een spook. Net als ik al dacht."

„Vooral rustig blijven", waarschuwde de ander. „Helemaal ontspannen. Spoken bestaan niet. Alles komt voort uit uw dwangvoorstellingen, zodat u anderen alleen maar ziet, zoals u ze wilt zien. Volgende week donderdag gaan we verder op dezelfde tijd. Schikt u dat?"

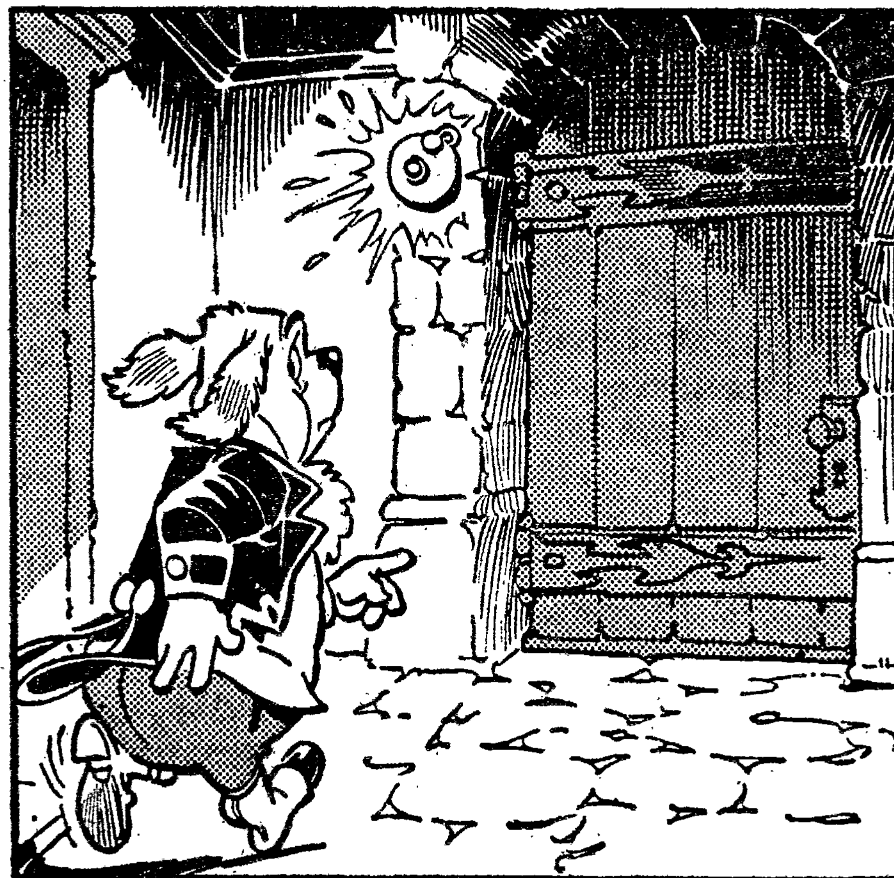
„Nee", zei heer Ollie, „dat heeft geen zin, als u een ander bent dan ik dacht. Ik kan beter alleen mijn eenzaam pad gaan. Ach, had ik die fles maar nooit gekocht..."
Hij stond op en verliet met een diepe zucht het vertrek.

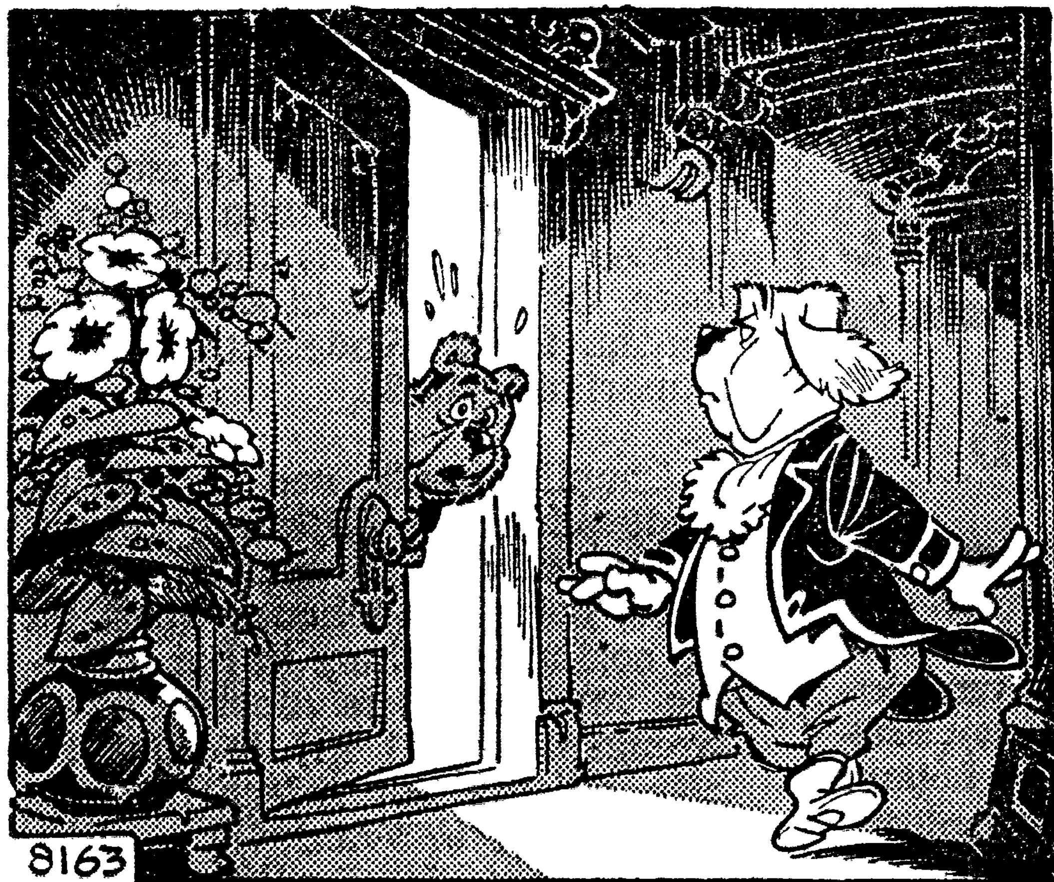
8161 Terwijl hij naar huis reed, dacht heer Bommel diep na over de uitleg die de heer Zielknijper hem gegeven had. En omdat hij daar ten slotte niets meer van begreep, besloot hij bij zijn buurvrouw aan te gaan om de zaken recht te zetten.
„Ik eh.. ik ben bij de dokter geweest", sprak hij, toen juffrouw Doddel hem opendeed. „Het was gisteravond allemaal héél vreselijk, als u begrijpt wat ik bedoel. Zodoende."
„Wat bedoelt u, meneer Bommel?", vroeg het vrouwtje koel.
De bezoeker zakte in en frommelde nerveus aan zijn muts.
„Ik eh..", hernam hij, „ik heb alles voor mijn geestesogen laten passeren. Wat Zielknijper zei, bedoel ik. En ik zie nu in, dat ik u gisteravond niet heb gezien. U was een spook, zodat ik u alles vergeef, mevrouw."
„Welja, die grofheid kan er nog wel bij!", riep Doddeltje schril. „Waarom heb je je ooglapje niet voorgedaan? Weet je wat jij bent? Je bent een afschuwelijke.. je bent een ongelikte beer! O, ik wil je nooit meer zien!"
Met deze woorden gooide ze de deur zo hard dicht, dat het houtwerk kraakte. En toen stond heer Ollie alleen en verslagen op de witte lijkwade die de grond bedekte.

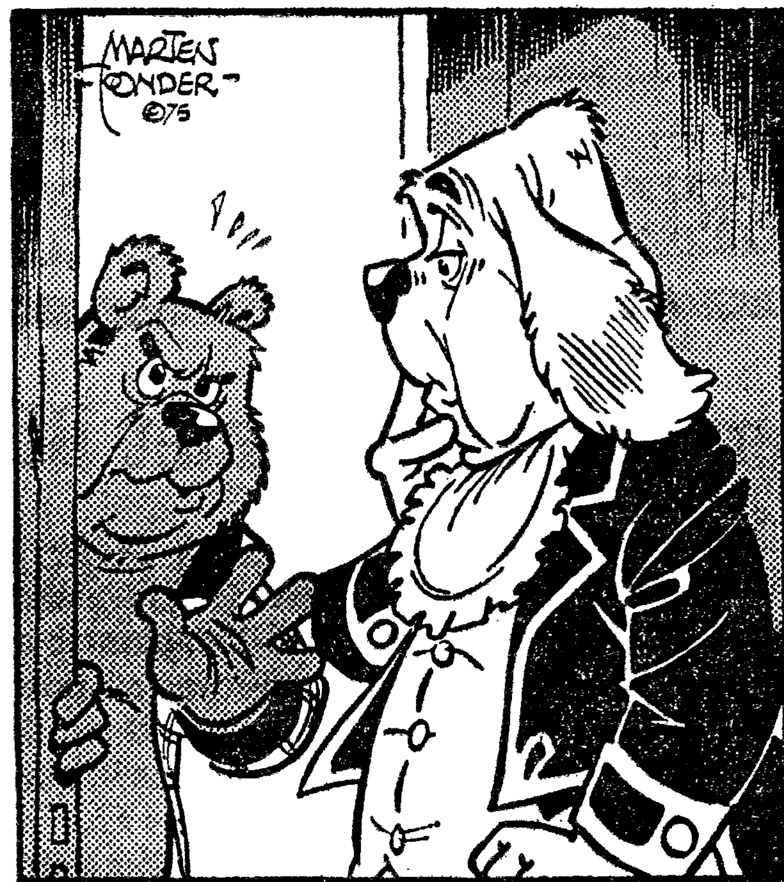

8162. Na een vreugdeloos maal zat heer Bommel die avond gedrukt bij de haard, en staarde somber voor zich uit.
„Excuseer, heer Olivier", zei Joost, die het vervelend vond zijn werkgever zo verslagen te zien. „Ik heb goed nieuws, met uw goedvinden. Ik heb mij wel eens verstout op mijn tante te wijzen — en ik heb haar kunnen overhalen vanavond hier te komen, als begaafd medium zijnde. Er is een kans, dat zij het spook kan verdrijven, wanneer ik mij zo mag uitdrukken!"

De opluchting, die hij verwacht had, bleef echter uit.
„Het spook!" herhaalde heer Bommel bitter. „Spoken wonen binnen in ons, heeft de dokter mij gezegd. Als ik jou zie, zie ik mijn ziektebeeld, zodat ik het niet begrijp. Als je begrijpt wat ik bedoel. Heb ik een ooglapje voor, Joost?"
De brave knecht keek hem ontdaan aan, maar hij hoefde gelukkig niet te antwoorden, omdat op dat moment de bel ging.
„Heer Olivier loopt met molentjes, als men mij toestaat", dacht hij, terwijl hij zich zorgelijk naar de voordeur haastte. „Zijn verstand is lelijk aangeslagen. Een papje op het hoofd zou hem kunnen helpen. Ook brandnetels in bed willen wel eens baat brengen. Vooral als het spook eenmaal verdreven is."
Hij opende de buitendeur, maar inplaats van zijn tante, die hij verwacht had, stond de markies De Canteclaer op de drempel.
„Breng dit valies naar het spookvertrek, knecht", sprak de edelman. „Voorzichtig. Het bevat kostbare apparatuur voor onderzoekingen op astraal gebied. Parbleu; we zullen de platte geest, waarop uw meester zich voorstaat, eens duchtig aan de tand voelen."

8163 Heer Bommel werd in zijn neerslachtige gedachten gestoord door het geluid van stemmen en geloop in de gang — en hij stak gehinderd het hoofd om de deur.
„Wat is er toch?", vroeg hij klagend. „Kan ik niet eens met mijn treurig lot in stilte bij de haard zitten?"
„Het is de markies, met uw welnemen", zei Joost, die juist passeerde. „Hij komt het spook onderzoeken. Ik ben zo vrij geweest hem op een keukenstoel in de lege torenkamer te zetten. Daar zal hij mijn tante niet hinderen, als ze straks komt. Wilt u hem nog spreken, heer Olivier?"

„In geen geval!" riep heer Bommel vol afkeer uit. „Ik wil niemand zien omdat het toch maar spoken zijn, zodat ik mij afvraag of de wereld wel echt is. Ben ik zelf wel echt? In ieder geval ben ik niet thuis, wat er ook gebeurt."
„Hij is erger dan ik dacht", prevelde Joost, toen de deur met een klap werd gesloten. „Als de markies zich nu maar rustig houdt."

Daar zag het wel naar uit. De edelman had overal in het kale vertrek verborgen microfoons en camera's opgehangen. En nu zat hij in het maanlicht tussen de draden die uit zijn koffertje kwamen, als een spin in een web.

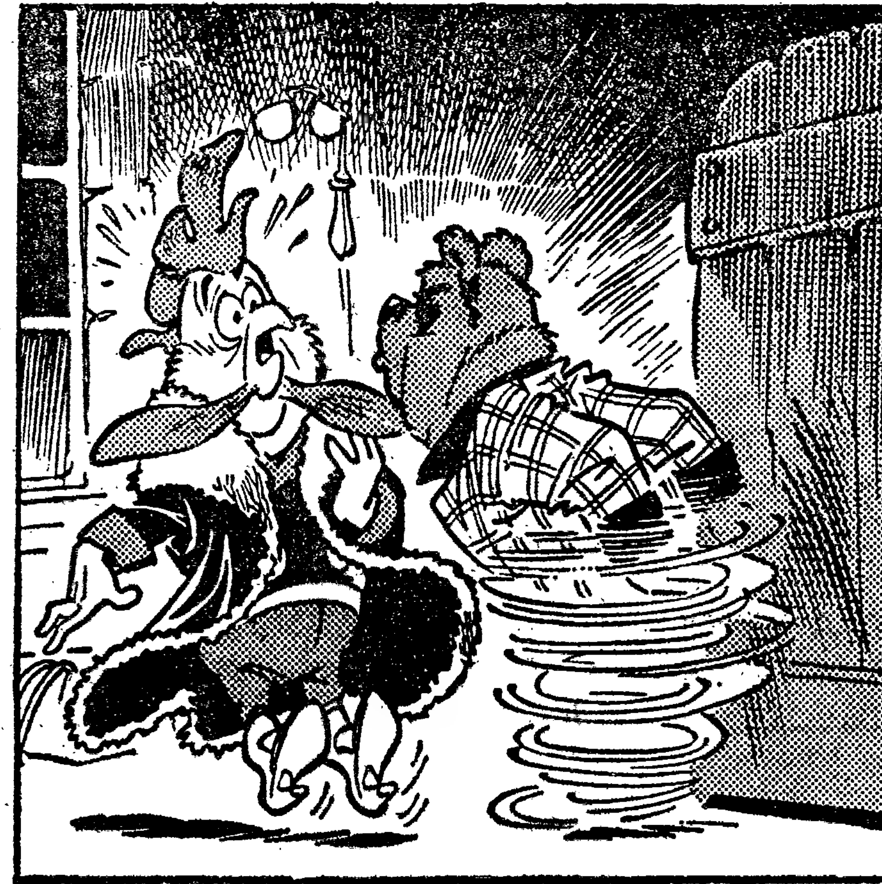
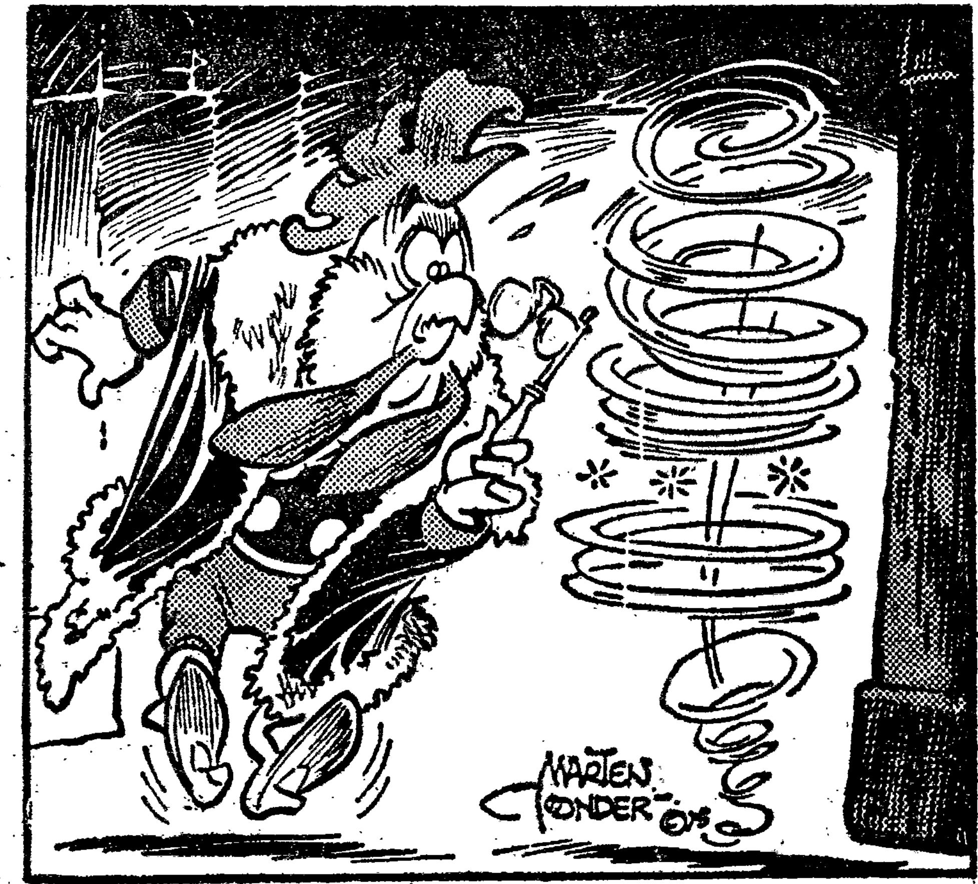

8164 Het was stil in de torenkamer waarin de markies zich als lid van de Commissie tot Onderzoek van Spookhuizen had teruggetrokken. De maan scheen bleek door het venster en een koude luchtstroom trok over de vloer, zodat het stof opdwarrelde. De heer De Canteclaer had zich daar echter op gekleed en hij trok slechts zijn mantel wat dichter om zich heen, zonder van houding te veranderen.

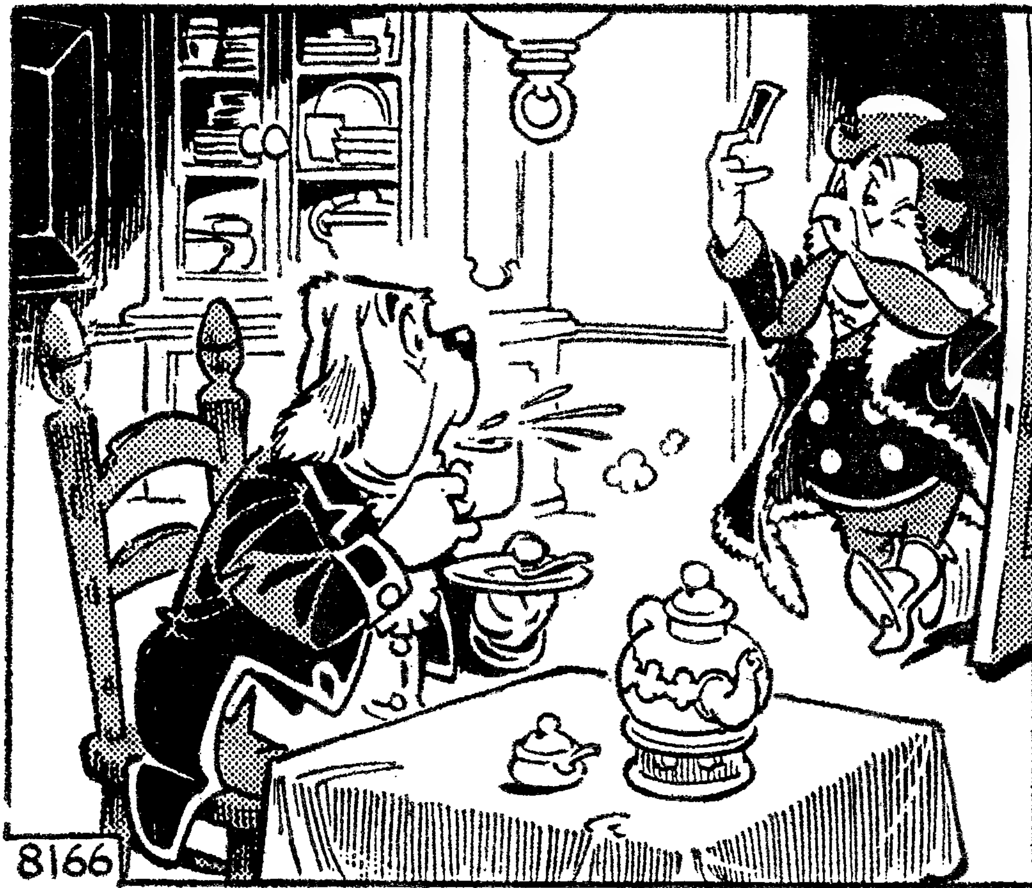
Maar plotseling klonk er boven in de toren een gierend gefluit, dat snel naderbij kwam, en daarop werd de deur open geworpen om een bulderende rukwind door te laten.
De edelman sprong op, en leunend tegen de luchtstroom in, staarde hij naar de donkere opening. Het is mogelijk, dat hij een ogenblik geschrokken was, maar toen de gedaante van heer Bommel op de drempel verscheen, was daar niets meer van te bespeuren.
„Par exemple", sprak hij, zijn lorgnon heffend. „Ge bedient u dus van een stuitende windmachine! Hoe vulgair, amice. En met dat ooglapje denkt ge me zeker te schokken?"
„Kale tater!", riep heer Ollie met schorre stem. „Kom je hier mooi weer spelen? Zeker om de angst voor je eigen pikkedillen te verbergen, hè? Als je over jezelf denkt slaat het je in de pikkels!"
De markies verbleekte.
„Tiens!", zei hij verbeten. „Uw platte taal zal mij niet weerhouden u als bedrieger te ontmaskeren. Het spook van Bommelstein zal in al zijn voosheid aan de kaak worden gesteld!"

8165 Heer Bommel kwam dreigend naar voren, maar de markies verroerde zich niet. Zo stonden de beide heren een poosje oog in oog, terwijl de maan hen bleek belichtte.
„Wat wilt ge, eh... Bommel?", vroeg de heer De Canteclaer ten slotte. „Mijn apparatuur zal al uw beguichelingen onbarmhartig ontmaskeren. Parbleu, uw lidmaatschap van de Kleine Club zal eindelijk geroyeerd kunnen worden."
„Temend sirool!", fluisterde heer Ollie. Er voer een vreemde trilling door hem heen, en de koude wind die uit de openstaande deur kwam, begon snel rond te wervelen. De edelman deed een pasje achteruit om zijn mantel om zich heen te kunnen slaan, maar toen deed hij een vreemde ontdekking. De onderste helft van zijn gastheer was onzichtbaar geworden en opgenomen in de ronddraaiende luchtstroom.

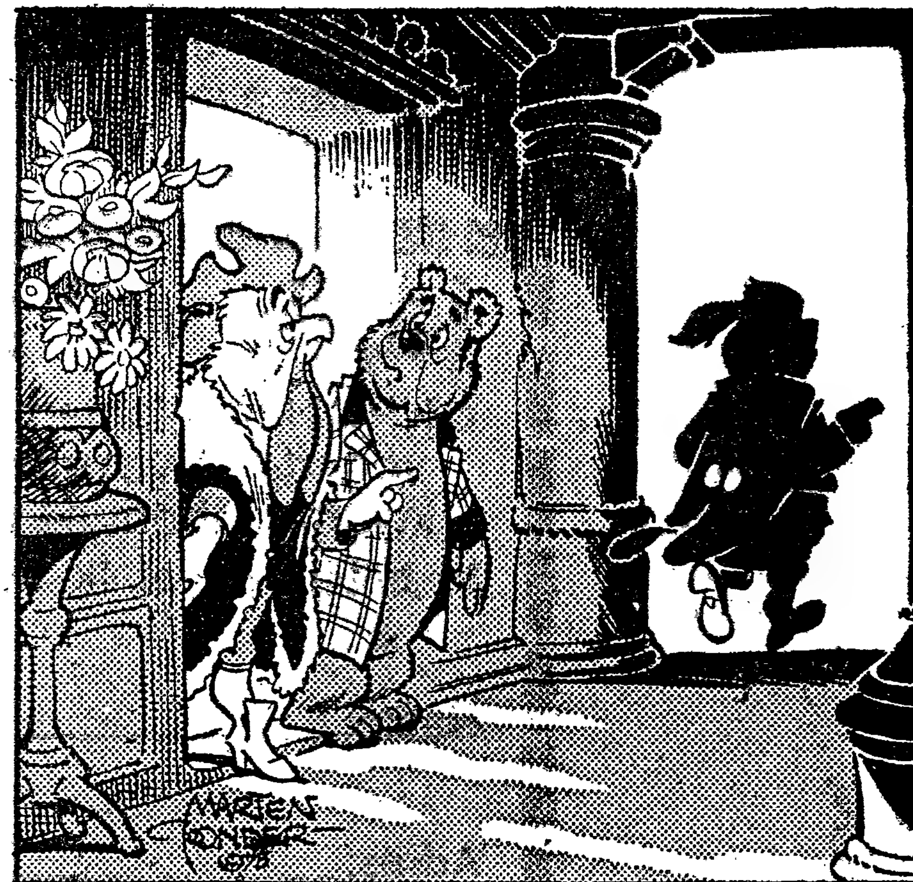
„Paratonnerre..", prevelde de markies, terwijl zijn ogen bijna uit de kassen traden, „d-dit... dit is..."
Hij zweeg en klemde zijn lorgnon vast om beter te kunnen kijken. Maar er was niets meer te zien; heer Bommel was verdwenen en het enige wat er over was, was een kleine wervelwind

8166 Joost zat genietend zijn avondthee te drinken toen de markies zonder kloppen de keuken binnentrad.
Een zenuw deed een ooglid van de edelman trillen, en hij zwaaide onbeheerst met een plaatje, terwijl hij uitriep: „Ik wens uw meester te spreken! Tiens, er staat niets op deze foto uit mijn instantcamera!"
„Misschien is hij een tikkeltje onderbelicht, als ik mij niet te buiten ga", begon Joost, maar de heer De Canteclaer liet hem niet uitspreken.
„Onmogelijk", sprak hij kort. „Het toestel is geheel automatisch en mist nooit. De achtergrond is trouwens helder. Maar de heer eh.. Bommel staat er niet op. Parbleu, ik wens te weten welke truc hij heeft toegepast. Dien mij aan, knecht!" „Het is heel betreurenswaardig", zei Joost. „Maar heer Olivier is niet thuis, wanneer ik mij zo mag uitdrukken..." „Par exemple", hernam de markies. „Ik heb hem met eigen ogen gezien, voordat hij zich oploste!"
Op dat moment werd de keukendeur geopend en heer Bommel stond op de drempel.
Wat betekent dit toch?", vroeg hij klagend. „Wat is dat allemaal voor geroep en geloop in mijn huis, terwijl ik mijn geestelijk leven op doktersvoorschrift probeer te ontspannen?"

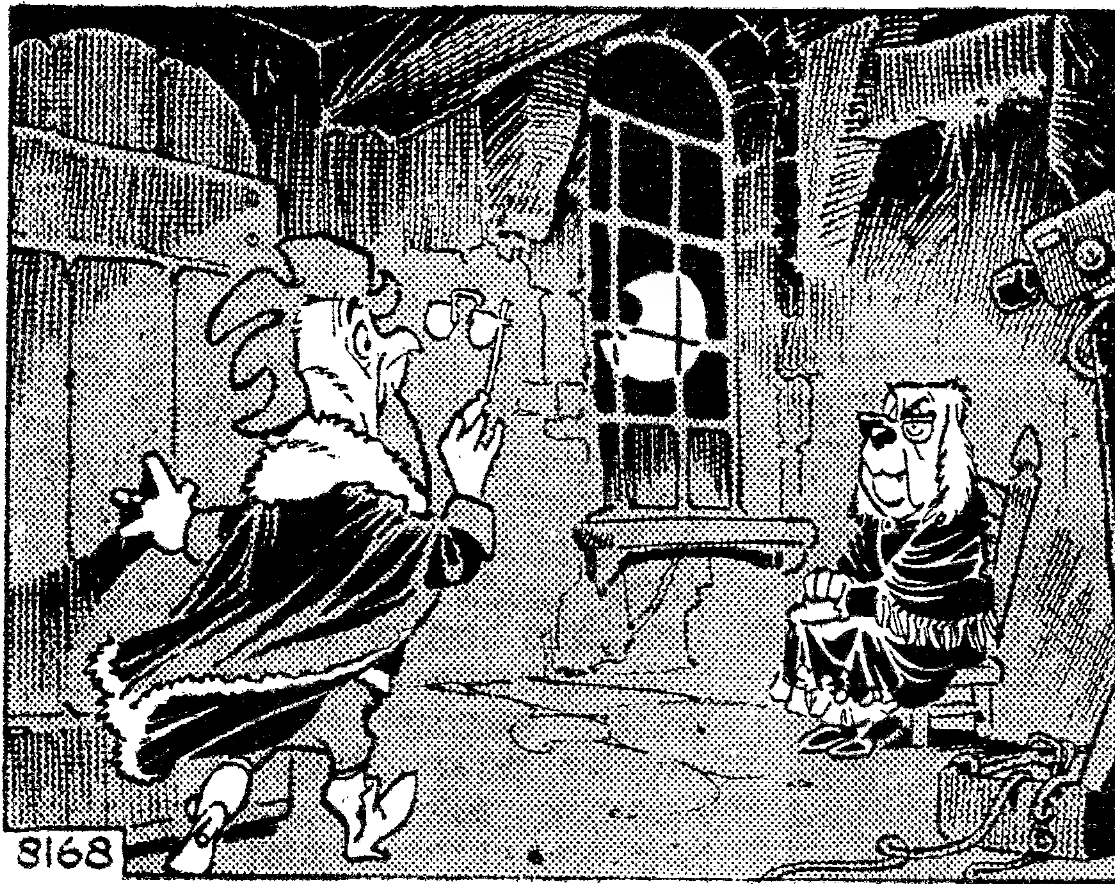

8167 "Daar heb ik u", sprak de heer De Canteclaer, terwijl hij met zijn afdrukje voorwaarts trad. „Ik wens te weten, welke truc ge hebt toegepast, amice. Denk niet, dat ik u niet dóór heb, al zijn uw begoochelingen dan ook minder plat dan men had kunnen verwachten. Hoe komt het, dat ge niet op deze foto staat?" „Omdat ik niet gefotografeerd ben natuurlijk", zei heer Ollie onthutst. „Ik voel er trouwens niets voor gekiekt te worden in mijn toestand; zegt u nu zelf."

„Deze opname", hernam de edelman koel, „is genomen door mijn verborgen camera. En wel voordat ge de verdwijntruc toepaste. Hoe komt het, dat de gevoelige plaat u niet heeft vastgelegd?" Heer Bommel keek zijn gast met open mond aan, maar voordat hij verdere navraag had kunnen doen, werd er gebeld.

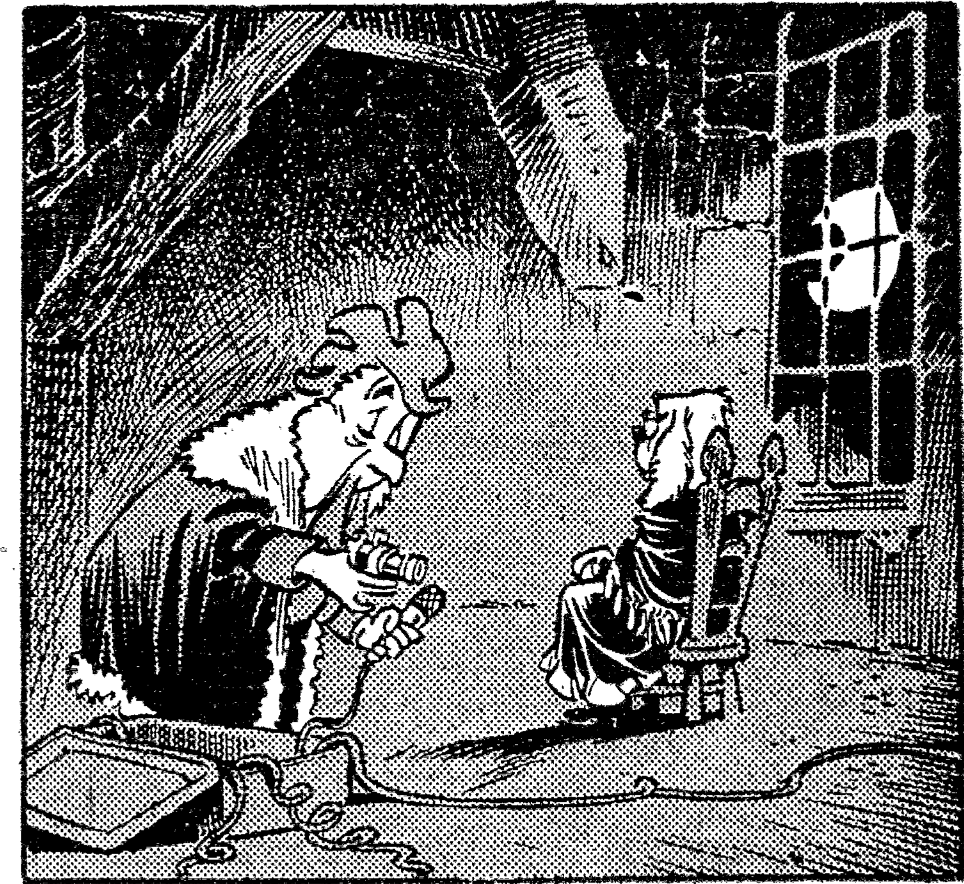
„Excuseer", zei Joost. „Dat zal tante Melisse zijn. Zij is een heel begaafd medium — en ik hoop, dat ze de toestand zal kunnen ophelderen, met uw welnemen."

Hij spoedde zich naar de voordeur, en de markies keek hem met een opgetrokken wenkbrauw na. „Sapristi!" prevelde hij. „Het medium Melisse! Ze kwam laatst ter sprake in de commissie tot onderzoek van geestverschijningen. Tiens, ik wil wel eens deelnemen aan de seance, die ze hier gaat geven..."

Met die gedachte begaf hij zich opnieuw naar de toren om zijn apparatuur te halen.

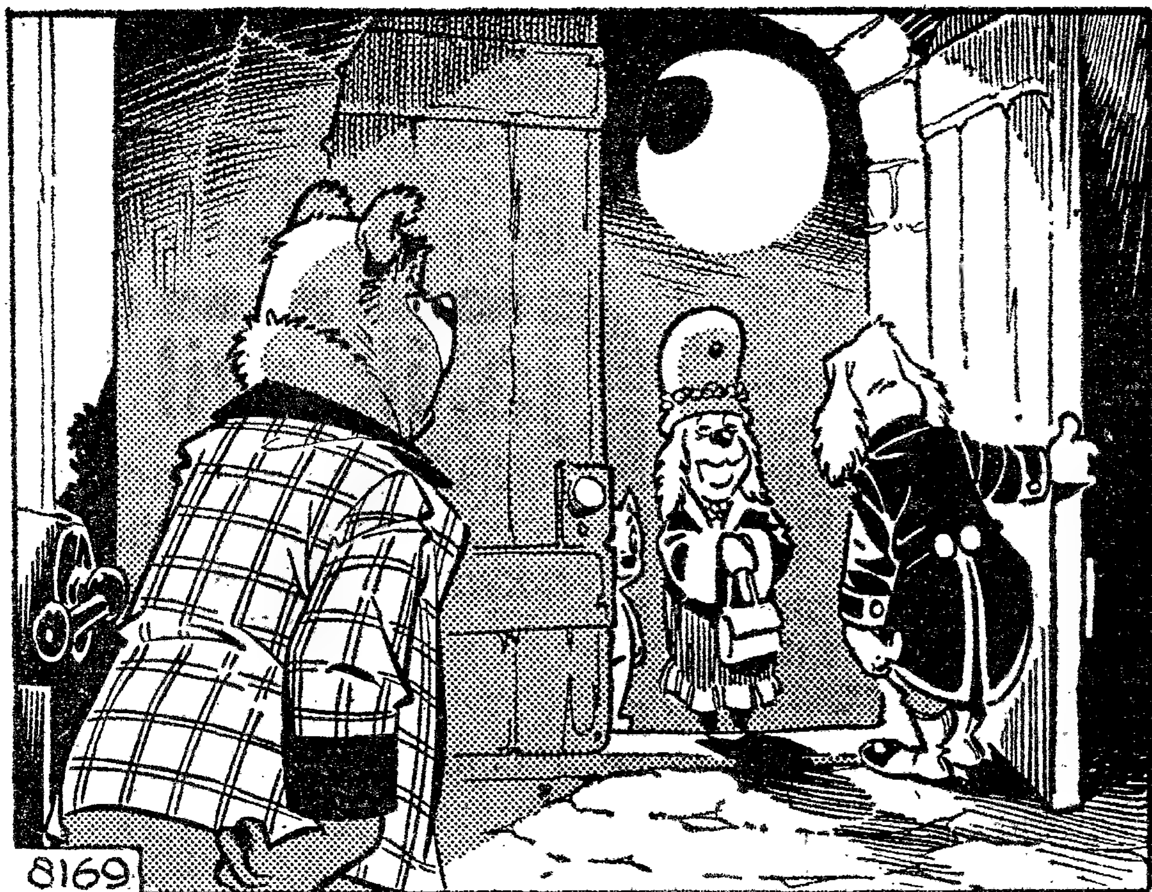

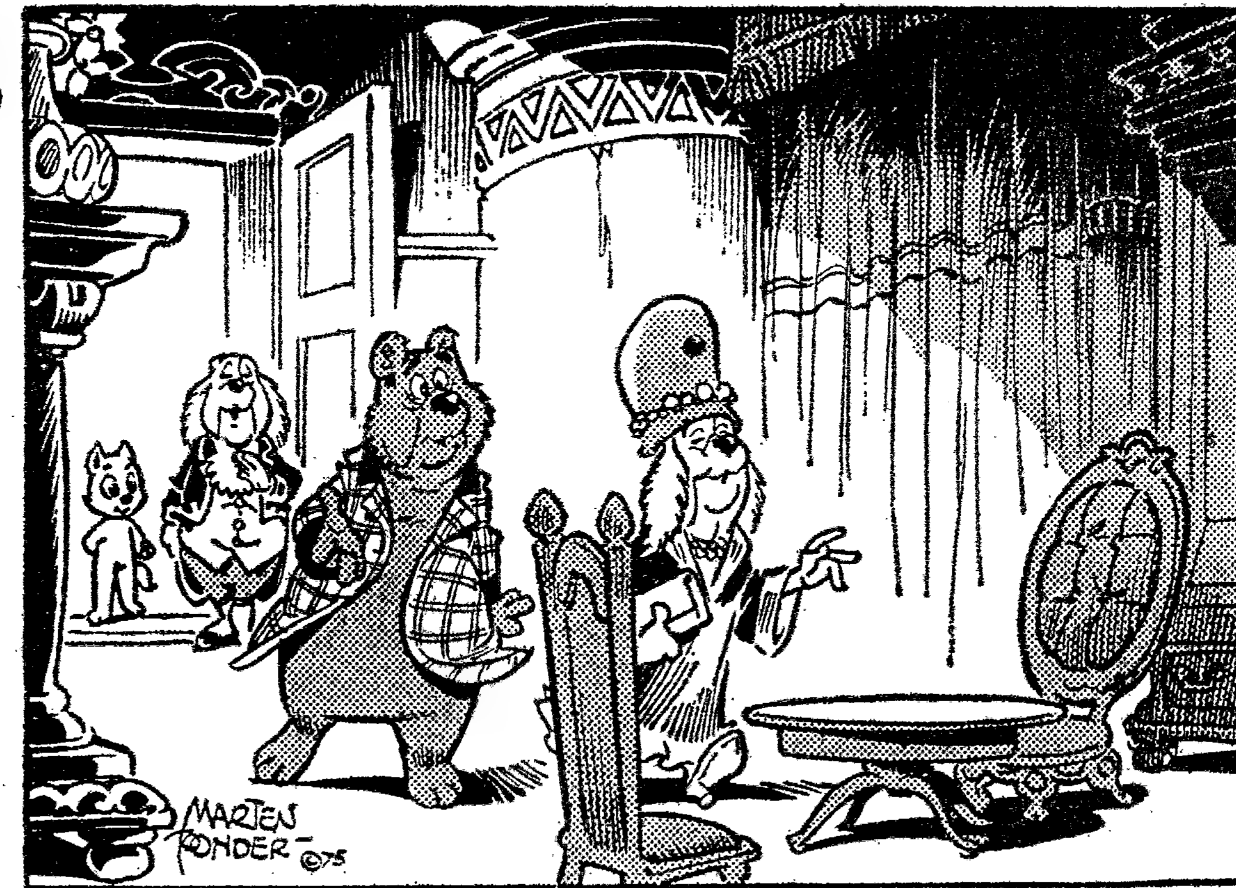

8168 De heer De Canteclaer opende de deur van de torenkamer, en zette grote ogen op toen hij daar iemand in het maanlicht zag zitten. Het was een in het zwart geklede dame, die hem somber opnam door het lichte glas van haar overigens zwarte bril. Het was koud in het vertrek, en de edelman huiverde.
„Parbleu", mompelde hij. „Dat moet het medium zijn. Hoe is ze hier binnengekomen?"
Omdat het echter voor een adellijk onderzoeker van spookkastelen niet aangaat onbehagen te tonen, trok hij zijn gelaat tot een glimlach.
„Madame Melisse, als ik me niet vergis", sprak hij voorwaarts tredend. „Ik heb van u gehoord, en ik ben niet onbereid u in te schakelen.."

„Sssst", siste het medium. „Er moet niet te veel geteemd worden op het aardse plan. Hier is een intelligentie aanwezig. Stoor me niet."
De markies haalde de schouders op en begon zijn microfoons en camera's opnieuw op te stellen.
„De enige intelligentie die hier aanwezig is, ben ik", verklaarde hij. „Als onpartijdig onderzoeker sta ik open voor alle mogelijkheden, maar ik geloof niet, dat er in dit gebouw sprake kan zijn van een geestverschijning. Slecht platte trucage en grove effecten. Ik waarschuw u, dat ik ieder bedrog zonder genade aan de kaak zal stellen!"
De dame antwoordde niet; ze zat onbewegelijk en zwart in de maneschijn.

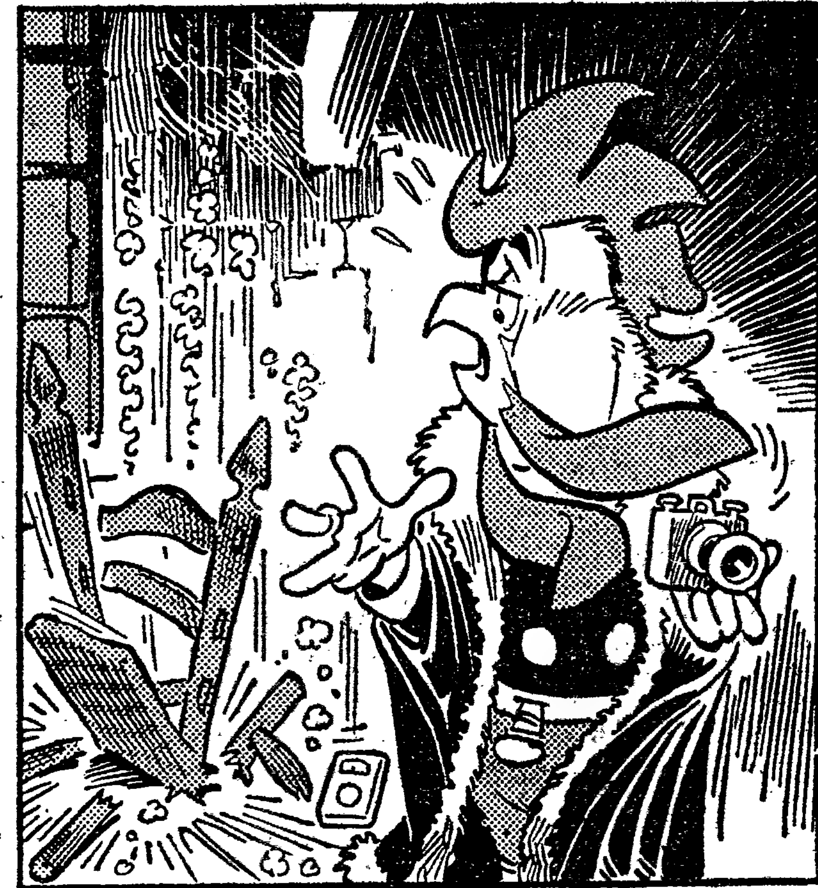

8169 Joost had intussen de voordeur geopend, en heer Bommel die hem gevolgd was, zag Tom Poes naast een klein vrouwtje op de drempel staan.
„Daar ben ik dan", sprak de laatste glimlachend. „Het is wonderlijk, vind je niet, neef, dat alles een Doel heeft? Geleid door mijn Geestelijke Gids ben ik vanavond hierheen gekomen om een Geest in Nood bij te staan. En onderweg ontmoette ik dit ventje, dat hetzelfde wil."
„Ja, heer Olivier is lang niet goed", gaf Joost toe.
„Kijk, daar is hij", riep het vrouwtje, op heer Bommel wijzend. „Last van het astrale plan, hè stakkerd? Maar met ons viertjes zullen we een Goed Contact tot stand brengen."
„Het contact is er al, mevrouw", zei heer Ollie klagend. „Het komt uit mezelf, als u begrijpt wat ik bedoel."

„Een ronde tafel, dat is net wat we nodig hebben", hernam tante Melisse, terwijl ze de kamer inliep. „Kan je het licht wat dempen, neef? Nu gaan we hier zitten, met de handen losjes op het blad en Mooie Gedachten. Dan komen we in Harmonie met de Astrale Wereld."
„Ik heb geen tijd", zei Tom Poes, die op de drempel was blijven staan. „Ik wil proberen te ontdekken waar het spook vandaan komt."
„Het zou mij niet passen aan te zitten", verklaarde Joost. „Ik zal thee zetten."
„Het is allemaal niet nodig", protesteerde heer Bommel. „De spoken komen immers uit mijn eigen geestesleven!"

Het medium schonk geen aandacht aan al die woorden en ging glimlachend aan de tafel zitten.

8170 Omdat Tom Poes en Joost niet wilden meedoen, zat heer Bommel even later alleen met tante Melisse aan de tafel, terwijl een lage lamp lange schaduwen op de wanden wierp.
Er voeren kleine trillingen door het meubel, zodat het zweet heer Ollie uitbrak. „Ik wou, dat ze stil zat", dacht hij bevangen. „Dit is eng, en ik ben bang, dat het slecht is voor mijn toestand."
„Ik heb een sterk contact", prevelde het vrouwtje. „Mooie Gedachten graag, meneer Bommel; er is geen Harmonie op het Astrale Plan. De Krachten werken tegen..."
Wat ze precies bedoelde, weet ik niet. Maar in de toren, waar de markies nog steeds met zijn camera's bezig was, begon de zwarte gedaante achter hem omhoog te stijgen.

„O wee, o wee", riep ze met holle stem, terwijl ze zich aan haar stoel vastklampte. „Ik word geroepen! O wee!"
„En bien", sprak de edelman, op zijn lichtmetertje kijkend. „Doe uw best, madame. Mijn apparaten zullen ieder verschijnsel registreren en ieder bedrog bloot leggen."

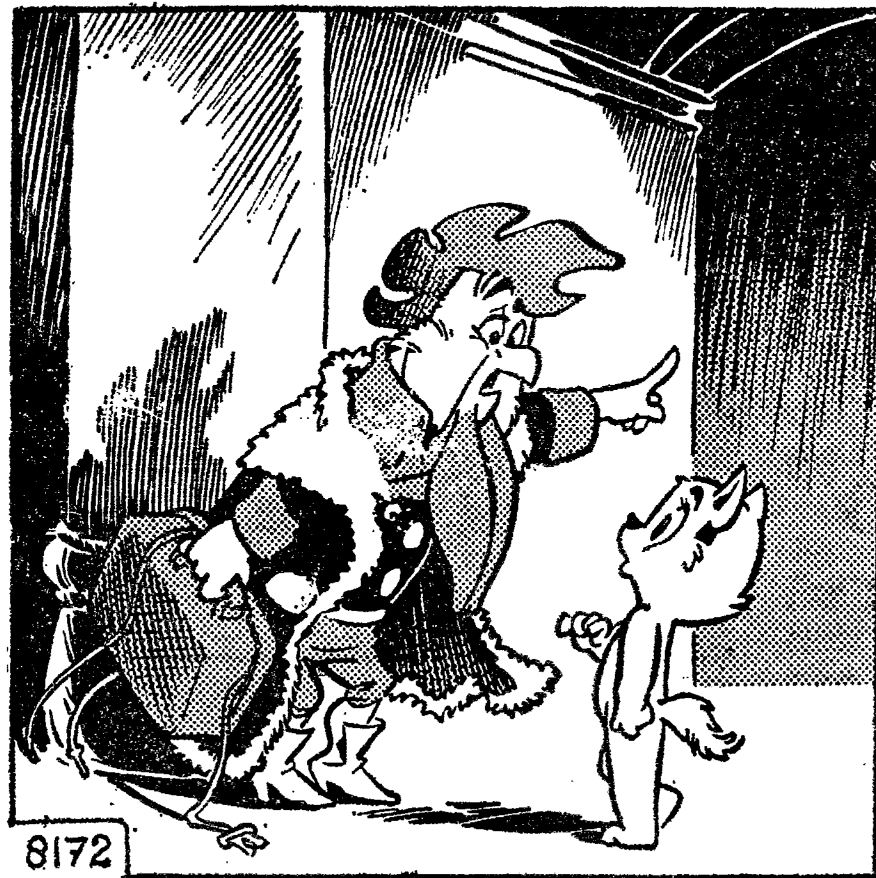
„Ik ben de geest van de slechtste rover, die ooit door de Zwarte Bergen trok", klaagde het medium. „Maar hier kan ik niet tegenop.."

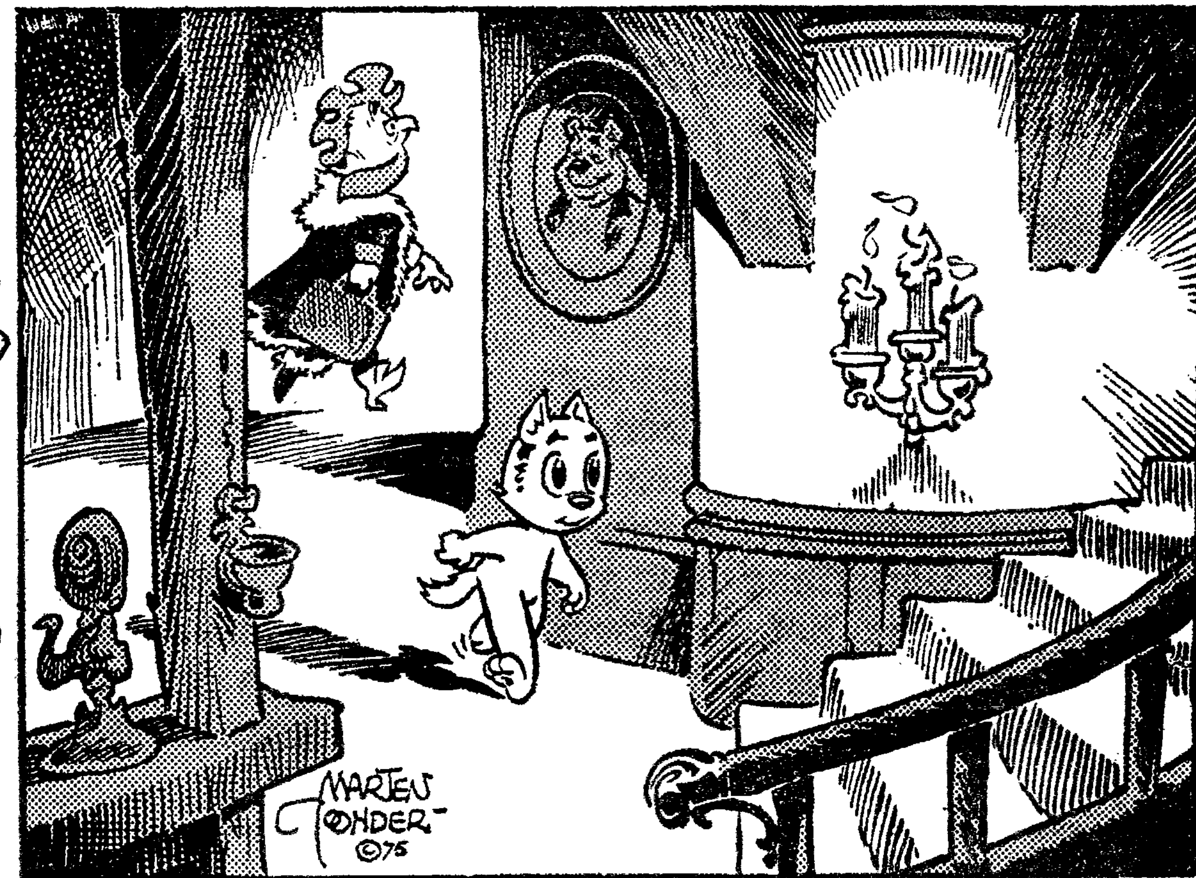
De heer De Canteclaer wilde vragen wat ze hier mee bedoelde, maar op dat moment viel de stoel achter hem in stukken op de stenen vloer. En toen hij verschrikt omkeek was de dame verdwenen.

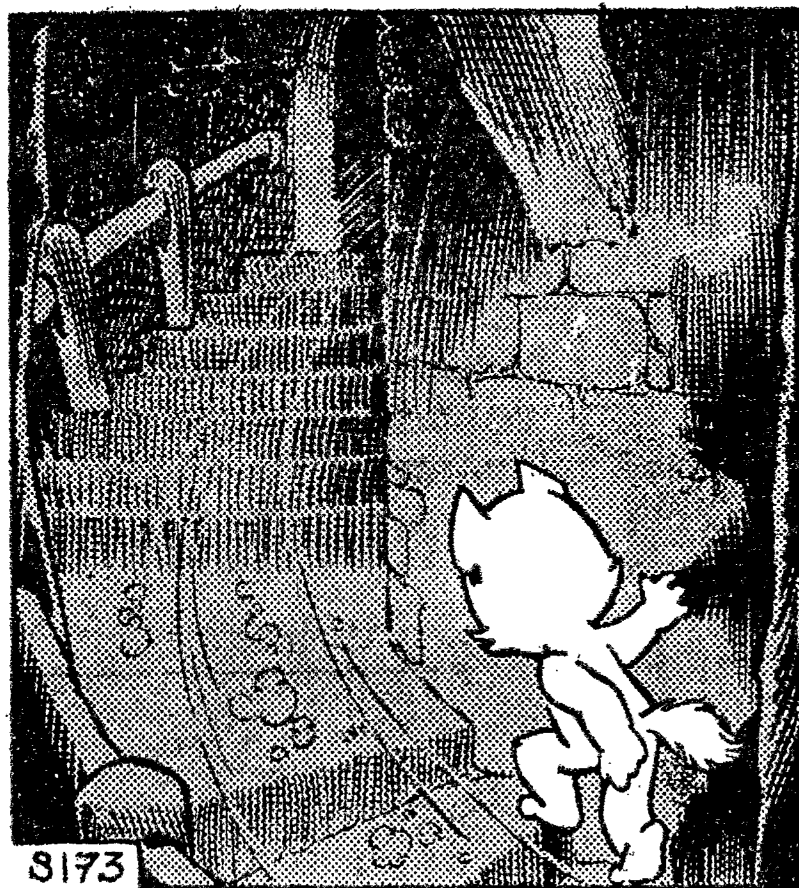

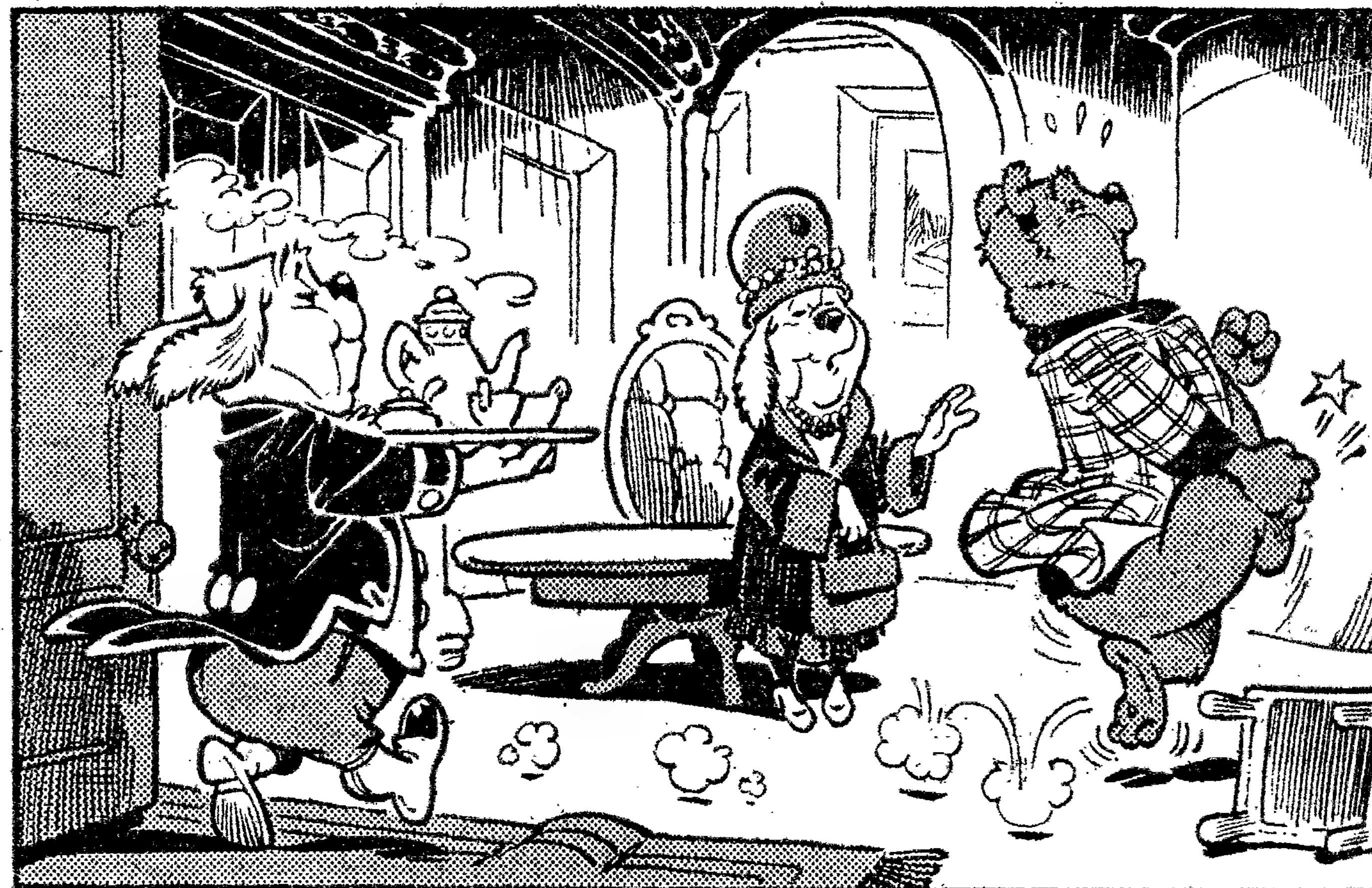

8171 De gebeurtenis in de toren bleef niet zonder uitwerking in de kamer waar heer Bommel een seance hield met de tante van Joost. Een sterke tocht trok door het vertrek, zodat de ramen openwoeien en de gordijnen wapperden; en tot zijn ontzetting voelde de bezwerende heer de tafel omhoog gaan.
„Niet doen, mevrouw!", riep hij met overslaande stem. „Ik vind het niet leuk meer! De dokter zou dit niet goedkeuren, bedoel ik."
Dit protest had meteen gevolgen, want het meubel viel weer naar beneden, met een poot heer Ollie vol op de tenen treffend.
Het is te begrijpen, dat de gevoelige heer een kreet slaakte en het tafelblad losliet, zodat de seance beëindigd werd.
„U moet niet zo schreeuwen, meneer!", zei tante Melisse verwijtend. „Dat verbreekt de harmonie. En we moeten juist een sterke weerstand opbouwen omdat we te doen hebben met een erg onrustige geest op het astrale plan!"
Intussen had Tom Poes de rukwind ook gevoeld, en hij haastte zich naar de plek waar die vandaan kwam. Zodoende ontmoette hij de markies, die de toren verlaten had.
De edelman droeg persoonlijk zijn slecht ingepakt valies en zag er ook overigens verwilderd uit.
„Parbleu", hijgde hij. „De ontmaskering van Bommel is zwaarder dan ik gedacht had."

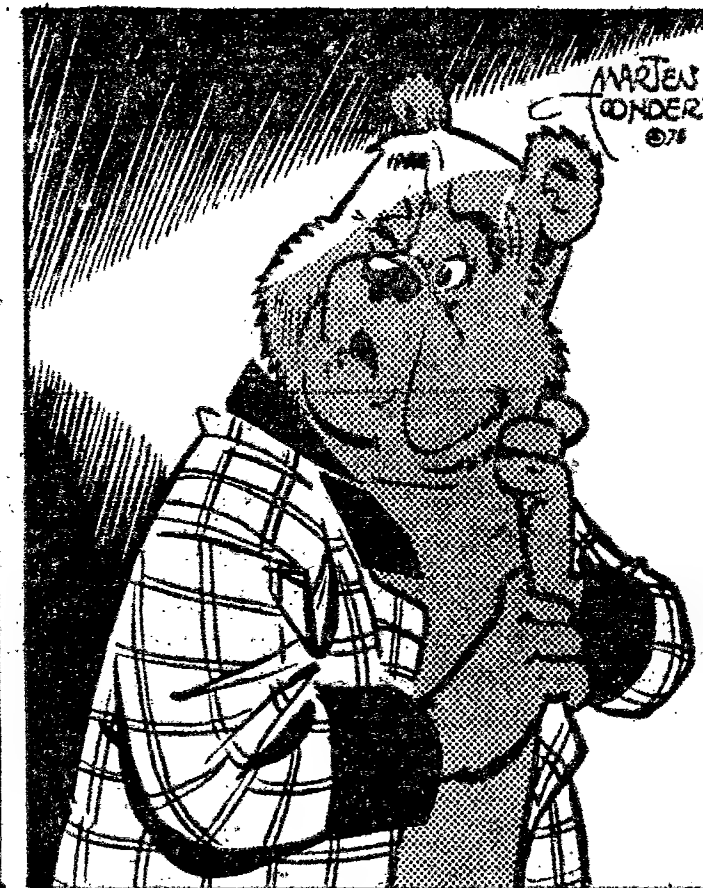

8172 "Wat is er gebeurd?", vroeg Tom Poes. ,,Bent u te weten gekomen waar het spook vandaan komt?"
De heer de Canteclaer bleef staan en keek hem aan met een scheef gelaat.
"Fi donc", sprak hij, een spook? Het zijn de kunsten van deze eh.. Bommel, die mij van mijn apropos brengen. De vertoning begon met een windvlaag die boven uit gindse toren scheen te komen. Zonder twijfel een platte windmachine die hij daar heeft opgesteld. Maar het dolste waren de verdwijntrucs die hij toepaste. Hij en dat medium Melisse! In die toren! Zo waren ze er en zo waren ze weg."
"Dat kan niet", zei Tom Poes. "Tante Melisse zit in de kamer en houdt daar een seance met heer Ollie."
"Het is stuitend", vervolgde de markies zonder naar hem te luisteren. "Maar ik laat het hier niet bij! Ik zal niet rusten, voordat ik deze manifestaties geëxhibeerd heb! Wat verbeeldt zo'n parvenu zich wel? Ik overweeg om de wetenschap in te schakelen!"
Hij keerde zich met een ruk om en haastte zich verder de gang door, op weg naar de buitendeur.
"Het begon dus boven in de toren", zei Tom Poes tegen zichzelf, terwijl hij naar de trap liep. "Het lijkt me het beste om daar eens te gaan kijken. Als ik me niet vergis, is dat de plek waar Joost zijn flessenverzameling heeft. Want dit heeft meer met de geest uit de fles dan met een windmachine te maken."

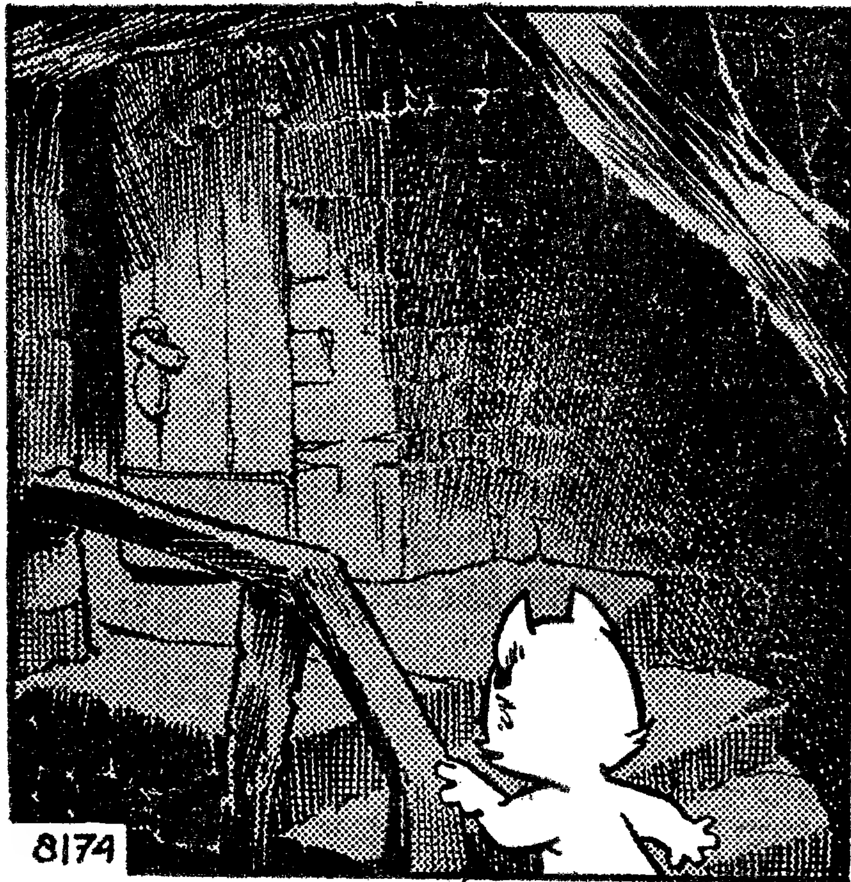
8173 Tom Poes beklom de trappen die naar het bovenste van de toren voerden. Het laatste eind was oud en bouwvallig en een koude tocht trok over de treden naar de deur van de bovenkamer, die een eindje open stond. Uit het vertrekje klonk het gehuil van de wind, die er joelend in rond blies, en daarbovenuit meende hij een klagende stem te horen, die ''O wee, owee, het is bijna op!'' riep.

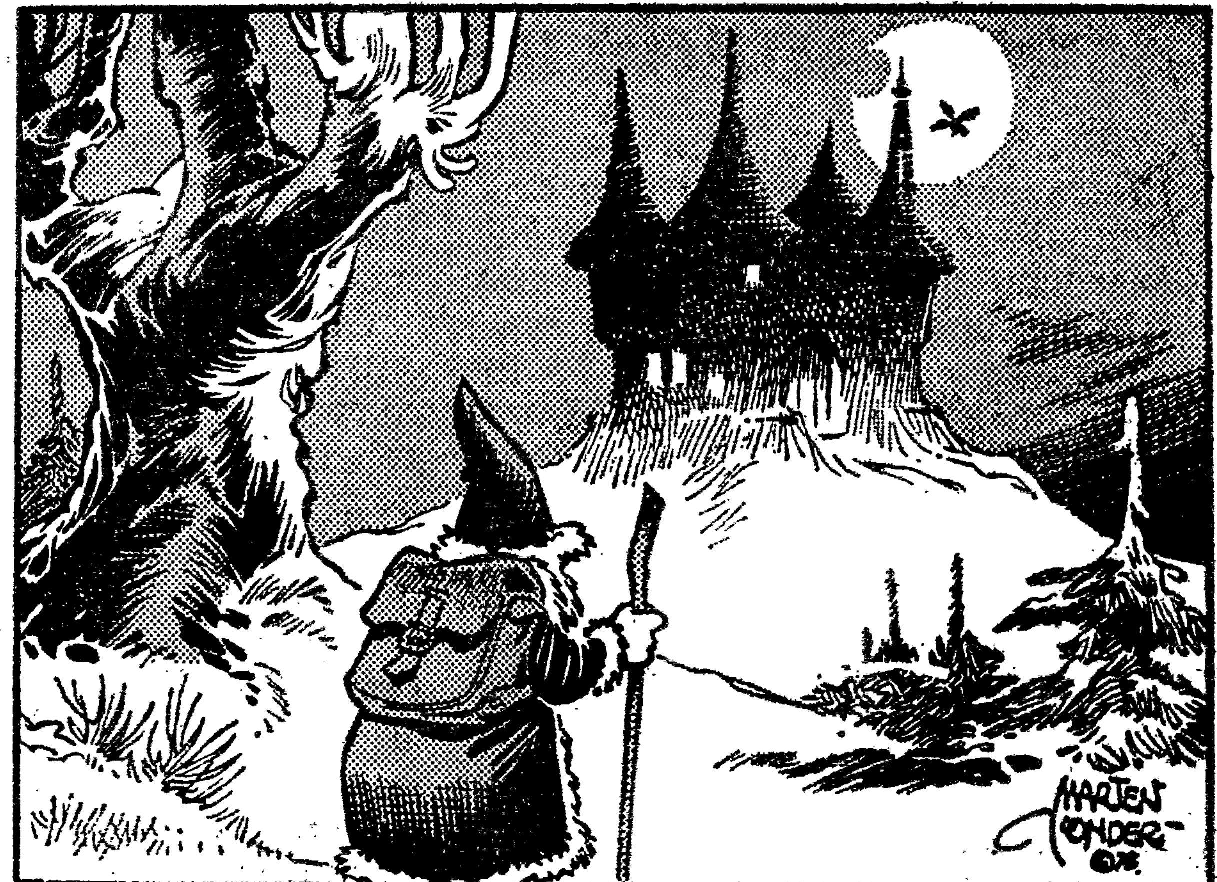
''De boze kracht is weg'', zei tante Melisse intussen beneden in de zitkamer. ''Dat is beter.''

''Tisj hejemaal niet beter!'', riep heer Bommel, terwijl hij hinkend zijn bezeerde voet omklemde. ''Tisj heel vreselijk!''

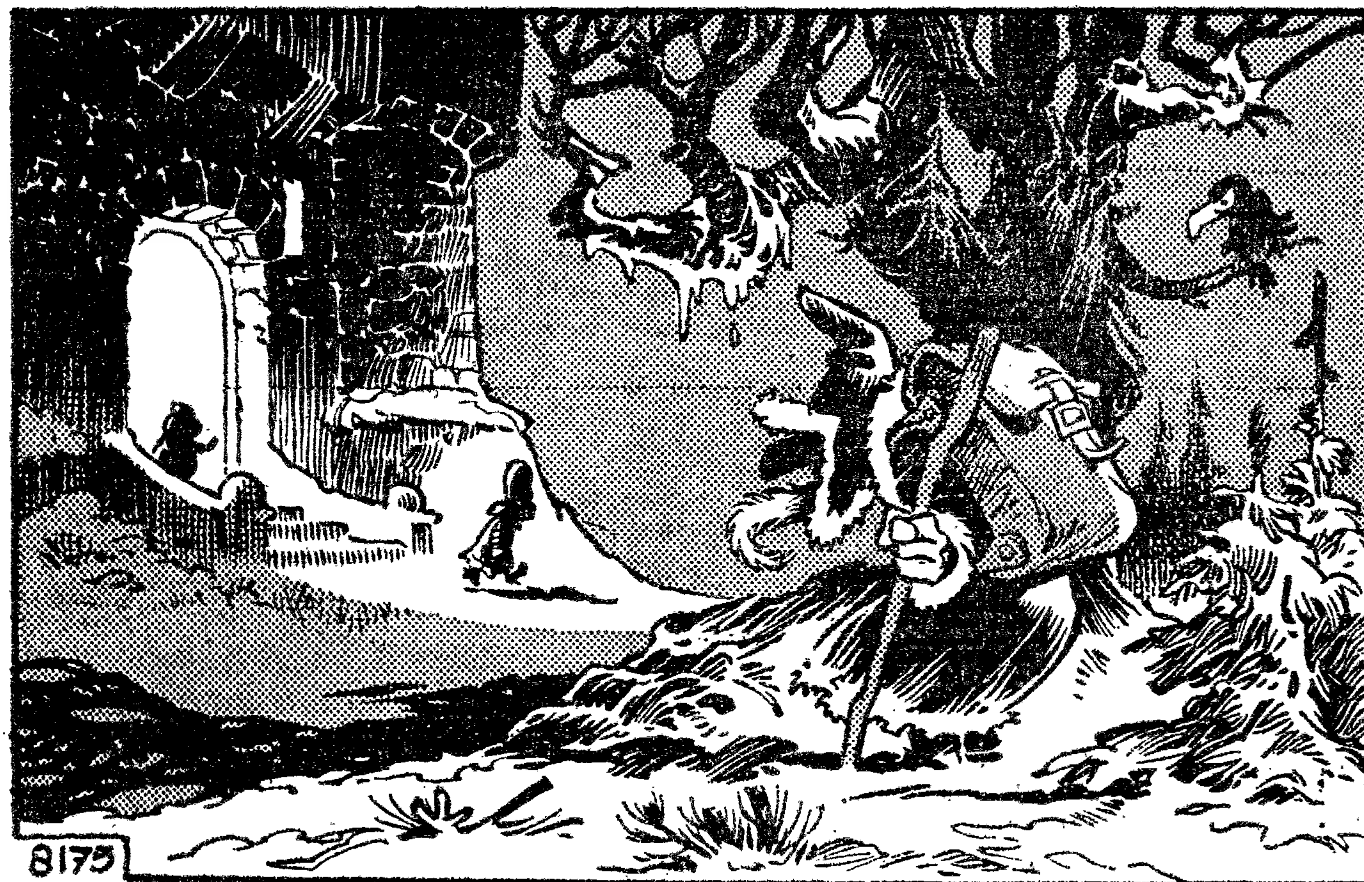
''Kom, meneer Bommel'', hernam het vrouwtje sussend. ''Zo'n ongelukje kan gebeuren, als men op het Astrale Plan een beetje onrustig is. Niet genoeg mooie gedachten, weet u wel? Kijk, daar is Joost met de thee. We zullen hem vragen mee te doen aan de seance. Hij heeft zo'n harmonische uitstraling, vindt U niet?''

,,Nee!'', zei heer Ollie. Hij zette zijn voet voorzichtig neer en vervolgde met ingehouden smart: ,,Er wordt hier verder geen seance vertoond, bedoel ik. Ik voel mij van binnen en van buiten lang niet goed. Het was helemaal niet aardig van U om de tafel op mijn gevoelige tenen te werpen, mevrouw! Ik eh.. ik wil naar bed, als u begrijpt wat ik bedoel.''

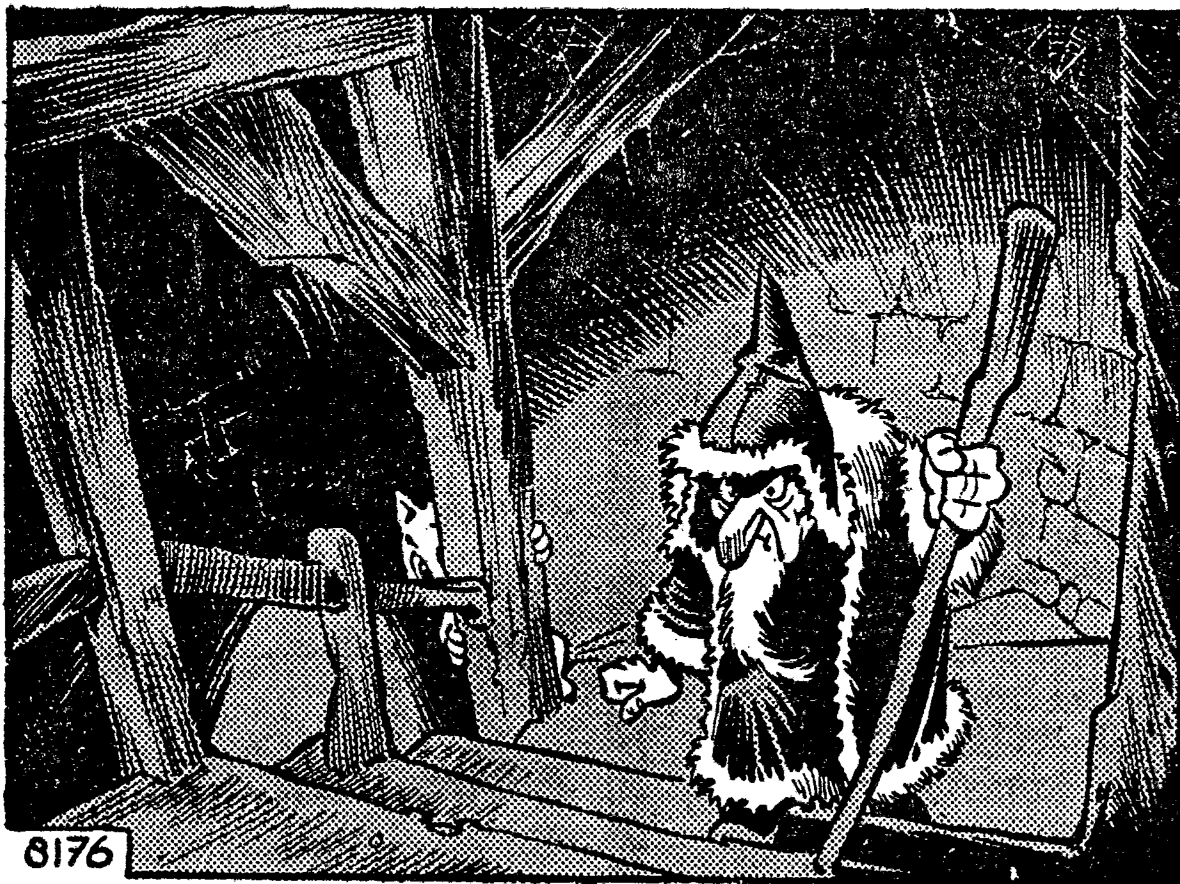

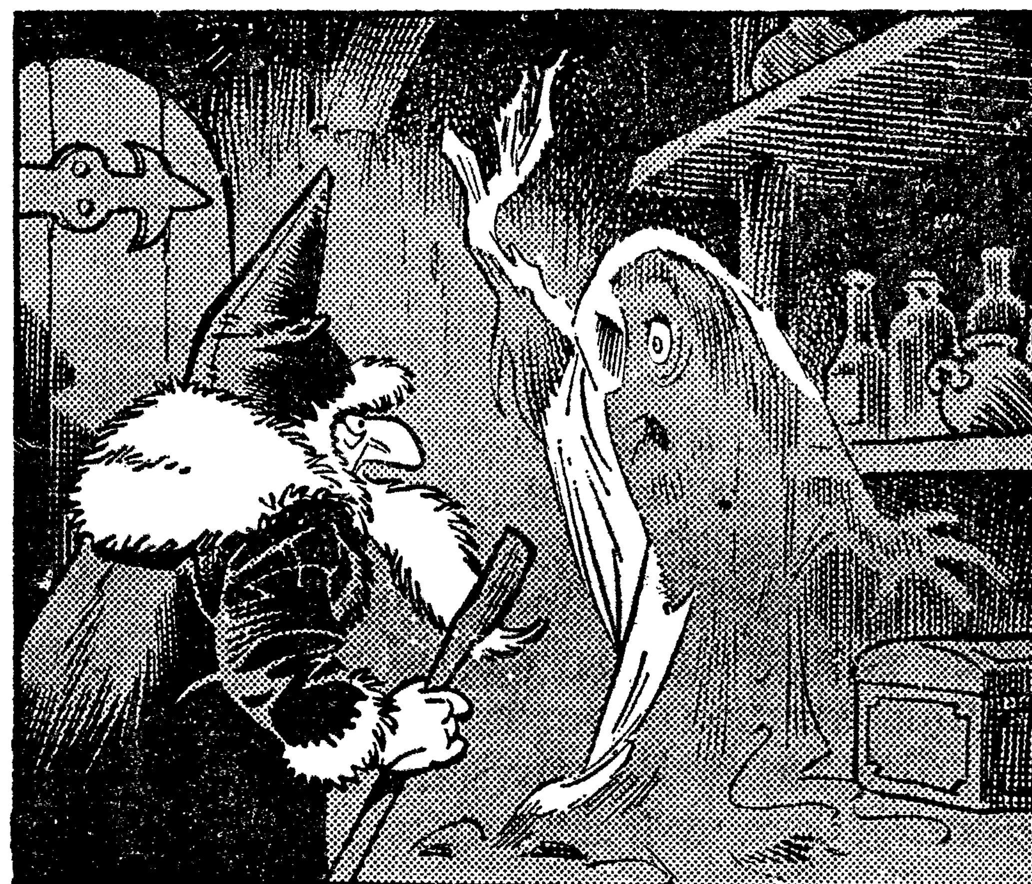
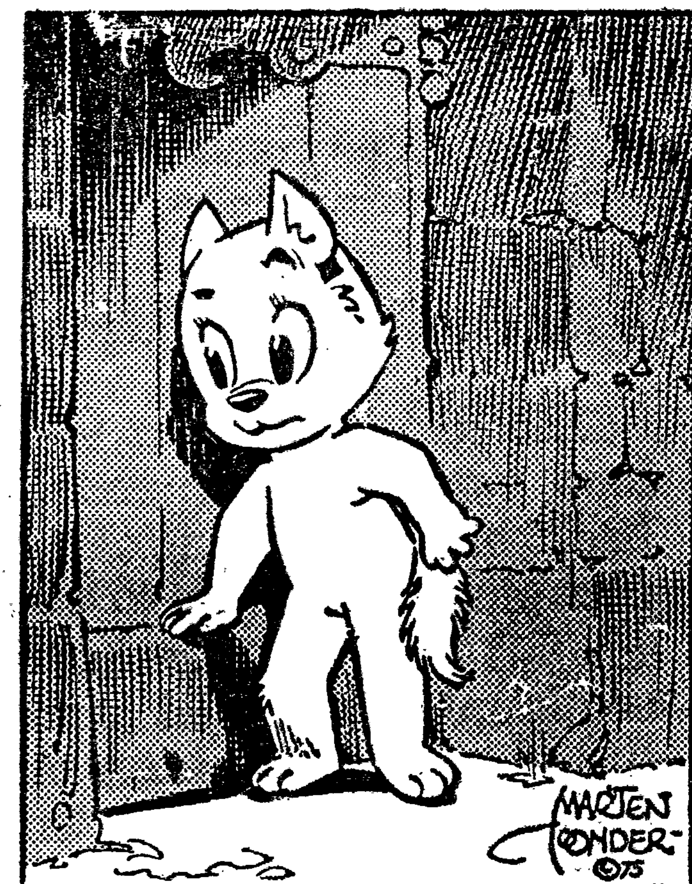
8174. Tom Poes was op de trap blijven staan en luisterde naar het akelige geroep dat uit de torenkamer kwam.
,,O wee!" klaagde een ijle stem in de wind. ,,Mijn ectoplasma is bijna op! Nu kan ik niet langer een uiterlijk aantrekken. Waar zit die magister? Ik ben de geest van Gorre Eenoog, de slechtste rover die ooit door de Zwarte Bergen trok, en ik heb me laten misgissen door die oude sirool. Wee mij!"
Het was duidelijk, dat de spreker om de een of andere reden in moeilijkheden verkeerde, maar er was al hulp voor hem onderweg. Door de smeltende sneeuw bewoog Hocus Pas zich moeizaam voort over de heuvels die Bommelstein omringen.
,,De derde nacht, Wederik", zei hij tegen de kraai die boven zijn hoofd fladderde. ,,De derde nacht en de maan is bijna vol. Het wordt tijd om eens te kijken of Gorre zijn best heeft gedaan en of Bommel al rijp is. Ik, arme oude man, heb levenskrachten nodig. Mijn flesje begint op te raken..."
Hij bleef staan om op adem te komen en keek loerend naar het bouwwerk dat nu voor hem lag.
,,De lichtjes branden", mompelde hij. ,,Duisternis op hun pad. Ze zijn daar bezig geesten op te roepen, hèhèhè! Zoveel te beter, de tijd is rijp om te oogsten."
En met deze duistere woorden zette hij zich opnieuw in beweging.

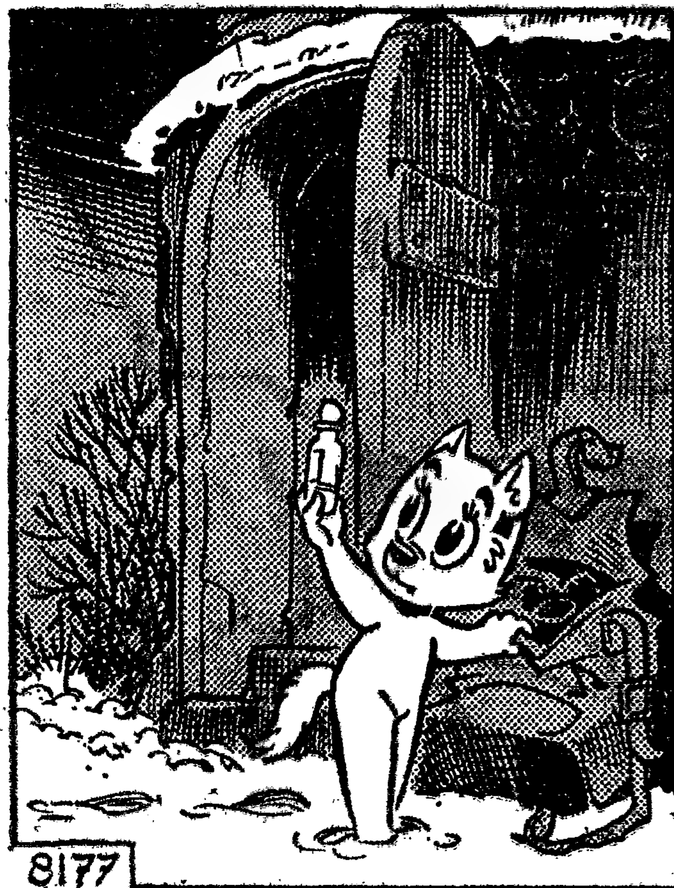

8175. De bejaarde magister kwam juist bij Bommelstein aan, toen Joost zijn tante uitliet, en hij bleef staan in de schaduw van een oude eik.
,,Het spijt me, dat heer Olivier niet meer meewerkte," hoorde hij de knecht zeggen. ,,Hij heeft een van zijn moeilijke buien, met uw welnemen."
,,Hij is onder de invloed van een Kwade Macht", zei het vrouwtje. ,,En dan ziet men het mooie van Astraal Contact niet in, zozeer. Dag, Joost. Sterkte hoor."
Hocus Pas wachtte, totdat de voordeur dichtgevallen was en de lichten een voor een doofden. Toen schuifelde hij snel naar het deurtje dat toegang gaf tot de westertoren en ontdeed zich daar van de zware rugzak. Vervolgens haalde hij zijn sleutel die overal op paste, te voorschijn, maar omdat hij lelijk buiten adem was, duurde het even, voordat hij het slot gevonden had.
,,Het wordt tijd", prevelde hij. ,,Mijn krachten beginnen af te takelen, het wordt tijd, dat ik wat van Bommel overneem."
Op dat moment zwaaide de deur krakend open, zodat de echo's door de lege toren galmden.
Dat hoorde Tom Poes, die nog steeds boven aan de trap stond, en hij verborg zich haastig achter een steunbalk.

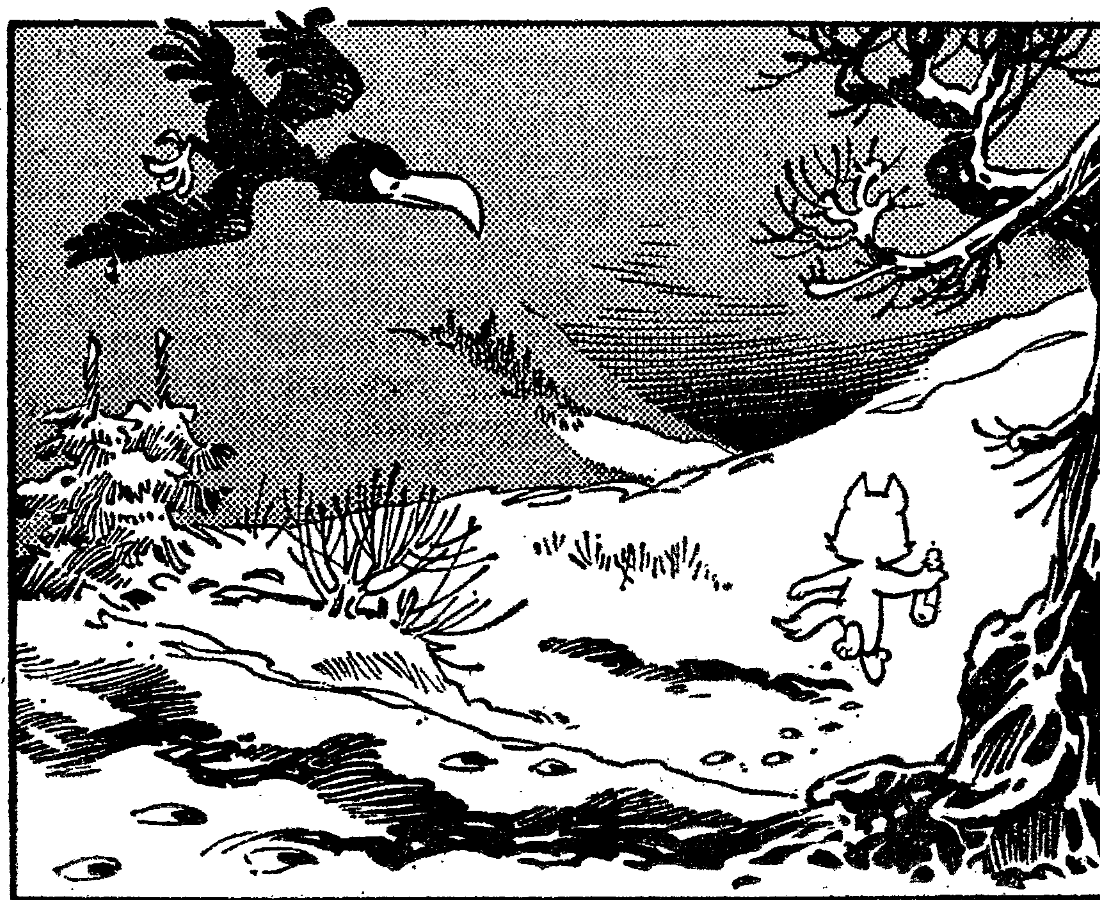
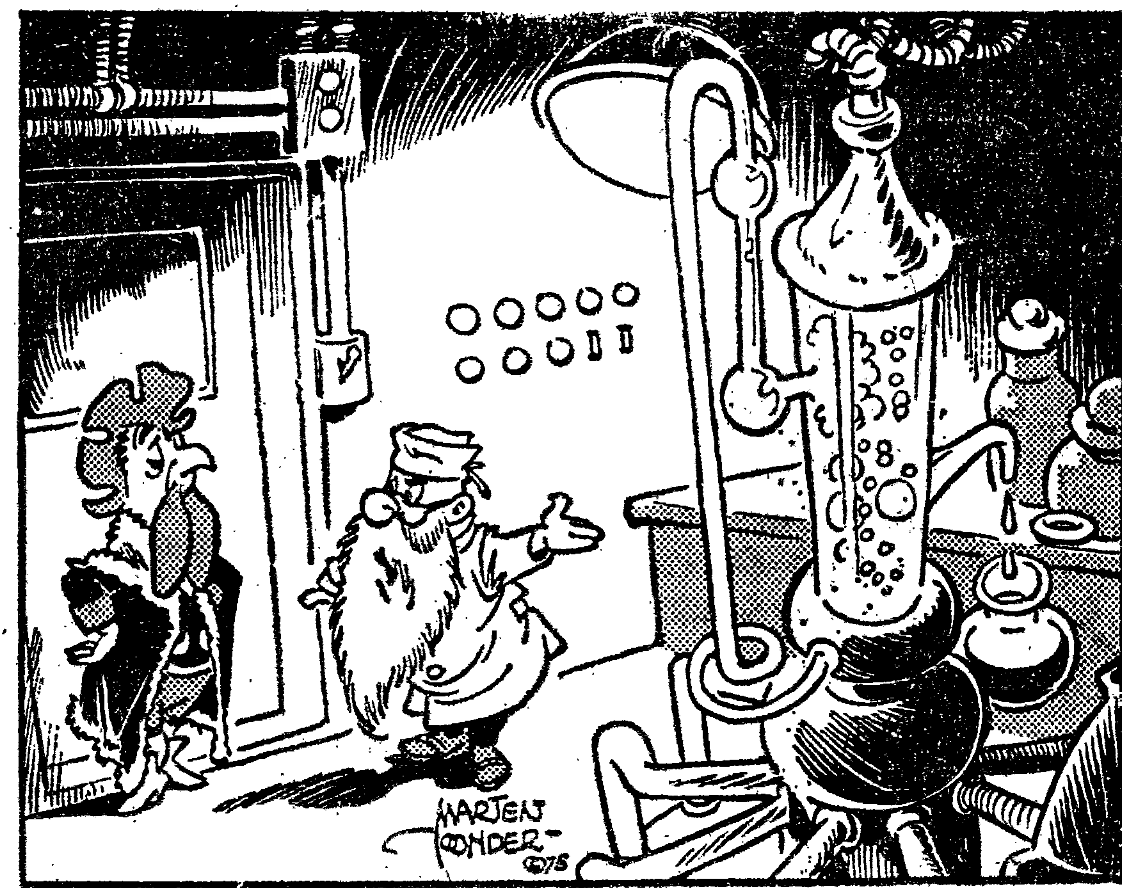

8176. De oude Pas beklom langzaam de trappen, terwijl zijn ademhaling piepte. Zo nu en dan hield hij even halt om op krachten te komen en Tom Poes had alle tijd om zich te verbergen achter een van de balken waar de leuning aan vast zat. De magister raakte dan ook boven zonder hem gezien te hebben.

„Waar ben je, Gorre Eénoog?" kraste hij, de torenkamer binnen sloffend. „Ik wil weten, of je al vorderingen maakt. Is Bommel al buiten zijn zinnen?"
Uit de schaduwen maakte zich een schimmige gedaante los, die hem met een hol oog aankeek.
„Nog niet helemaal", klaagde deze. „Wee mij! Ik moet wat meer ectoplasma in dat potje hebben. Het is haast op en nu kan ik geen uiterlijk meer aantrekken."
„Je hebt nog genoeg voor één nacht", snauwde Hocus Pas. „Dan is het volle maan en dan moet je werk klaar zijn. Buiten, in mijn ransel, heb ik nog genoeg levenswater voor één dag. Daarna moet ik de geest van Bommel hebben, anders verlies ik mijn macht. En dan kan jij ook wel inpakken, meneertje!"
„O wee!" riep de verschijning uit. „Waarom heb je mij dan ook verkocht aan iemand die zo weinig tegenwoordigheid van geest heeft? Wee mij!"
Tom Poes had buiten aan de deur staan luisteren, maar hij hoefde niet méér te horen. Zo vlug hij kon, rende hij de trappen af.

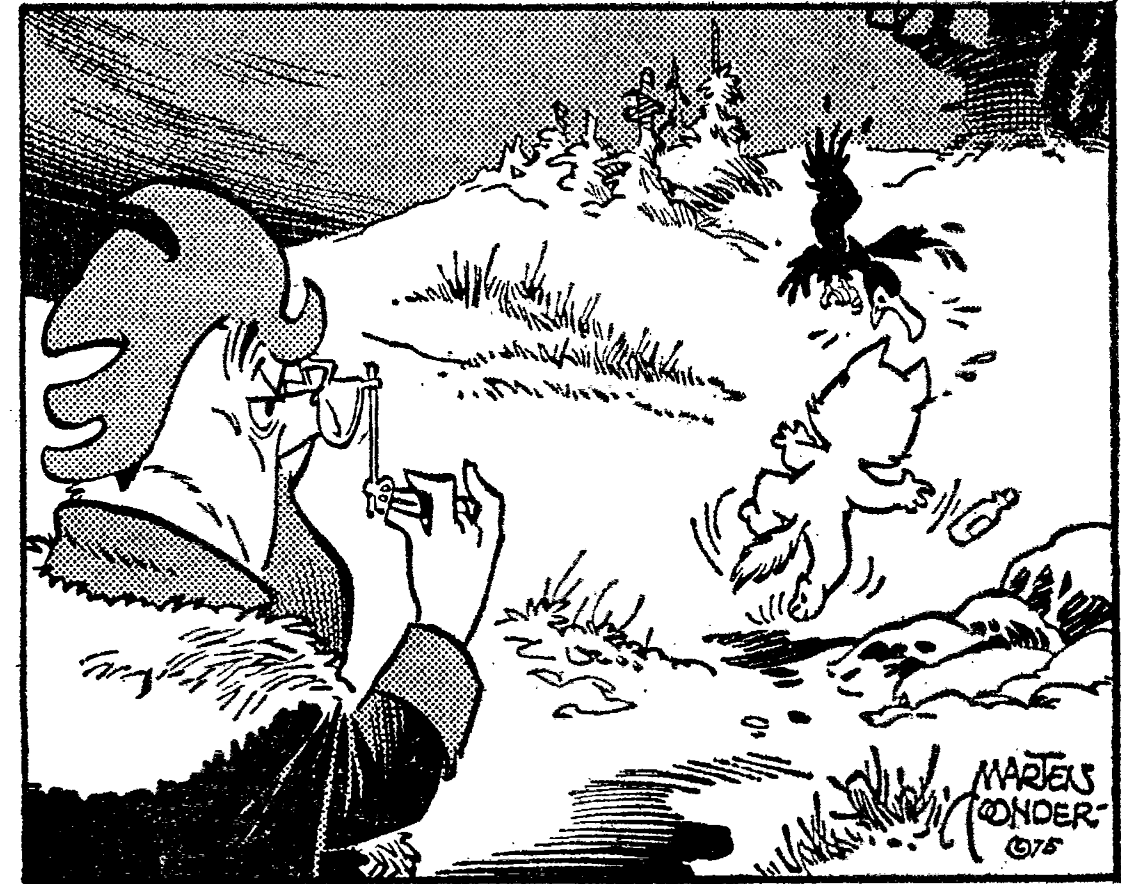
8177. Tom Poes holde de trappen af, totdat hij beneden voor de toren stond. Naast de deur bevond zich de rugzak van Hocus Pas en zonder zich te bedenken opende hij die en begon er in te rommelen. Er zaten vele vreemde zaken in, maar toen hij een flesje vond, trok hij dat er uit en hield het tegen het maanlicht. „Aqua vita" stond er op het etiket en, hoewel hij niet veel Latijn kende, begreep hij toch, dat het zoiets als levenswater betekende.

„Dat is dus opgelost", dacht hij, terwijl hij met zijn vondst naar huis rende. „Zonder dit vocht heeft Pas geen kracht meer en zonder kracht kan hij de geest uit de fles ook niet verder helpen. Met behulp van dit flesje kan ik zorgen, dat heer Bommel van zijn spook af komt."

Tom Poes was niet de enige die zich op dat late uur nog met dit vraagstuk bezig hield. De markies de Canteclaer had zich naar het laboratorium van professor Prlwytzkofski begeven om de hulp van de wetenschap in te roepen. Maar dat viel niet mee.

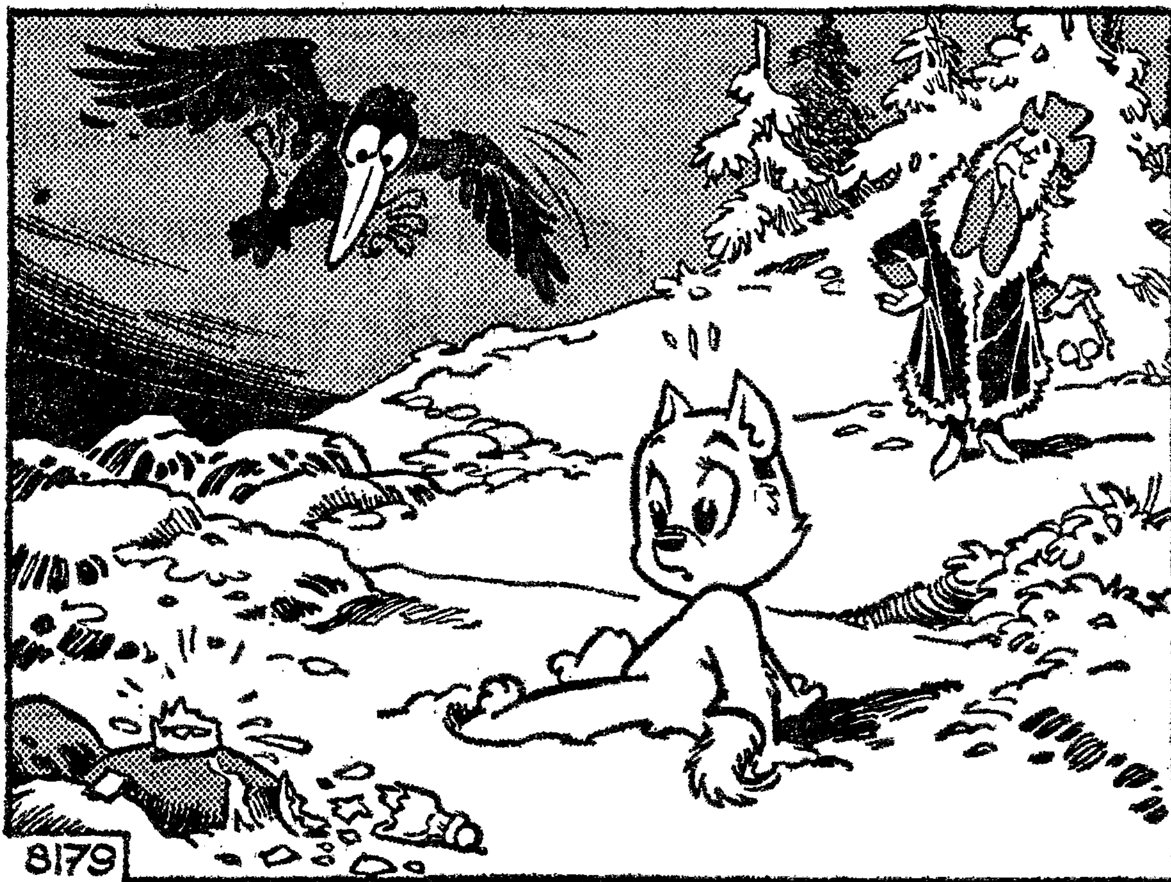
„Zeer interessant", zei de geleerde. „Maar ik ben daar dadig met deoxyribonucleic acide en dat is véél interessanter. Spoken bestaan niet en men kan niet studeren wat niet daar is, mijnheer."

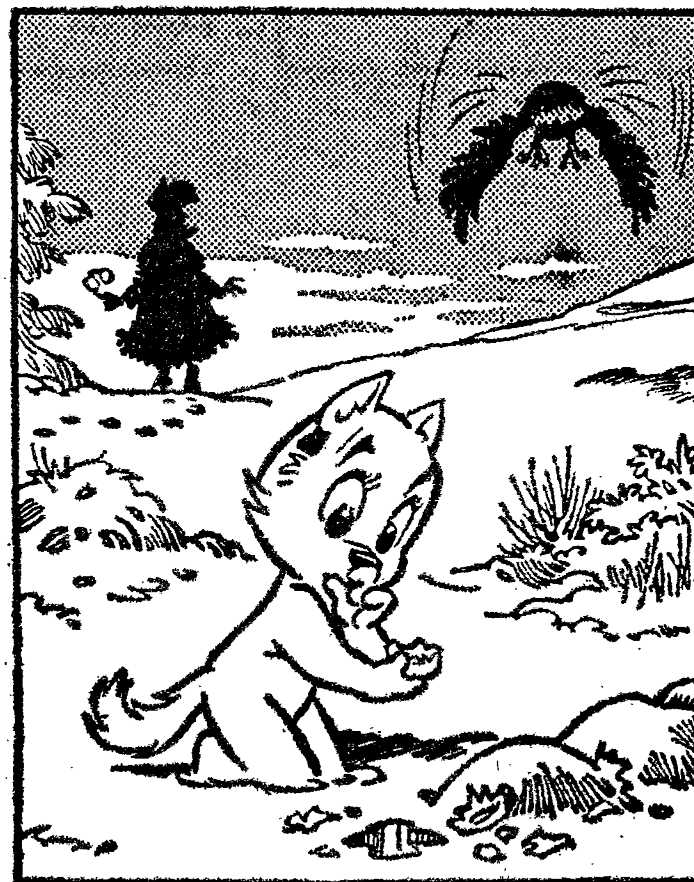

8178. De woorden van professor Prlwytzkofski troffen de edelman onaangenaam en hij bezag de geleerde afkeurend door zijn lorgnon.
„Parbleu", sprak hij kil. „Ge wilt dus beweren, dat er geen geestverschijningen bestaan? Zeer épatant, mijn waarde! Ge moet weten, dat ik lid ben van de Commissie tot onderzoek van spectrale verschijnselen. Langs wetenschappelijke weg heb ik aangetoond, dat vele voorname huizen door fantomen bezocht worden!"
„Praw!" riep de ander uit. „Wetenschappelijk? Gans lacherlijk! Men kan ja niet aantonen wat niet daar is. En wat zijn dan wel voorname huizen? Hebt u zelf soms een spoek, mijnheer?"

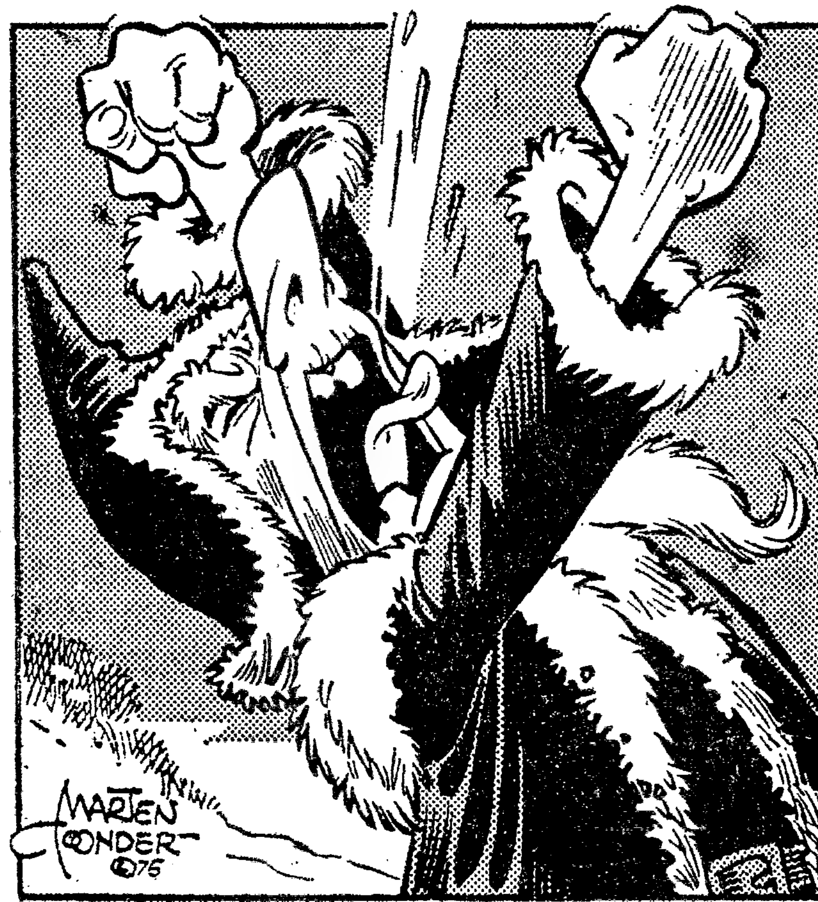
Hij begon kraaiend te lachen en de edelman verliet ontstemd het laboratorium.
„Fi donc", prevelde hij, toen hij knarsend door de sneeuw liep. „Daar heeft hij mij. Ik bezit zelf geen fantoom en ik moet toegeven, dat de parvenu Bommel mij een slag voor is. . . Tiens! Ik zou wel eens willen weten hoe hij het doet. . ."
Op dat moment had hij de top van een heuveltje bereikt en daar bleef hij verbaasd staan. Vóór hem werd hij Tom Poes gewaar, die werd aangevallen door een grote, bonte kraai. De vogel dook krassend op een flesje af, dat Tom Poes in de hand hield, maar hij verloor het, toen hij geschrokken achteruitdeinsde.

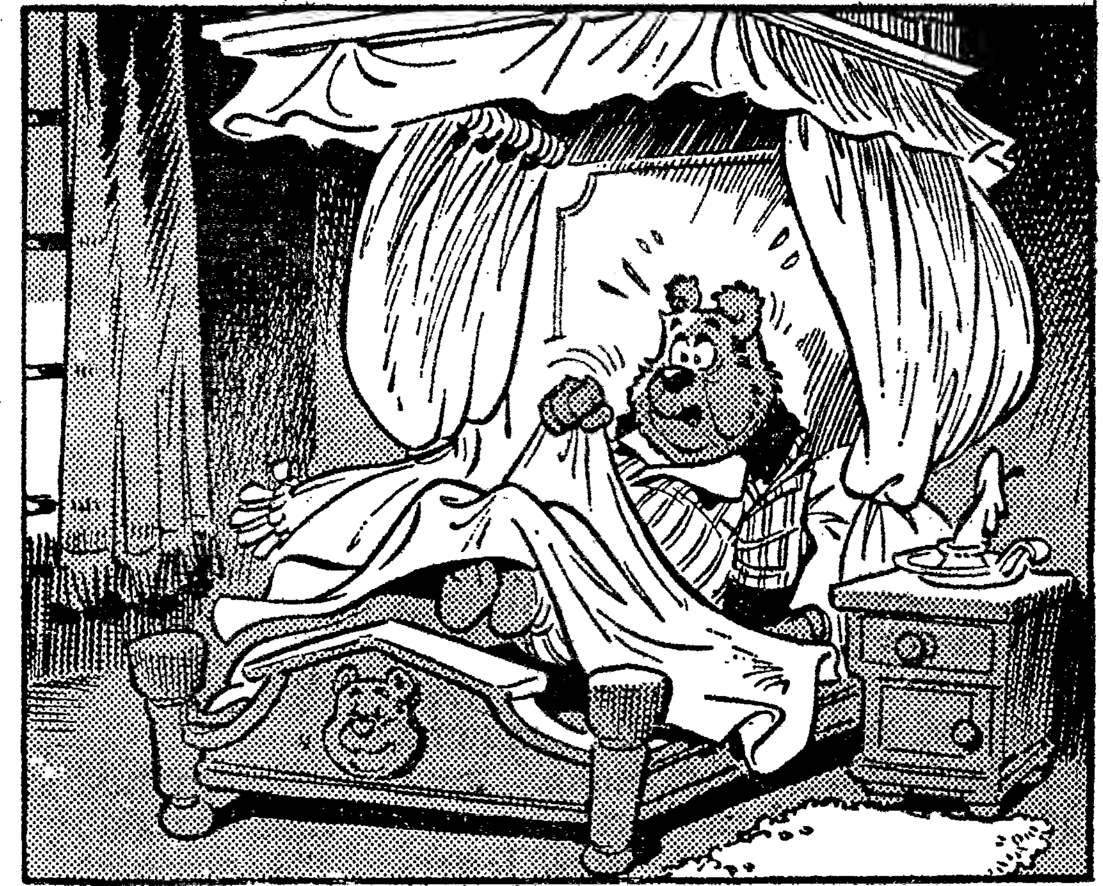

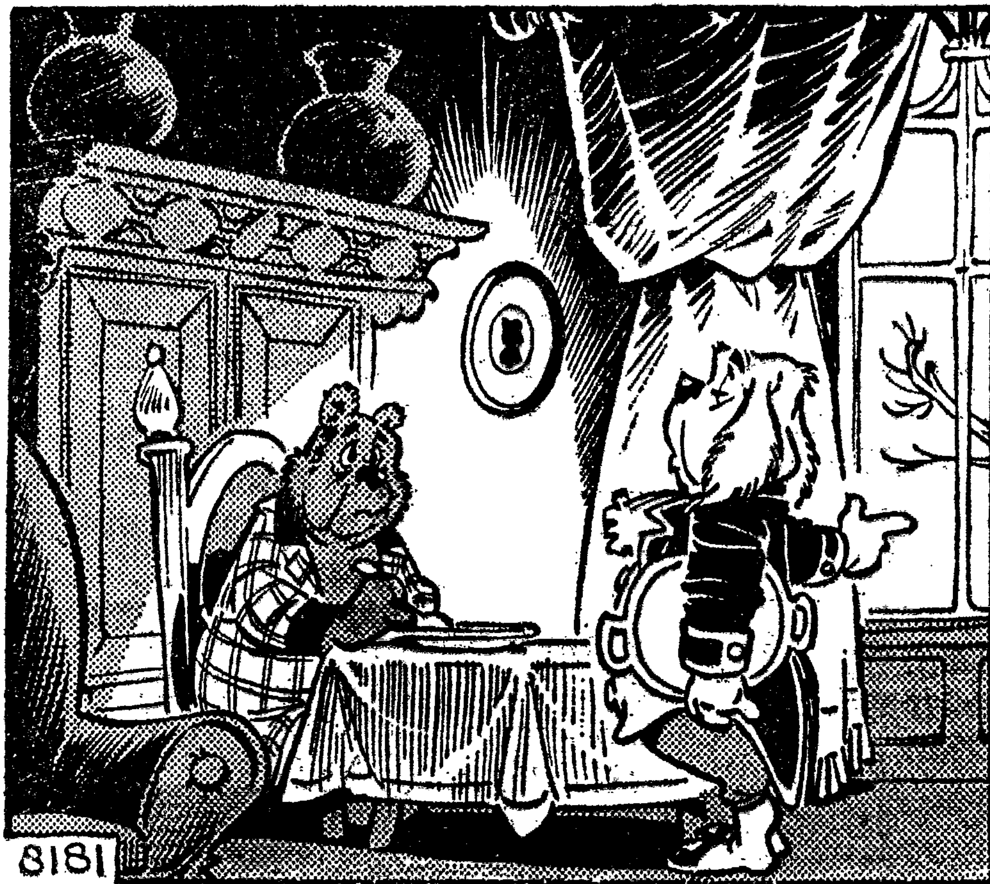

8179. De kraai scheerde rakelings langs Tom Poes en die schrok daar zo van, dat hij het flesje verloor. Het viel op een steen in scherven, zodat het levenswater alle kanten uitspatte en in de sneeuw verdween.
„Een bizar spektakel", sprak de markies tot zichzelf. „De kraaien zijn tegenwoordig al even opstandig als het grauw. Maar ik heb andere zorgen. Eh bien, ik overweeg om morgen eens een tactisch bezoek aan Bommel te gaan brengen."
Hij wendde zich om en liep verder, de komende dageraad tegemoet. Tom Poes schonk geen aandacht aan hem, hij was neergeknield bij het kapotte flesje en keek nadenkend naar de bodem, die nog heel was.
„Er zitten nog een paar druppels in", stelde hij vast. „Het is niet veel, maar het is beter dan niets. Hocus Pas zal het ermee moeten doen. Het is trouwens de schuld van zijn eigen kraai."
De vogel scheen zich daarvan bewust te zijn, want na een paar zwenkingen vloog hij naar Bommelstein, waar hij krassend om de westertoren begon te fladderen. Het duurde niet lang, of het deurtje werd geopend en de oude magister verscheen op de drempel.
„Wederik!", kraste hij. „Het beestje is zenuwachtig, dat betekent onraad! Wie wil mij, oude man, kwaad doen?"

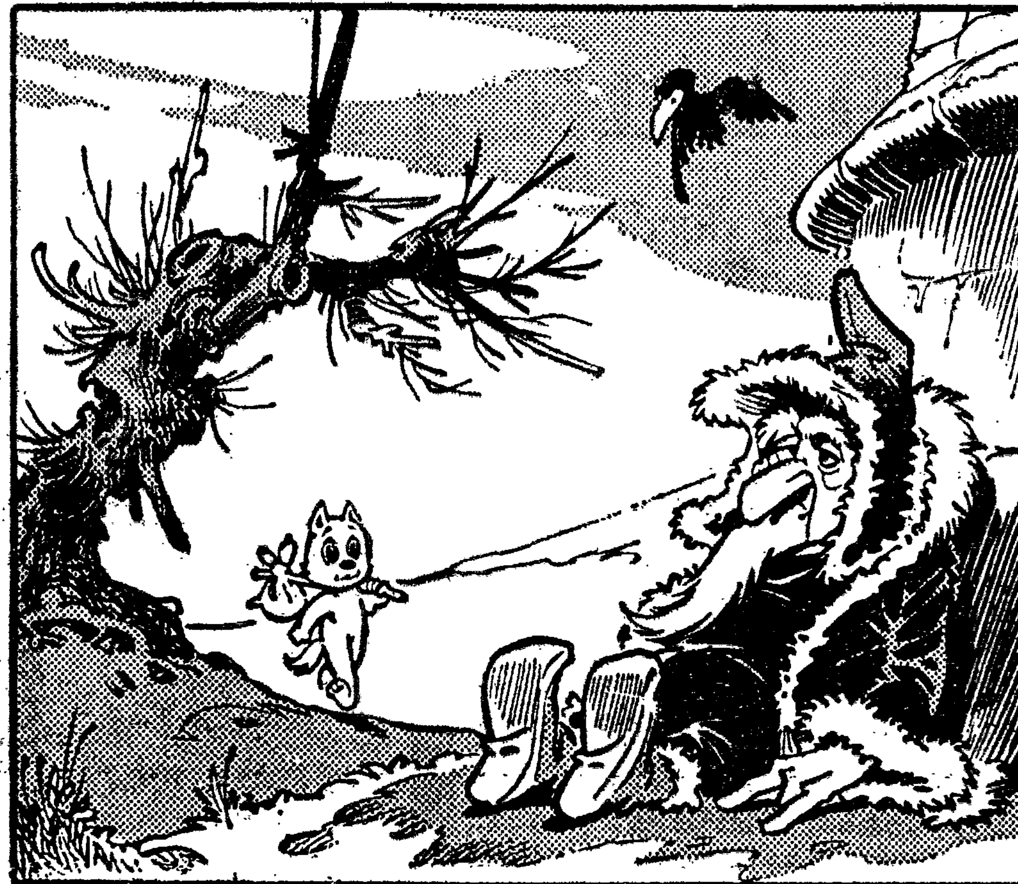

8180. Hocus Pas keek broedend naar de kraai, die krassend om de toren vloog, en toen kreeg hij plotseling een akelig vermoeden. Haastig schuifelde hij naar zijn rugzak en begon er koortsachtig in te grabbelen.
„Mijn flesje", mompelde hij. „Dat moet het zijn. Mijn aqua vita. Daar zonder kom ik de dag niet door. Ik, arme, oude man ben aan het einde van mijn krachten. Waar is het?"
Na lang zoeken werd het hem echter duidelijk, dat de kostbare fles verdwenen was en nu overtoog een akelige grauwheid zijn trekken.
„Weg!", krijste hij, overeind springend. „Het levenswater is weg! Bij lod en zazel! Nu zijn de levenssappen van Bommel de enige die mij nog kunnen redden. Maar Bommel is nog niet rijp. Wee mij!"
Zijn geschreeuw kraste rauw door de winterlucht en wekte heer Ollie, die net, na lang woelen, in slaap gevallen was.
„W-wat istat?", riep hij, terwijl hij verwilderd overeind schoot. „W-wat is d-dat voor geroep in d-de n-nacht? Ook dat nog . . . Ach, de levenssappen zakken me in de schoenen. En dat, terwijl ik toch al zo'n pijn in mijn tenen heb, nadat er een tafel op is gegooid. Het w-wordt me te veel . . ."
Enige tijd bleef hij bevend tussen de lakens zitten. Maar toen het gekrijs zich niet herhaalde, ging hij voorzichtig weer liggen en viel in een onrustige slaap.

8181. Die morgen zat heer Ollie vervallen aan de ontbijttafel.
„Ik voel me lang niet lekker", sprak hij met doffe stem. „Mijn tenen kloppen van de seance en mijn geestesleven is me op de maag geslagen, zodat de pap me niet smaakt".
„Zeer betreurenswaardig", zei Joost meelevend. „Maar het is een beetje uw eigen schuld, als ik mij verstouten mag. U hebt tante Melisse te kort gedaan, heer Olivier! Mag ik overigens uw aandacht vestigen op een zieke grijsaard, die onder de westertoren zit?"
„Laat maar zitten", zei heer Bommel lusteloos. „Ik heb genoeg aan mijn eigen narigheid".
Dat was natuurlijk niet aardig, maar gelukkig was er iemand die wèl belangstelling voor de ongestelde oude had. Dat was Tom Poes, die met een bundeltje over de schouder Bommelstein naderde.
„Daar zit je dus, Hocus Pas", zei hij. „Je ziet er niet best uit en ik weet wat je nodig hebt. Je kraai heeft het flesje met levenswater kapot gemaakt, maar ik heb nog een paar druppels kunnen redden".
De uitgebluste magister kwam langzaam een beetje overeind en er verscheen een lichtje in zijn doffe ogen.
„Jij?", vroeg hij schor. „Ben jij het weer? Padden op je pad! Geef hier! Geef onmiddellijk hier!"
„O nee", zei Tom Poes, terwijl hij het bundeltje op zijn rug hield. „Je krijgt het alleen, als je doet wat ik zeg".

8182. Een rode gloed kleurde het vervallen gelaat van de oude Pas en met klauwende handen sprong hij op Tom Poes af. Maar die deed haastig een pasje terug, terwijl hij de stok met de geknoopte zakdoek zo ver mogelijk achter zich hield.

„Als je je niet rustig houdt, sla ik dit bundeltje tegen de muur te pletter", waarschuwde hij. „Je krijgt het flesje dat er in zit, alleen **als je doet wat ik zeg".**

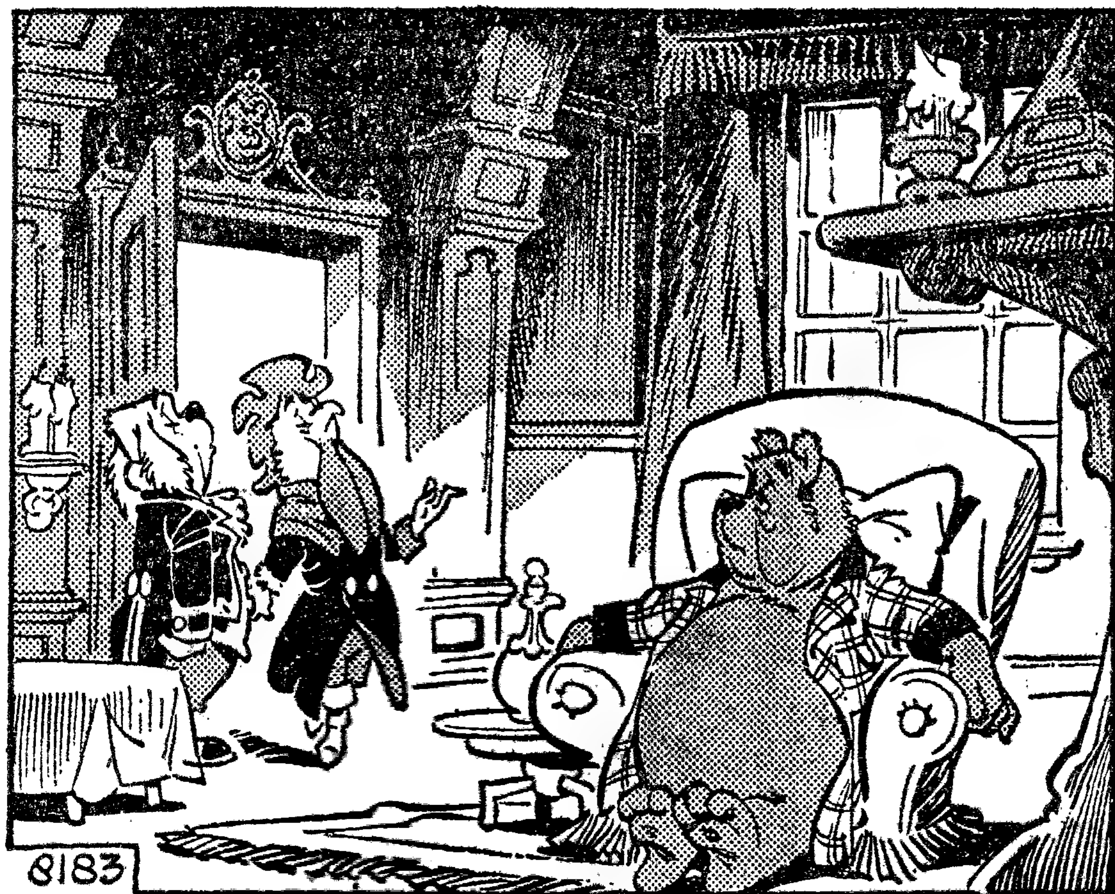
De grijsaard bleef staan en zenuwtrekkingen deden zijn baard trillen.

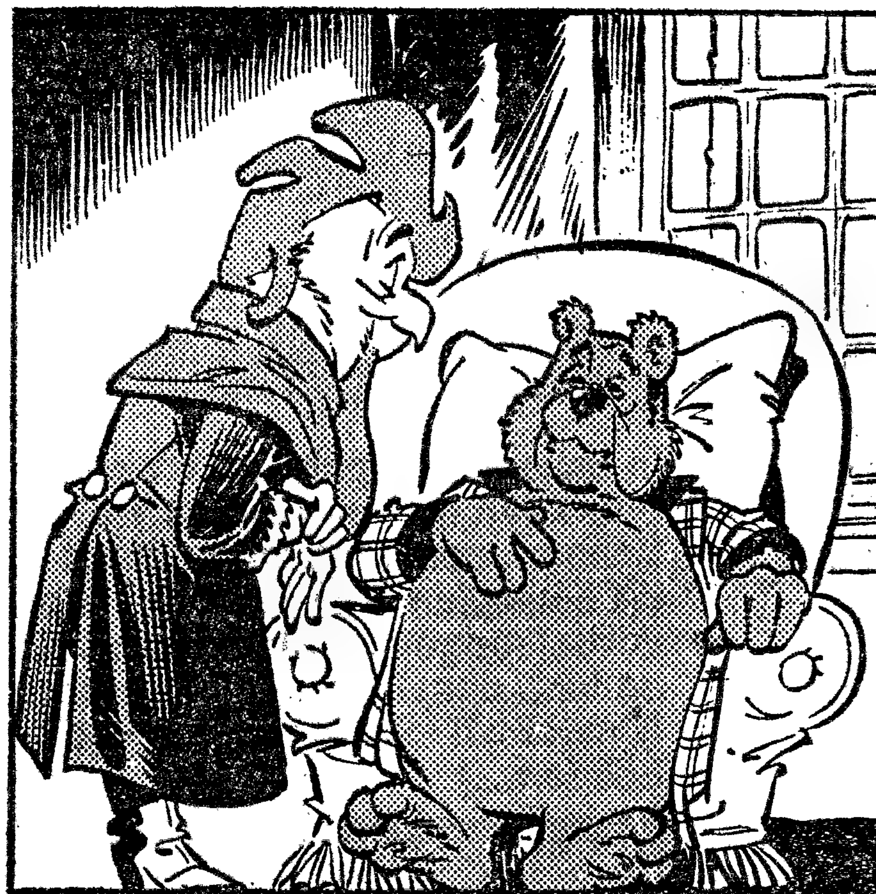
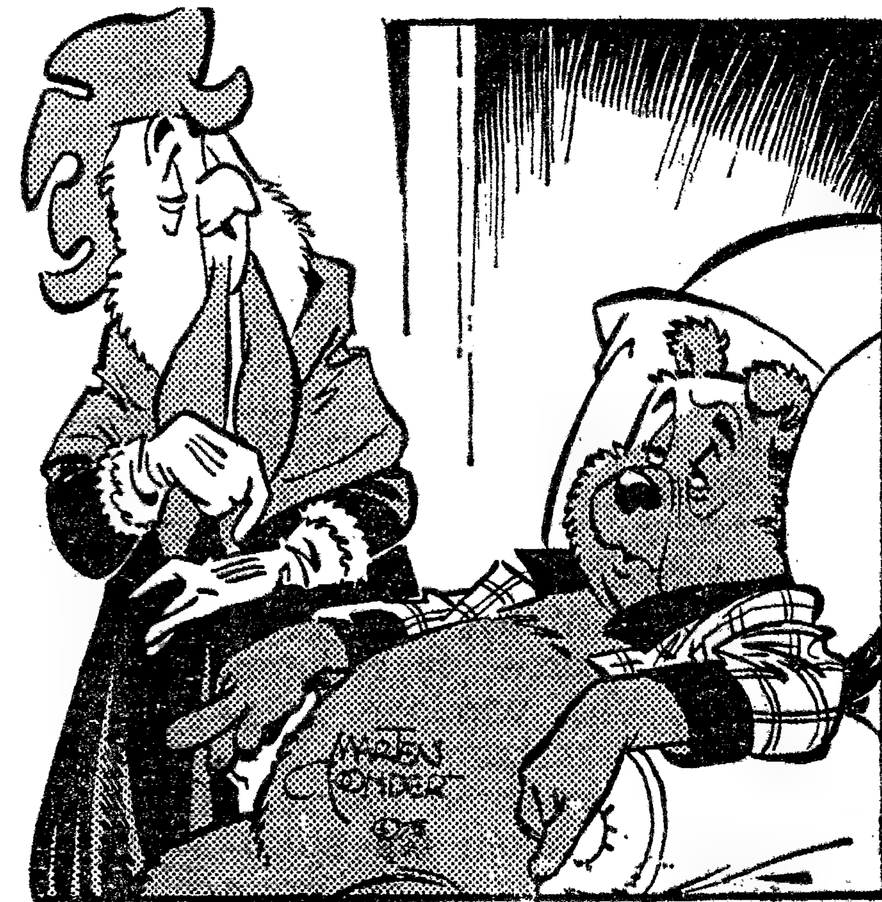
„Geef op", mummelde hij. „Mijn levenswater! Ik heb het nodig. De maan is vol en mijn levenssappen zijn op. Geef me het flesje".

„Er zitten maar een paar druppels in", zei Tom Poes. „En die krijg je als je zorgt, dat de geest weer in de fles komt".

Intussen naderde aan de andere kant van Bommelstein de markies de Canteclaer de voordeur.

„Parbleu, het is een moeilijke stap", sprak de edelman tot zichzelf. „Maar na rijp beraad meen ik, dat het een juiste is. **Het fantoom dat in dit onooglijk pand rondwaart, dreigt er aanzien aan te geven en dat kan ik niet toelaten. Tiens, als deze eh . . . Bommel nu maar vatbaar is voor rede".**

8183. Heer Bommel hing lusteloos in zijn leunstoel bij de haard, toen Joost de markies de Canteclaer aandiende.
„Blijf zitten, amice, blijf zitten", sprak de edelman binnentredend. „Ik kan zien, dat ge uitgeput zijt na uw vertoning van gisteravond. Par exemple, het was niet mis!"
„'t Was de tafel", zei heer Ollie mat. „Die deed de beker overlopen. Vooral omdat ik alleen maar spoken zie die uit mezelf komen. Mevrouw Doddel, die is de ergste, zodat mijn zieleleven verscheurd aan mijn voeten ligt, als u begrijpt wat ik bedoel. En mijn tenen zijn toch al zo gevoelig".
„Ze zijn wat lang", gaf de ander toe. „Maar nu ter zake. Zoals ge weet bestudeer ik de spectrale verschijnselen in historische gebouwen zoals eh, ahem . . . het uwe. En ik moet zeggen, dat ik nog nooit zo'n frappant optreden heb waargenomen, als u mij gisteravond hebt vertoond. Als u mij zegt, hoe u dat deed, zal ik u voordragen als lid van de Commissie".
„O?", zei heer Bommel wat levendiger.
„In vertrouwen gezegd", hernam de heer De Canteclaer haastig, „het zou me wat waard zijn om zo'n fantoom te bezitten als het uwe".
Heer Ollie zuchtte en zakte weer in. „U mag het hebben", mompelde hij. „Maar ik weet niet hoe ik er af kan komen. Mijn levensgeesten zijn me onder de nagels vandaan gehaald en daardoor sta ik voor een instorting".

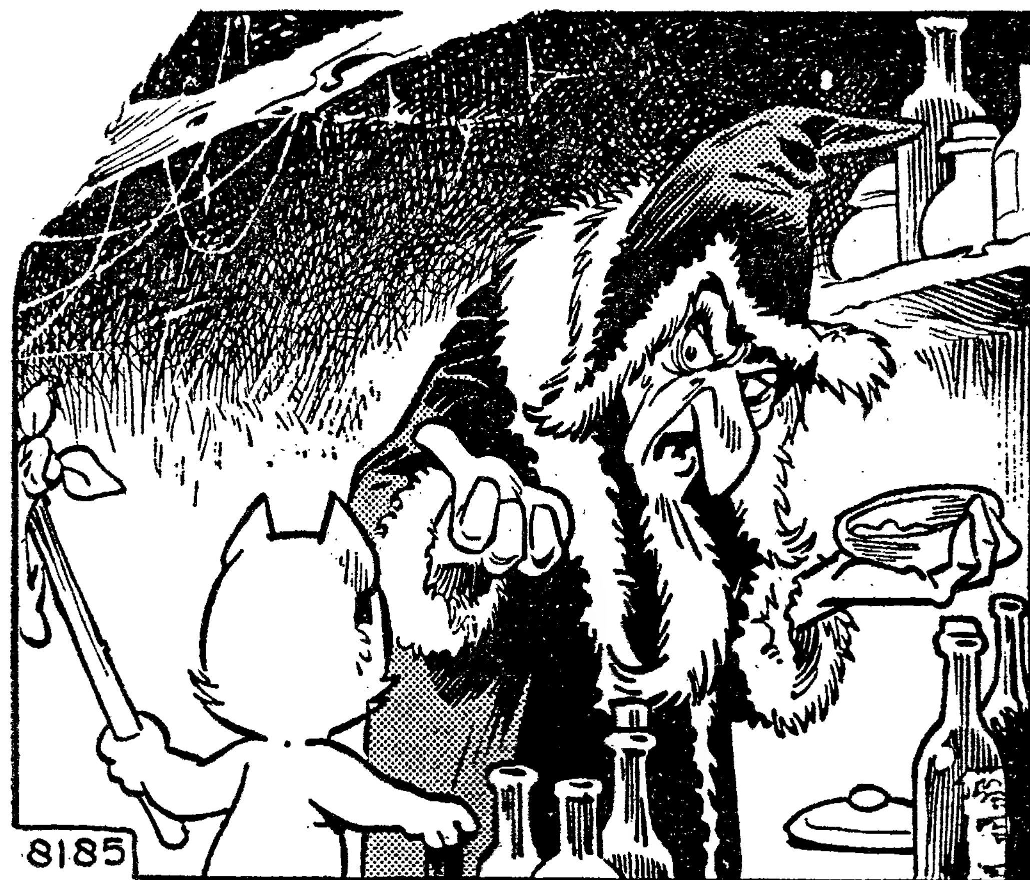

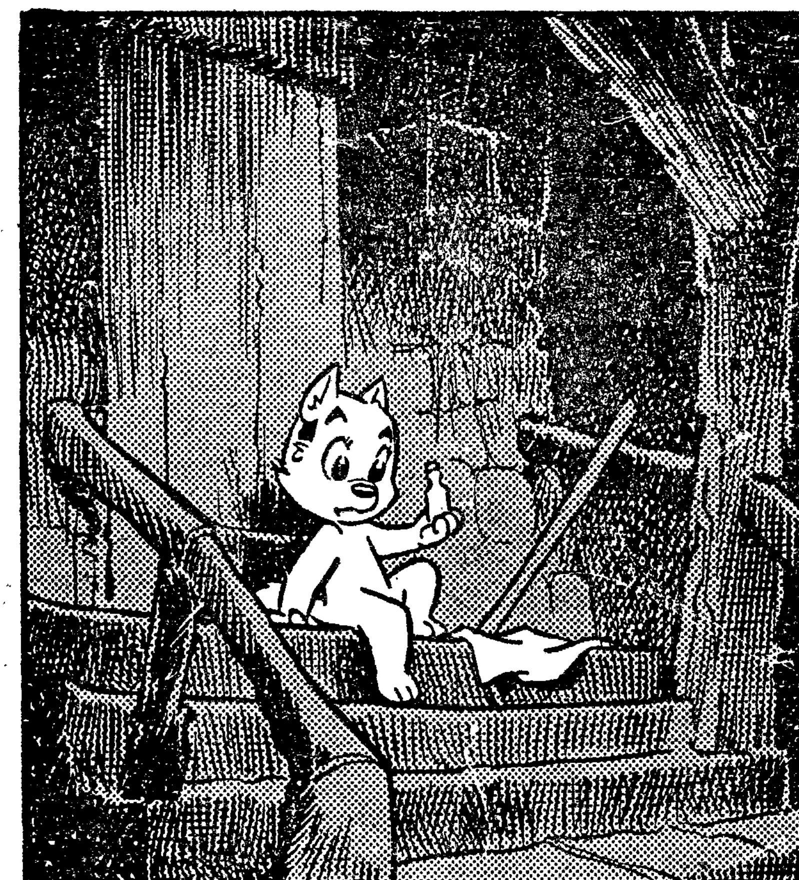

8184. Hocus Pas gluurde uit zijn ooghoeken naar het buideltje dat Tom Poes zorgvuldig buiten zijn bereik hield. Maar het was duidelijk, dat hij aan het eind van zijn krachten was. Inplaats van zich er door zwarte kunsten meester van te maken, slofte hij de toren binnen en begon mompelend de trappen te bestijgen.
„De geest weer in de fles terugbrengen", hoorde Tom Poes hem zeggen.

„Mijn eigen mooie werk vernietigen voor een paar druppels levenswater! We zullen zien . . . Bij Zazel, we zullen zien".
Zo prevelend bereikte hij ten slotte het kamertje waar Joost zijn flessen placht te bewaren, en daar beklom hij hijgend een bankje.
„Wat doe je daar?", vroeg Tom Poes wantrouwig in de deuropening. De grijsaard antwoordde niet. Hij graaide op de bovenste balk rond, totdat hij het potje gevonden had dat zijn kraai daar had neergezet.
„Het ectoplasma", reutelde hij, het deksel eraf halend. „Gorre Eenoog had gelijk. Het is bijna op. En ik, zwakke oude man, kan niet meer maken. Het is afgelopen..."
Een ogenblik bleef hij zo staan met mummelende mond, maar toen vermande hij zich.
„Om de geest weer in de fles te krijgen moet ik mijn krachtige kurk hebben", kraste hij. „En een fles natuurlijk. Een fles!"
„Hier staan flessen genoeg", zei Tom Poes. „En de kurk heb ik hier bij me".

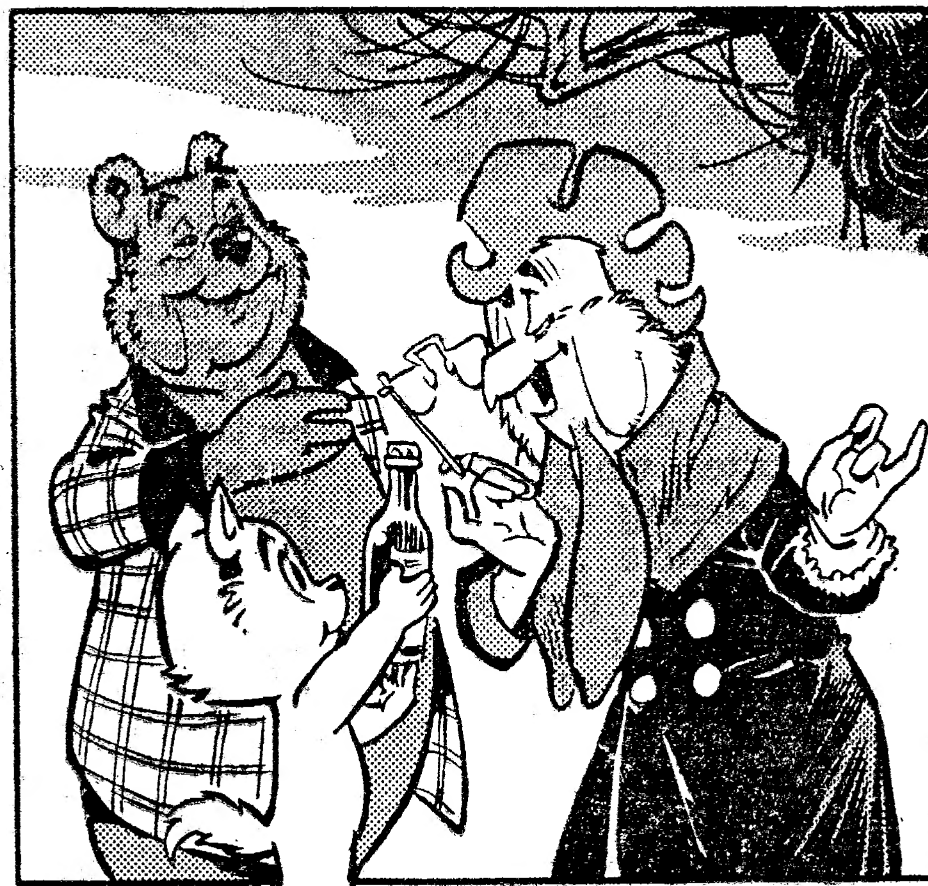
8185. „Hier is een fles", zei Tom Poes, terwijl hij een lege wijnfles van de plank nam. „Daar zal de kurk wel op passen".
De grijsaard zette het potje met ectoplasma weg en keek hem loerend aan. „Geef me de druppeltjes maar", sprak hij. „Dan zal ik zien wat ik doen kan, meneertje".
„Nee", zei Tom Poes. „Je krijgt niks voordat je de geest in de fles gedaan hebt".
Met die woorden haalde hij de kurk uit zijn bundeltje en reikte die over.
„Je beledigt me", snauwde Hocus Pas. „Duisternis op je pad! Vertrouw je me soms niet? Een magister in de zwarte kunsten houdt altijd zijn woord. Altijd!"
„Dat kan wel", zei Tom Poes. „Maar je hebt helemaal je woord niet gegeven. Schiet nu maar op".
„Ga dan de kamer uit", riep de oude hatend. „Ik zal zien wat ik met mijn zwakke krachten nog doen kan. Maar bij mijn werk kan ik geen witte ventjes gebruiken".
Tom Poes gehoorzaamde en ging op de bovenste trede zitten. „Het vervelende is, dat ik hem wel zal moeten vertrouwen", dacht hij, toen de deur achter hem dichtsloeg. „Want spoken kunnen het daglicht niet verdragen en daardoor kan ik straks niet zien of de fles wel gevuld is!"

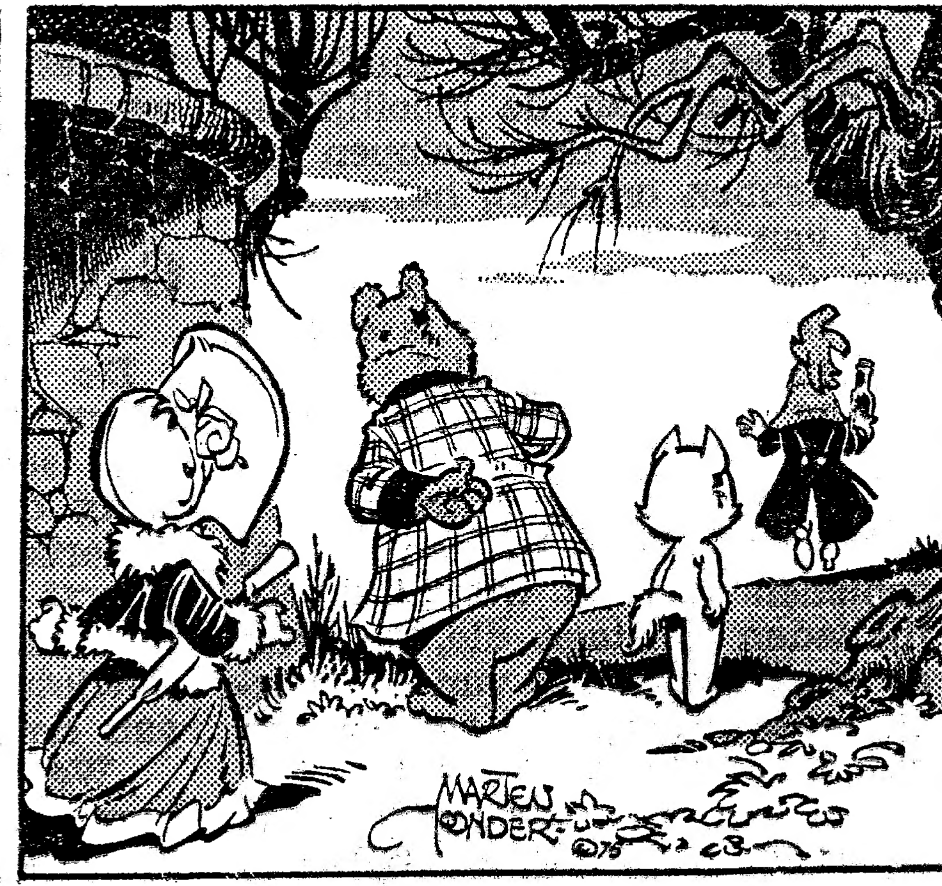

8186. Tom Poes had de laatste druppels van het levenswater in een klein flesje gedaan en daarmee stond hij in de dooiende sneeuw voor de toren te wachten, toen de oude Hocus Pas naar buiten kwam.
„Hier", snauwde de oude. „Hier is de geest van Gorre Eenoog. Het heeft mijn laatste krachten gekost om hem erin te krijgen. Bij daglicht nog wel! Hij zit erin, ik geef je mijn woord. Geef hier, mijn aqua vita."
De beide flessen verwisselden van eigenaar en terwijl de grijsaard de kleinste gretig aan de lippen bracht, bekeek Tom Poes de gekurkte wijnfles van alle kanten.
„Ik hoop, dat het waar is wat je zei over dat woord houden," zei hij. „Ik zie niets in deze fles, zodat ik je wel zal moeten vertrouwen."
„Spoken zie je alleen als het donker is," mompelde de magister nasmekkend. „Jij hebt gewonnen, maar ik zal je nog wel eens weten te vinden. Met deze paar druppels kan ik alleen nog maar thuis komen. . . Ik. . Kra-Krakra. ."
Van die laatste woorden keek Tom Poes verbaasd op en zijn verrassing werd nog groter, toen hij merkte, dat de grijsaard verdwenen was. Hij stond alleen bij de toren en het enige teken van leven waren twee kraaien die snel wegvlogen in noordelijke richting.
Dat duurde echter niet lang. Van achter het gebouw verscheen heer Bommel, die de markies naar het tuinhek bracht. „Als ik die oude marskramer maar weer eens ontmoette", hoorde hij heer Ollie zeggen. „Dan zou ik hem dwingen de geest weer in de fles te doen, zodat ik geen spoken meer kan maken."

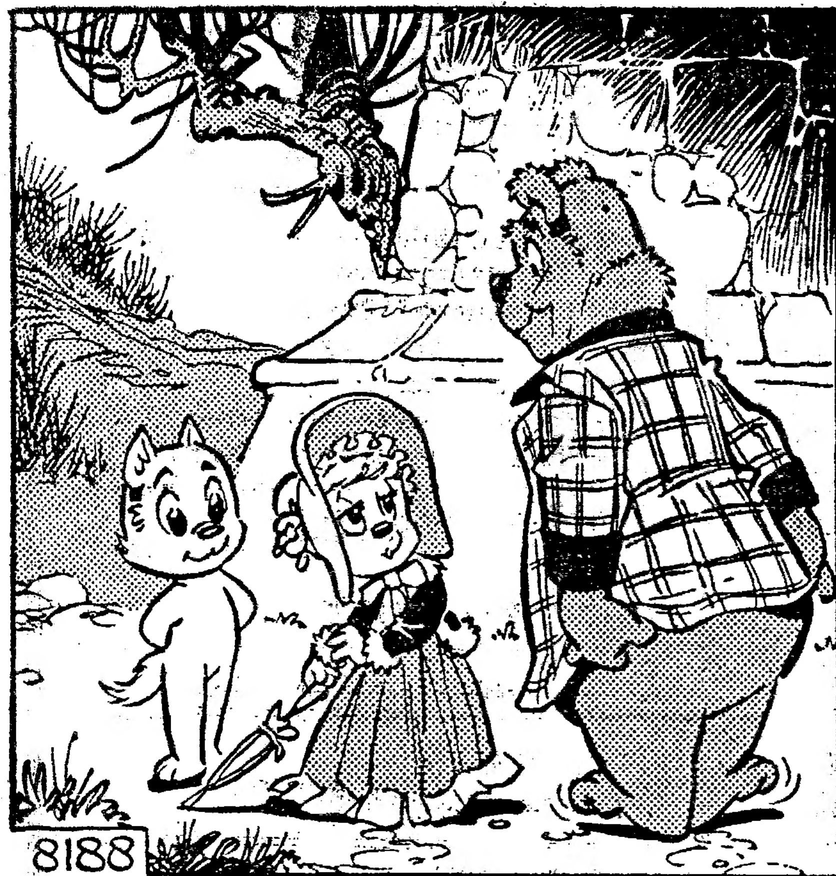

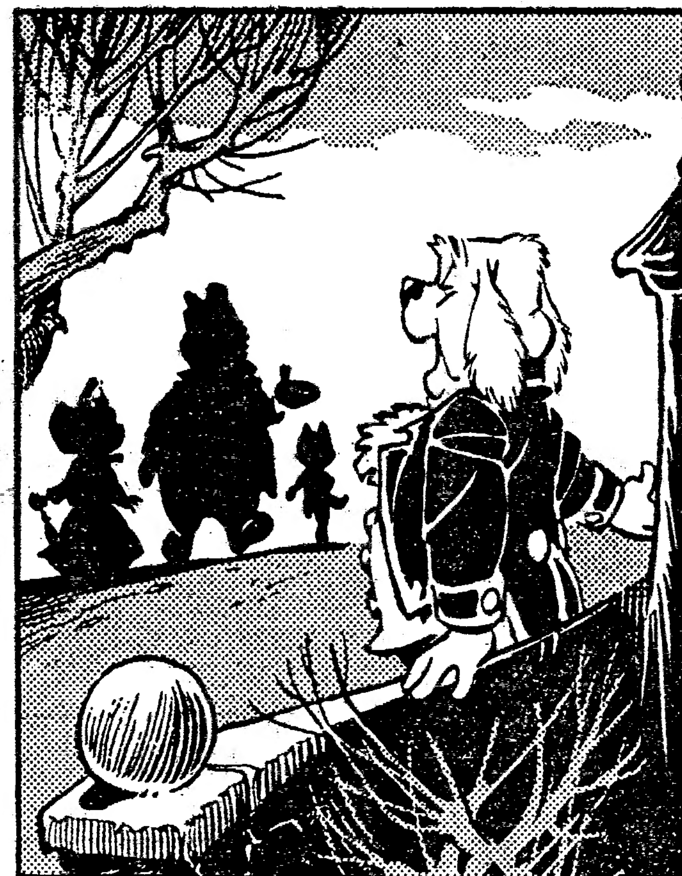
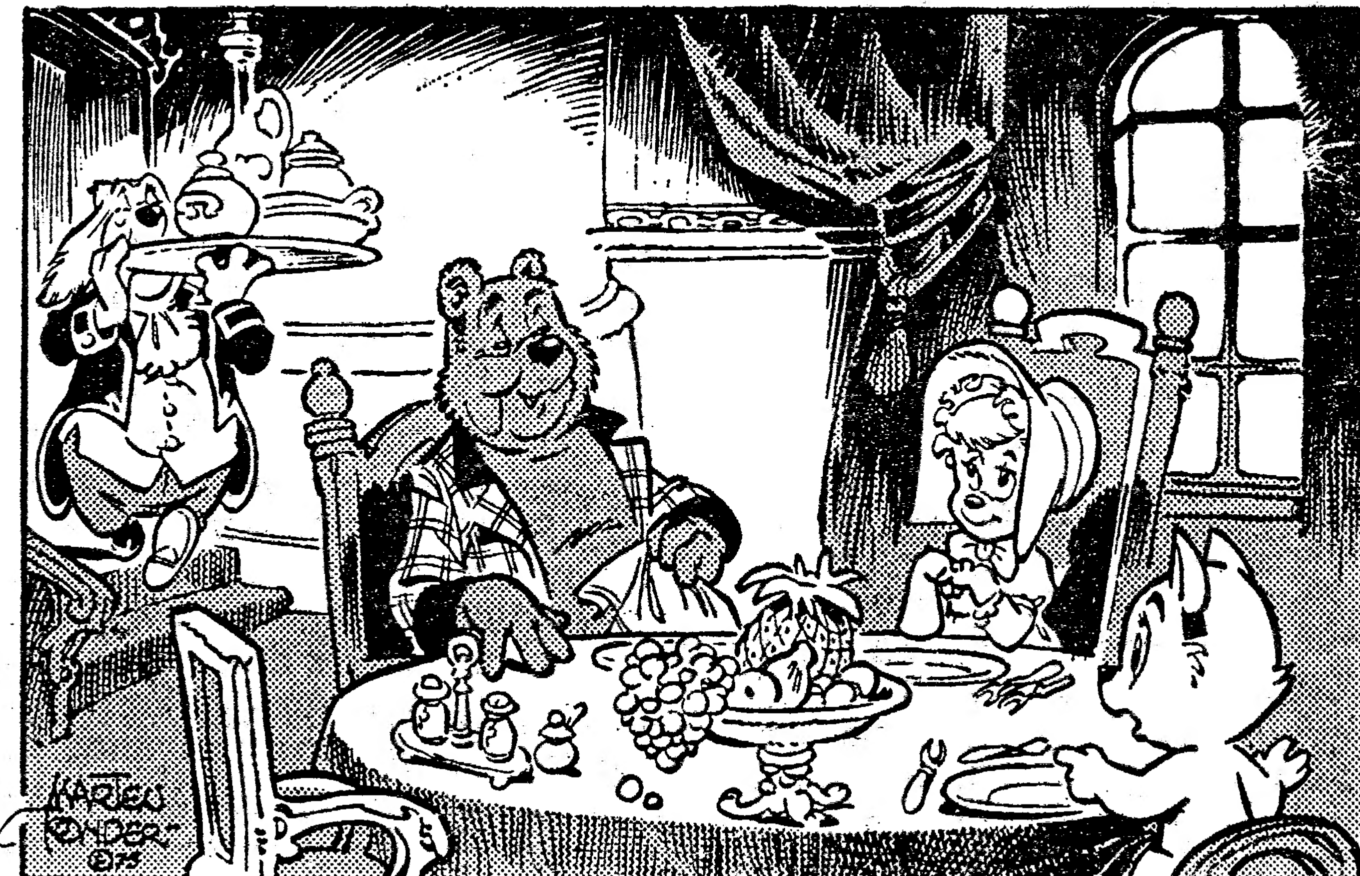

8187. ,,Ik zou die oude marskramer dwingen de geest weer in de fles te doen'', sprak heer Ollie. ,,Niet goed, geld terug, zei hij, en daar houd ik mij aan.''
,,Hier is de geest'', zei Tom Poes, terwijl hij de fles vooruitstak. ,,Als ik die marskramer tenminste vertrouwen kan. Wat zullen we ermee doen? Ergens begraven?''
De heren keken hem verbaasd aan, maar toen trok er een brede glimlach over heer Bommels trekken.
,,Niet begraven, jonge vriend.'' riep hij uit. ,,De markies hier wil graag door een spook tot aanzien raken, net als ik. En daarom doe ik het hem cadeau! Een geschenk van heer tot heer, als je begrijpt wat ik bedoel.''

,,Parbleu,'' prevelde de edelman, zich verrast over de fles buigend. ,,Een Chateau Miralle. En een goede jaargang nog wel. Als de inhoud even goed is als ik verwachten mag. . Eh bien, merci, amice! Ge moet toch eens langs komen!''

Met die woorden verdween hij verheugd over de heuvel en heer Ollie keek hem peinzend na.
,,Zou ik nu de spoken kwijt zijn die uit mezelf kwamen?'' vroeg hij zich af.
,,O, daar ben je,'' riep op dat moment een stem van de andere kant. ,,Wat ben ik blij dat ik je zie!''

8188. Heer Bommel keerde zich om en zag tot zijn verrassing juffrouw Doddel naderen.

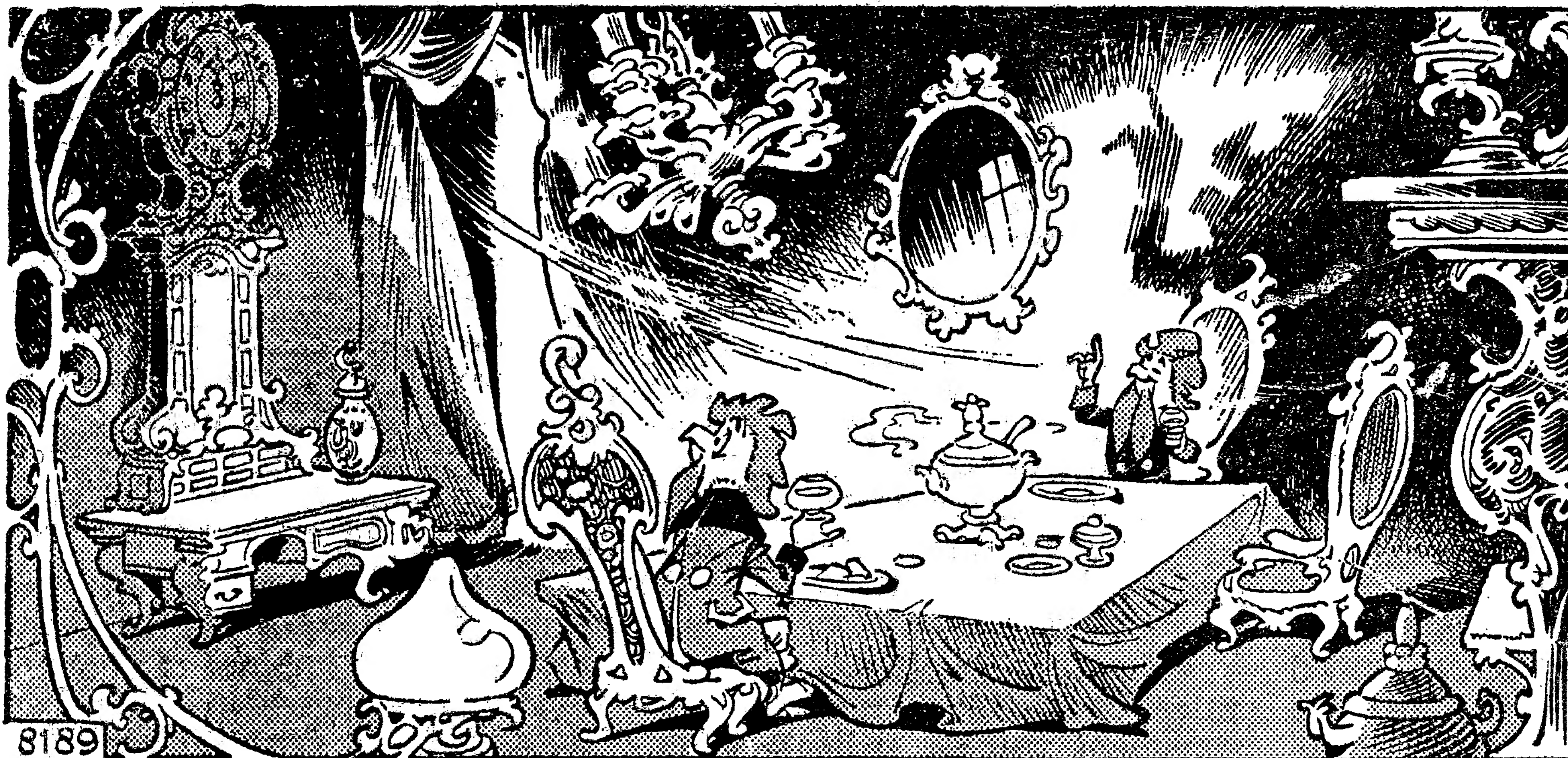
„O, Ollie, nu moet je horen!" riep ze opgewonden uit. „Weet je wie ik daarnet op de koffie had? De tante van Joost! Het medium Melisse, je weet wel. Ze was helemaal overstuur door de boze krachten die je hier op Bommelstein hebt. Een sterke geest, zei ze, die allerlei gedaantes kan aannemen zoals van jou en mij. En nu begrijp ik, dat ik helemaal voor niks kwaad op je was, terwijl je eigenlijk hulp nodig had met al die spoken om je heen. Ik hoop nu maar, dat je niet boos meer bent!"

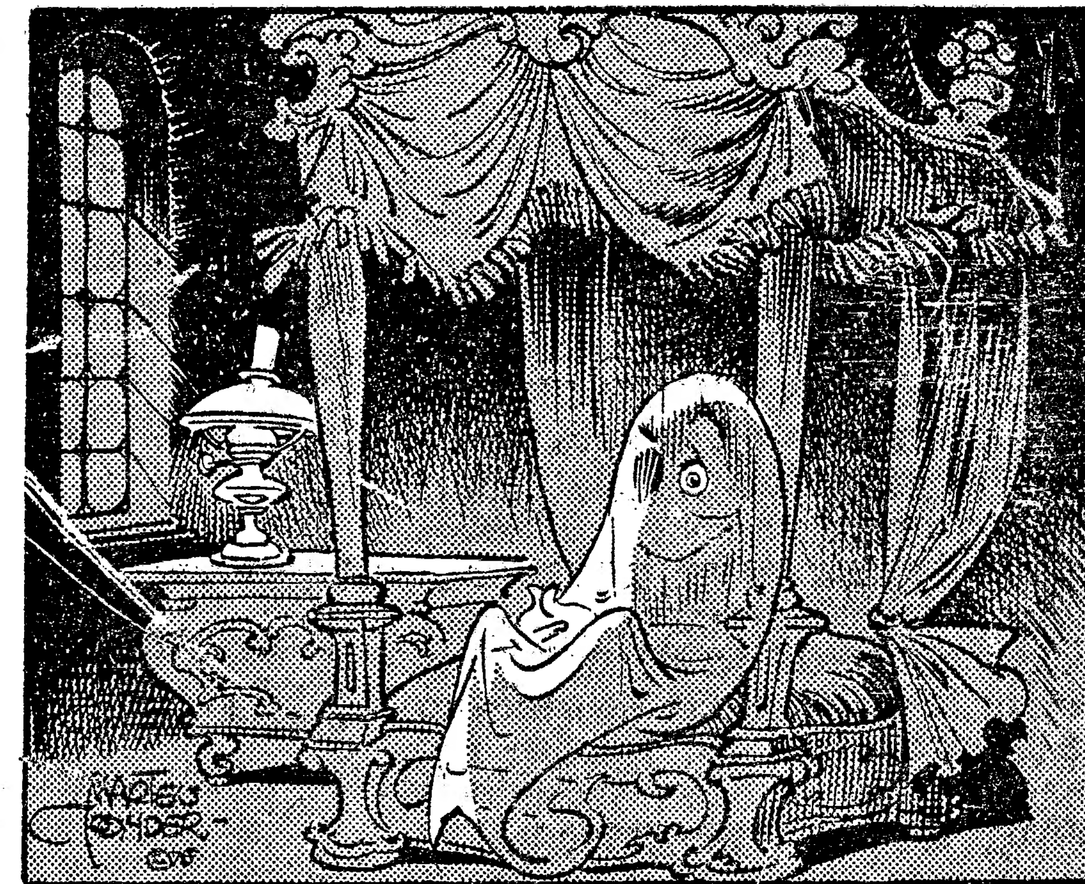
„Natuurlijk niet, mevrouw," zei heer Bommel met een brede lach. „Ik dacht, dat ik u zag, terwijl het in werkelijkheid een geest was. Schijn bedriegt, zei die oude marskramer, terwijl dokter Zielknijper zei, dat ik zelf spoken maakte. Stel je voor!"

Op dat ogenblik verscheen de bediende Joost op het bordes om aan te kondigen, dat de lunch gereed was, en natuurlijk nodigde heer Ollie zijn buurvrouw uit om mee te eten.

„Maar u kunt gerust zijn," vervolgde de gastheer, toen ze gezellig aan tafel zaten. „De jonge vriend hier heeft de geest in de fles gekregen op het moment, dat mijn eigen geest door de zorgen een lage vlucht nam. Ik heb. . dat is te zeggen, wij hebben hem dus bezworen, als u mij volgen kunt."

„Hm," zei Tom Poes, „als we Hocus Pas nu maar kunnen vertrouwen. Hij gaf zijn woord, dat het spook in de fles was, maar je kunt dat niet zeker weten. . ."

8189. Trouwe lezertjes zullen zich misschien afvragen, of Hocus Pas de geest nu wel of niet in de fles heeft gedreven en daarom is het raadzaam om te kijken hoe het de markies de Canteclaer verging.
De edelman had het glaswerk ontkurkt in een logeerkamer gezet en nu zat hij na het vallen van de duisternis met de heer de Futile in de eetzaal. Ze hoefden niet lang te wachten, want reeds na het opdienen van de paté de foie gras voer er een krachtige windvlaag door het buitenhuis die de gordijnen deed wapperen. Een vreemde koude trok over de tafel, zodat de potage julienne voortijdig afkoelde, maar de markies glimlachte slechts en hief luisterend de vinger op. In het fluiten van de wind was er boven hen een ijl geroep hoorbaar, dat klonk als „O wee, o wee!" en toen overging in een akelig steunen.

„Frappant," sprak de edelman ontroerd. „Het is precies de stem van grootvader."
Maar dat was natuurlijk niet zo, het was niemand anders dan de geest van Gorre Eenoog, die in de ongebruikte logeerkamer zat en daar zijn gebruikelijke voorstelling gaf.

„Ik ben blij, dat ik van dat ectoplasma af ben", zei hij tot zichzelf toen hij een ogenblikje rustte. „Het aannemen van al die gedaantes was wel even leuk. Maar het was erg vermoeiend, vooral bij zo'n pimpel als Bommel."

EINDE VAN DIT VERHAAL

750201

Tom Poes en het spook van Bommelstein